

Programmabegroting

2021

Programmabegroting

Voorjaarsnota

Najaarsnota

Jaarstukken

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Raadsvoorstel	5
Algemene gegevens	8
Kerngegevens per 1 januari	10
Algemeen beeld van de programmabegroting	12
BELEIDSBEGROTING	14
Programmaplan	16
Programma 1 - Bestuur & Organisatie	18
Programma 2 - Veiligheid	25
Programma 3 - Verkeer en Vervoer	29
Programma 4 - Economische Zaken	33
Programma 5 - Educatie	35
Programma 6 - Sport, cultuur & recreatie.....	39
Programma 7 - Sociale voorzieningen en sociaal beleid	44
Programma 8 - Gezondheid en milieu.....	51
Programma 9 - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	58
Programma 10 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	64
Paragrafen	66
Lokale Heffingen.....	68
Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	74
Onderhoud kapitaalgoederen	79
Financiering	89
Bedrijfsvoering	93
Verbonden Partijen	99
Grondbeleid.....	109
Bevolkingskrimp	110
FINANCIËLE BEGROTING	114
Het overzicht van baten en lasten	116
De toelichting op de financiële begroting 2021-2024	120
1. De toelichting op het overzicht van baten en lasten 2021-2024	121
2. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd 2021-2024	140
3. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten 2021 - 2024	141
4. Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 2021 - 2024.....	141
5. Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 2021 – 2024.....	141

De uiteenzetting van de financiële positie 2021-2024	143
1. De financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid 2021 - 2024	144
2. Geprognosticeerde balans 2021 - 2024	144
3. EMU-saldo 2021 - 2024	145
4. Investerings 2021 - 2024.....	146
5. Financiering 2021 - 2024	147
6. Stand en gespecificeerde verloop reserves.....	148
7. Stand en gespecificeerde verloop voorzieningen	149
8. De toelichting en uiteenzetting van de financiële positie	149
BIJLAGEN	151
1. Het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld 2021	153
2. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.....	155
3. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	155
4. Specificatie Overhead (Taakveld 0.4, Ondersteuning organisatie)	156
5. Eerste begrotingswijziging 2021 Meerjarig Ombuigingstraject (MOT) 2022 -2024.....	157

Voorwoord

Aan de leden van de raad,

Voor u ligt de programmabegroting 2021. Dit is de derde meerjarenbegroting geschreven vanuit het partijenakkoord 2018-2022 'Meer begrip, meer tolerantie, meer vriendschap'. Dit partijenakkoord is opgesteld door de SP, Samen Voor Pekela en de PvdA. Deze drie partijen vormen samen de coalitie. Daarnaast zijn de uitkomsten van de 'mei- / septembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds' in deze begroting verwerkt.

Sluitende begroting

Wij kunnen u ook dit jaar een sluitende begroting presenteren. Al gaat dit wederom wel gepaard met een aantal bezuinigingsvoorstellen. Wij merken ook nu weer dat onder andere de kosten in de jeugdzorg/wmo drukken op het sluitend maken van de begroting.

Corona

Het coronavirus houdt ons nog altijd in de greep. Wij verwachten dat het virus er ook nog in 2021 zal zijn. Is het (hopelijk) niet het virus in de vorm van besmettingen, dan zijn het wel de economische gevolgen van het virus. Op dit moment hebben wij geen goed zicht op de gevolgen van het virus op de begroting.

In 2021 nog een samenwerking in De Kompanjie?

In de begroting staat een belangrijke vraag centraal: Werkt de gemeente Pekela in 2021 nog ambtelijk samen in De Kompanjie, doen wij dit gedeeltelijk samen of helemaal zelfstandig? Op dit moment is dat niet helder. Voor het opstellen van de begroting zijn wij er gemakshalve van uit gegaan dat de organisatie niet is ontbonden op 1 januari 2021. Wij beseffen ons dat er morgen een andere realiteit kan zijn aangezien de gesprekken met de gemeente Veendam door gaan.

Zelfstandigheid

Nu duidelijk is dat Pekela op de middellange termijn zelfstandig blijft staat het jaar 2021 in het teken om samen met inwoners een toekomstvisie op te stellen. Dat vraagt voortdurend om keuzes. De financiële polsstok is kort maar uiteraard ligt de ambitie hoog.

Gezamenlijk gaan wij ook dit jaar uitvoering geven aan deze begroting en blijven we daarbij trots op Pekela.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela,

J. Kuin, burgemeester

J. van der Woude, secretaris

Raadsvoorstel

Nummer 2020R0091

De raad van de gemeente Pekela,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 oktober 2020,

Voorstel:

1. De programmabegroting 2021 vast te stellen.
2. Te besluiten tot het nemen van bezuinigingsmaatregelen tot minimaal het begrotingstekort 2021; op basis van de voorkeurslijst MOT 2021 van het college en de betreffende wijziging vast te stellen;
3. Met ingang van 2021 te stoppen met het gesloten stelsel Sociaal Domein;
4. De kredieten voor de vervangingsinvesteringen, zoals weergegeven in het overzicht vervangingsinvesteringen 2021, beschikbaar stellen tot een totaal bedrag van € 1.150.000,-;
5. In te stemmen met de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in 2021 van € 21.740,- resp. € 464.117,- (conform het overzicht: De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves);
6. De meerjarenbegroting 2022 - 2024 voor kennisgeving aan te nemen;
7. De voorkeurslijst bezuinigingsmaatregelen 2022 – 2024 intentioneel vast te stellen;
8. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing vast te stellen op basis van 100% dekking.
9. De tarieven in de legesverordening, die gebonden zijn aan een wettelijk maximum, overeenkomstig het wettelijk maximum vast te stellen.
10. De overige tarieven in de legesverordening te indexeren met 2%.
11. De tarieven in de verordening, lijkbezorgingsrechten en hondenbelasting te indexeren met 2%;
12. De overheadkosten naar rato van de omvang van de taakvelden toerekenen aan de tarieven.
13. De rentetoerekening aan de grondexploitatie vast te stellen op 1,8%;
14. De bespaarde rente (rentetoerekening over het eigen vermogen) vast te stellen op 2,5%.
15. De renteomslag vast te stellen op 2,5%.

Burgemeester en wethouders van Pekela,

Burgemeester,

J. Kuin

Secretaris,

J. van der Woude

Algemene gegevens

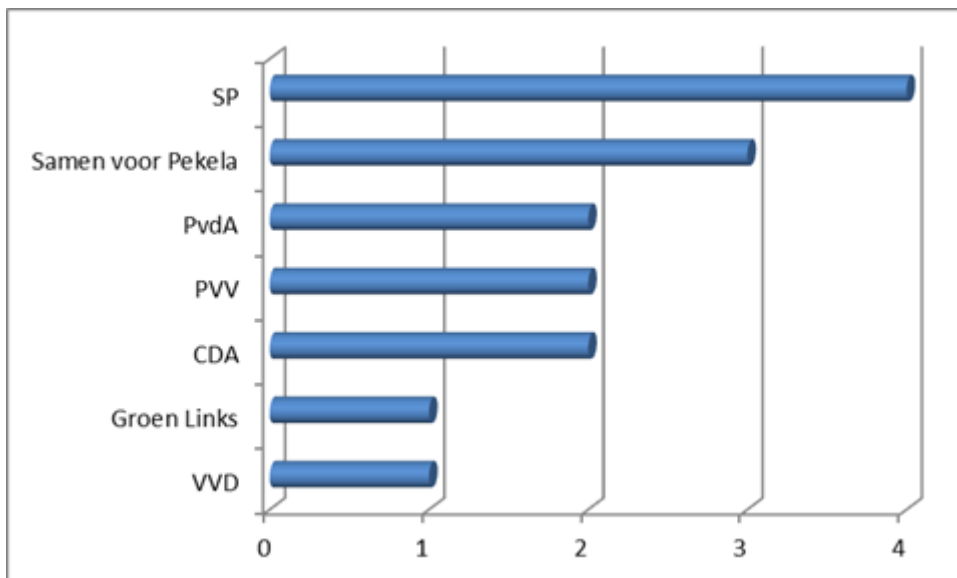
De gemeente Pekela is een zelfstandige gemeente met 12.236 inwoners. De organisatie van de gemeente Pekela bestaat uit:

- Gemeenteraad
- College van burgemeester en wethouders
- Griffie
- Gemeentesecretaris
- Bestuursadviseur

De uitvoering van gemeentelijke taken gebeurt door de ambtelijke organisatie. De ambtelijke organisatie van de gemeente Pekela heeft haar krachten gebundeld met de ambtelijke organisatie van de gemeente Veendam. Samen vormen zij De Kompanjie. Het Dagelijks Bestuur van De Kompanjie vormt de schakel tussen het college van burgemeester en wethouders en De Kompanjie.

De gemeenteraad

De gemeenteraad van Pekela bestaat uit 15 raadsleden. Op 31 december 2019 is de zetelverdeling als volgt:

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela bestaat uit 4 leden. De portefeuillevverdeling is als volgt:

- De heer J. Kuin, Burgemeester
 - Openbare orde en veiligheid
 - Coördinatie en communicatie
 - Financiën
 - Integratie
 - Intergemeentelijke samenwerking
 - Vergunning en Handhaving

- De heer H. Hemmes, Wethouder
 - Sociale zaken en werkgelegenheid
 - Economische zaken
 - Wonen en leefbaarheid
 - Centrumplan
 - Herindeling

- De heer J.J. van Mannekes, Wethouder
 - Ruimtelijke Ordening en openbare werken
 - Verkeer en vervoer
 - Milieu, duurzaamheid en energie
 - Recreatie en toerisme
 - Cultuur

- De heer H. Busemann, Wethouder
 - Zorg
 - Welzijn
 - Onderwijs
 - Sport

Griffier en gemeentesecretaris

Mevrouw S. Kromkamp is de raadsgriffier van de gemeente Pekela en de heer J. van der Woude is gemeentesecretaris van de gemeente Pekela.

Kerngegevens per 1 januari

Kerngegevens per 1 januari Pekela				
	2020	2021		
Sociale structuur				
Aantal inwoners	12.236	12.178		
Leeftijdopbouw bevolking:				
van 0-19 jaar	2.511	2.478		
van 20-64 jaar	6.958	6.872		
van 65 jaar en ouder	2.767	2.828		
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden:				
PW (participatiewet)	416	414		
BBZ	9	4		
IOAW	30	25		
Aantal geplaatste personen in sociale werkvoorziening	207	238		
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente in (ha)				
binnenwater	111	111		
historische stads- of dorpskernen	0	0		
Lengte van de wegen (in Km.)				
wegen buiten de bebouwde kom	91	91		
wegen binnen de bebouwde kom	47	47		
Openbaar groen (in ha.)	255	255		
Financiële structuur				
	Begroting			
	Totaal (€ 1.000)		Per inwoner (€)	
Totaal lasten	43.299	44.727	3.539	3.673
Totaal baten	42.786	44.305	3.497	3.638
Begrotingsresultaat	-514	-422	-42	-35
Opbrengst belasting	2.663	2.958	218	243
OZB eigenaren	2.380	2.635	195	216
OZB gebruikers	273	313	22	26
Aanmaningen/dwangbevelen	10	10	1	1
Overige heffingen	2.999	3.257	245	267
afvalstoffenheffing	1.390	1.654	114	136
brengstation	20	25	2	2
rioolheffing	1.108	1.109	91	91
bouwleges	139	127	11	10
hondenbelasting	111	118	9	10
overige leges Burgerzaken	231	224	19	18
Algemene Uitkering Gemeentefonds	22.459	23.700	1.835	1.946
Reserves en voorzieningen	12.528	14.405	1.024	1.183
algemene reserve	546	2.293	45	188
algemene risico reserve	2.629	2.629	215	216
bestemmingsreserves	7.199	7.186	588	590
voorzieningen	2.154	2.297	176	189
Schuldpositie Gemeente	8.237	7.627	673	626
totale schuldpositie	8.237	7.627	673	626
EMU-normen	356	-18	29	-1
berekend EMU saldo	356	-18	29	-1

Algemeen beeld van de programmabegroting

De begroting 2021 vertoont na 'resultaat bestemming' een tekort van € 432.000- afgerond.

De effecten van de mei-/septembercirculaire 2020 algemene uitkering zijn in dit saldo verwerkt.

De ramingen in de begroting 2021 zijn opgesteld op basis van de door uw raad bij de Voorjaarsnota 2020 vastgestelde begrotingsrichtlijnen.

Voorgesteld wordt om met ingang van 1 januari 2021 te stoppen met het gesloten stelsel Sociaal Domein. Dit houdt in dat de middelen die via de integratie-uitkering Sociaal Domein worden ontvangen niet op voorhand in samenhang met de budgetten Sociaal Domein budgettair neutraal worden bijgesteld.

Analyse uitkomst begroting 2021

Voor een globale analyse verwijzen wij u naar de gepresenteerde afwijkingen op de afzonderlijke programma's.

Meerjarenbegrotingsuitkomst begroting 2021 – 2024

De meerjarenbegroting geeft de volgende uitkomst.

Jaar	2021	2022	2023	2024
Saldo	N 422	N 1.088	N 1.424	N 1.423

De conclusie is, dat zowel het begrotingsjaar 2021 als de meerjarenraming niet sluitend zijn.

Investerings

De boekwaarde van het totaal aan investeringen bedraagt naar raming per 1-1-2021 rond € 29 mln.

In het hoofdstuk 'De uiteenzetting van de financiële positie 2021-2024' is een overzicht van de geplande (vervangings-)investeringen 2021-2024 gegeven. Conform de besluitvorming in de Voorjaarsnota 2020 zijn de kapitaallasten in de meerjarenbegroting 2021-2024 opgenomen.

In het hoofdstuk 'De uiteenzetting van de financiële positie 2021-2024' geven wij aan dat voor kredieten jaarschijf 2021 tot een totaal bedrag ad € 1.150.000,- aan kredieten voor vervangingsinvesteringen nodig zijn.

Reserves en voorzieningen

Op basis van het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten dienen de mutaties in de reserves door uw raad te worden vastgesteld. Dit kunnen mutaties in algemene reserves en bestemmingsreserves zijn. Voor een gedetailleerd overzicht verwijzen wij naar de stand en gespecificeerde verloop reserves 2020-2023 (onderdeel van het hoofdstuk 'De uiteenzetting van de financiële positie 2020-2023').

BELEIDSBEGROTING

Programmaplan

Programma 1 - Bestuur & Organisatie

Programmaomschrijving

Het programma Bestuur en Organisatie heeft betrekking op het functioneren van de bestuursorganen en de relaties tussen het bestuur en de inwoner. Daarbij komen aan de orde: bestuurskracht, voorlichting en communicatie, burgerparticipatie en dienstverlening.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Gemeenteraad

Wat willen we bereiken?

Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en controle door de gemeenteraad.

Wat gaan we daar voor doen?

Specifiek in 2021

Naar verwachting moeten wij ook rekening houden met het coronavirus in 2021. Zolang het Coronavirus actief is zal de raad opzoek gaan naar een alternatief om toch binnen of buiten de gemeente te kunnen vergaderen. Ook dan wordt er vergadert in andere ruimten of op een andere manier.

Jaarlijks terugkerend:

- De gemeenteraad vergadert volgens de vastgestelde vergadercyclus middels reguliere besluitvormende raadsvergaderingen en openbare informatie- en overlegbijeenkomsten met het college van burgemeester en wethouders, de zogenaamde inforaad.
- Inwoners actief informeren over rol en werkzaamheden van de gemeenteraad.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 001.

Burgemeester en wethouders

Wat willen we bereiken?

Een dagelijks bestuur dat transparant handelt en dicht bij de inwoner staat.

Wat gaan we daar voor doen?

- Het anticiperen op ontwikkelingen die het bestuur en de inwoners van Pekela beïnvloeden.
- Verantwoording afleggen over het gevoerd beleid aan de gemeenteraad.
- Met het aanbieden van de begroting vraagt het college instemming met het voorgenomen beleid voor dat jaar. Het college legt verantwoording af over het gevoerde beheer en beleid in de Voorjaarsnota, Najaarsnota en de Jaarrekening.

Specifiek in 2021

Naar verwachting moeten wij in 2021 ook rekening houden met het coronavirus. Vanwege het coronavirus is er een aangepaste manier van werken. Er wordt meer digitaal gecommuniceerd met inwoners. De interne en externe overleggen zijn zo veel mogelijk telefonisch, digitaal of in een andere ruimte, waar we de 1,5 meter kunnen garanderen.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 003.

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Goed meetbare en effectieve dienstverlening naar inwoners. Laagdrempelige bereikbaarheid en communicatie.

Wat gaan we daar voor doen?

De komende jaren blijven we uitvoering geven aan de structurele verbetering en digitalisering van de dienstverlening aan inwoners.

Specifiek in 2021

Analyse van de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek dat in het najaar van 2021 wordt gehouden. Op basis daarvan een aantal verbeteringen uitvoeren.

Verdergaande digitalisering van de dienstverlening van burgerzaken, zoals de verbetering van het digitaal aangifte doen van verhuizing.

Jaarlijks terugkerend:

Jaarlijks meten of wij onze servicenormen halen, zodat wij onze dienstverlening kunnen verbeteren.

Basisregistraties

Wat willen we bereiken?

Voor een goede dienstverlening en efficiënte bedrijfsvoering is het beschikbaar hebben van de juiste informatie op de juiste plaats van cruciaal belang. Met behulp van de basisregistraties wordt invulling gegeven aan het principe van eenmalige inwinning en meervoudig gebruik van die gegevens. Voor de gemeente Pekela zijn alle wettelijk verplichte basisregistraties ingevoerd en wordt doorlopend aan de kwaliteit van de registraties gewerkt. Verder wordt het gebruik van de basisregistratie breder ondersteund en toegepast om zodoende de dienstverlening op een hoger niveau te brengen en het uitvoeringsproces efficiënter te maken.

Wat gaan we daar voor doen?

- Binnen de basisregistraties loopt het project Waardering Onroerende Zaken, verder zijn de langlopende projecten opgenomen in het jaarlijks terugkerend werk.

Specifiek in 2021

- Project Waardering Onroerende Zaken (WOZ), waarden op basis van oppervlakte, loopt op schema, project loopt door tot eind 2021. Het project loopt al meerdere jaren maar zal eind 2021 afgerond zijn, conform wettelijke eis.

Jaarlijks terugkerend:

- Het beheren van het stelsel van basisregistraties, de distributie en het adequaat gebruik van de aanwezige basisgegevens in de organisatie. Het uitvoeren van selecties organisatie breed vanuit de basisregistraties. Dit kunnen bijvoorbeeld selecties zijn om op de kaart gegevens zichtbaar te maken, maar ook persoons- en/of adresgegevens voor het versturen van brieven. Er zijn veel mogelijkheden denkbaar.
- Het in behandeling nemen van aangeleverde risicoadressen in samenwerking met verschillende teams zoals Openbare Orde en Veiligheid, Handhaving, Sociaal, Onderwijs en Burgerzaken. Binnen deze werkzaamheden wordt informatie van diverse afnemers verzameld onder wie de Belastingdienst, SVB, politie, UWV om op basis daarvan adresonderzoek te doen.
- Verder blijven we constant werken aan de kwaliteit van de verschillende registraties. Dat gebeurt via vergelijkingen in alle applicaties en de registraties onderling en luchtfotovergelijkingen.

- Objectregistratie, om de kwaliteit van de basisregistraties op een hoog niveau te houden zijn we ook begonnen met het opzetten van een objectenregistratie. Hierbij gaan zowel de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) de Basisregistratie Grootchalige Topografie en de Wet Waardering onroerende Zaken (WOZ) in gezamenlijkheid de objectenregistratie bijhouden. Dit om te zorgen voor het eenmalig inwinnen en meervoudig gebruiken van de diverse objectkenmerken.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 003.

Communicatie

Wat willen we bereiken?

Inwoners, ondernemers en bezoekers actief betrekken bij het ontwikkelen van gemeentelijk beleid. Daardoor creëren we een zo groot mogelijk draagvlak. We willen de afstand tussen inwoners en gemeentebestuur verkleinen door proactieve communicatie en transparantie over bestuurlijke aangelegenheden, raads-informatie en besluitvorming.

Wat gaan we daar voor doen?

- Communicatie adviseert en ondersteunt haar opdrachtgevers en stakeholders in het actief betrekken van de gemeentelijke omgeving. Dit gebeurt door een gerichte inzet van bestaande en nieuwe communicatiemiddelen (on- en offline). We bekijken per beleidsterrein wat hierin de mogelijkheden zijn.

Specifiek in 2021

- Vanuit communicatie dragen we het beleid zo herkenbaar mogelijk uit via on- en offline communicatiekanalen. De effecten en respons monitoren we via (social) media.

Jaarlijks terugkerend:

- Inzet van online- en offline middelen als het gaat om wettelijk (niet-) verplichte gemeentelijke informatie. Het college anticipeert op trends en ontwikkelingen.
- Profileren van de gemeente.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 002.

Bezwaar, beroep en klachten

Wat willen we bereiken?

De bezwaarprocedure leidt zo goed mogelijk tot een oplossing voor het tussen de inwoner en het bestuur ontstane geschil. De bezwaarprocedure is laagdrempelig en eenvoudig. De bezwaarprocedure kent een uitkomst die – tegen minimale kosten en met maximale snelheid – in de ogen van de bezwaarmaker acceptabel is, mede gelet op de daarvoor gevolgde procedure.

Wat gaan we daar voor doen?

Jaarlijks terugkerend:

- Als een bezwaarschrift wordt ontvangen, doet de verantwoordelijke medewerker van de vakafdeling en/of de secretaris van de commissie een poging er samen met de bezwaarmaker uit te komen. Dit kan bijvoorbeeld door een fout te herstellen of uitleg te geven over het besluit. Staat de bezwaarmaker hier niet open voor of is de poging niet gelukt, dan wordt het bezwaarschrift voorgelegd aan de bezwarencommissie. In de ondersteunende functie van secretaris van de commissie kan het resultaat uit de bemiddelingsronde worden meegenomen in het uiteindelijke advies van de commissie. Dit advies wordt door de vakafdeling meegenomen in het heroverwegen van de beslissing op bezwaar.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
001 Bestuursorganen	12.313	12.312	12.312	12.312	12.312	12.312
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	-	-	-	-	-	-
003 Burgerzaken	-	-	-	-	-	-
004 Baten secretarieleges burgerzaken	157.513	189.670	189.670	189.670	189.670	189.670
005 Bestuurlijke samenwerking	-	-	-	-	-	-
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(funcctie)	-	-	-	-	-	-
Totale baten	169.826	201.982	201.982	201.982	201.982	201.982
Lasten						
001 Bestuursorganen	887.434	666.016	681.751	681.751	681.751	681.751
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	1.945	4.250	4.250	4.250	4.250	4.250
003 Burgerzaken	885.730	887.591	905.091	905.091	905.091	887.591
004 Baten secretarieleges burgerzaken	87.774	146.760	146.760	146.760	146.760	146.760
005 Bestuurlijke samenwerking	68.530	69.160	69.160	69.160	69.160	69.160
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(funcctie)	106.784	99.994	105.515	105.515	105.515	105.515
Totale lasten	2.038.196	1.873.771	1.912.527	1.912.527	1.912.527	1.895.027
Saldo programma 01	-1.868.371	-1.671.789	-1.710.545	-1.710.545	-1.710.545	-1.693.045

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 1 zijn:

- Uitbreiding gemeentehuis
- Samenwerking Pekela/Veendam

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Apparaatskosten	Per inwoner	2020	153	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen gegevens	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2020	0,082	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen gegevens	Het aantal formatie-eenheden per 1.000 inwoners
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2020	0,08	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen gegevens	De personele bezetting per 1.000 inwoners
Externe inhuur	%	2020	0	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen gegevens	De kosten van externe inhuur in verhouding tot de totale loonsom en de totale kosten van inhuur
Overhead	%	2020	4,20	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen gegevens	Het aandeel overhead in verhouding tot de totale lasten

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 2 - Veiligheid

Programmaomschrijving

In het programma veiligheid zijn enerzijds de middelen opgenomen voor het in stand houden van een inmiddels geregionaliseerde organisatie (Veiligheidsregio Groningen) gericht op crisisbeheersing, brandveiligheid, rampenbestrijding, brandweezorg en hulpverlening. Anderzijds is er in dit programma sprake van middelen en andere randvoorwaarden welke de eigen openbare orde en veiligheid betreffen. Van belang in dit alles is te onderkennen dat de burgemeester als bestuursorgaan, hierin eigenstandige bevoegdheden en verantwoordelijkheden toekomt waarbij hij (en namens hem het team Openbare Orde en Veiligheid; hierna: OOV), als regisseur en als aanjager fungeert op de relevante verbonden partijen zoals de Veiligheidsregio, de Politie, het Openbaar Ministerie, de Reclasseringsorganisaties, Veilig Thuis, het Actiecentrum Veiligheid en Zorg, de woningcorporatie en allerlei zorgpartijen die ook allen een eigen verantwoordelijkheid dragen. Veiligheid is daarmee een samenspel van allerlei mogelijke interventies geworden (integrale aanpak) waarin het team OOV een schakel- en regiefunctie vervult, maar in bepaalde gevallen en op zekere thema's ook zelf uitvoerend is en de verantwoordelijkheid van de burgemeester praktiseert.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van de Openbare Orde en Veiligheid (OOV) gaat het om het bereiken of in stand houden van een zeker niveau of mate van veiligheid en leefbaarheid. Op situaties van overlast en ordeverstoringen dient dan ook onder regie van de burgemeester en zijn team OOV, dan ook zo snel mogelijk worden ingegrepen, maar ook vooral samen met allerlei betrokken partners te worden gewerkt aan structureel herstel en het voorkomen van herhaalde verstoringen. De eigen bevoegdheden en maatregelen van de burgemeester maken onderdeel uit van de mogelijkheden tot het realiseren van een succesvolle en blijvende oplossing. Voor wat betreft de te kiezen speerpunten in het veiligheidsbeleid -welke doorgaans worden opgenomen in het Integraal Veiligheidsbeleidsplan (IVB)-, wordt gelet op de sterk veranderde financiële positie van de gemeente, vooralsnog voortgeborduurd op de eerder bepaalde prioriteiten vastgelegd in het voorgaande IVB-plan.

Wat gaan we daar voor doen?

Specifiek in 2021

De huidige corona-crisis heeft het belang en de noodzaak van handhaving in de openbare ruimte duidelijk aangetoond. Ook zien we de noodzaak van de inzet rondom aanpak van overlast en kleine ergernissen die de leefbaarheid aantasten in de openbare ruimte. Daar willen we flexibel op inzetten waar dat nodig is. Voor 2021 zal er nog extra aandacht moeten zijn voor het toezicht en de handhaving op de coronaregels al dan niet vervat in een Coronawet. Daarnaast zal er onverminderde aandacht zijn voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten. Juist de leefbaarheid en ook de veiligheid van deze buurten staat daarmee immers onder druk. Daarnaast zal

er ook meer en meer aandacht zijn en inspanning worden geleverd om de thema's zorg en veiligheid met elkaar te verbinden en een integrale aanpak te krijgen op o.a. personen met verward gedrag en op hen die door het midden van zorg de leefbaarheid en/of veiligheid in de buurt aantasten. Uiteraard betekent dit ook een inspanning van preventieve aard door vroegsignalering en tijdige interventies in kwetsbare buurten.

Jaarlijks terugkerend:

- Het voeren van een actief Damoclesbeleid in gevallen waarin sprake is van hennepsteelt in woningen en gebouwen met vaak groot gevaar voor de omgeving;
- Het op basis van de nieuwe bevoegdheden van de burgemeester inzake ernstige woonoverlast, aanpakken van zaken van woonoverlast danwel het stimuleren van verhuurders tot een soortgelijke aanpak;
- Het verder versterken van de integrale aanpak van overige veiligheidsproblemen en –issues door de verbinding tussen zorg en veiligheid verder te verstevigen en te verankeren.
- Het op grond van de vastgestelde bijdrage van de Veiligheidsregio Groningen, meefinancieren van de geregionaliseerde brandweezorg en crisisbeheersing.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 120 en 140.

Toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?

Een samenleving waarin de gestelde normen voor een adequaat niveau van veiligheid en leefbaarheid worden nageleefd. Het beheersen van risico's voor de samenleving staat centraal. De inwoners van Pekela moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente zicht heeft op deze risico's en die zo goed mogelijk onder controle heeft. Voorwaarde van een adequate bescherming van de leefomgeving is het voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria.

Toezicht en handhaving is gericht op:

- Preventie: het voorkomen van situaties waarin de gestelde normen worden overtreden.
- Consequente en duidelijke aanpak bij het niet naleven van regels.
- Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners.
- Kenbaarheid van regels.

Wat gaan we daar voor doen?

Specifiek in 2021

- Uitbreiden van de toepassing van snelle en simpele dienstverlening voor de eenvoudige verbouwingen in en om het huis (dakkapel, uitbouw, kappen et cetera.).
- Complexere aanvragen waar meerdere disciplines bij betrokken zijn, afhandelen via goed vooroverleg aan de omgevingstafel.

- Samen met de uitvoeringsorganisaties en de andere bevoegd gezagen zorgen dat toezicht en handhaving (bijvoorbeeld bij meervoudige vergunningen) goed zijn afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet

Jaarlijks terugkerend:

- Adequate uitvoering wettelijke vergunningverlenende en toezichthoudende taken op gebied van de Wabo en milieu. Dit laatste in samenwerking met Omgevingsdienst Groningen.
- Het permanent beoordelen en verbeteren van de VTH-taken en het periodiek verantwoording hiervoor afleggen aan college en raad via de VTH-nota.
- Er wordt ingezet op een passende interventie bij iedere overtreding volgens de Landelijke Handhavingsstrategie.
- Bij bouwprojecten wordt in een zo vroeg mogelijk stadium aandacht gegeven aan een adequaat niveau van veiligheid en leefbaarheid. Begeleiding, en waar nodig interventie, van dergelijke projecten is daarbij van groot belang.
- In geval van klachten of meldingen wordt eerst onderzocht in hoeverre er minnelijke oplossingen mogelijk zijn. Evidente schendingen van de basisbeginselen van veiligheid en leefbaarheid worden actief aangepakt.
- Duidelijke en adequate communicatie over de gestelde regels en normen, zodat de bewustwording hierover bij burger en bedrijfsleven wordt vergroot en spontaan naleefgedrag wordt bevorderd.
- Voor het onderdeel Milieu heeft Pekela haar taken ondergebracht in de Omgevingsdienst Groningen (ODG). Actuele vergunningen zijn van belang voor het goed en adequaat uitvoeren van de werkzaamheden binnen ODG. Vergunningen moeten actueel worden gehouden door ze te actualiseren wanneer daar aanleiding toe bestaat.

Gerelateerde functie: 140.

Wat gaat het Kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
120 Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
140 Openbare orde en veiligheid	6.325	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
Totale baten	6.325	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
Lasten						
120 Brandweer en rampenbestrijding	645.141	661.400	678.068	695.155	712.673	712.673
140 Openbare orde en veiligheid	489.290	601.757	601.757	601.757	601.757	601.757
Totale lasten	1.134.431	1.263.157	1.279.825	1.296.912	1.314.430	1.314.430
Saldo programma 02	-1.128.106	-1.254.457	-1.271.125	-1.288.212	-1.305.730	-1.305.730

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Verwijzingen Halt	per 10.000 inwoners	2019	79	124	132	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	0,4	2,6	2,2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	6,5	5,7	4,9	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)
Diefstal uit woning	per 1.000 inwoners	2018	1,6	2,3	2,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	7,4	6,3	5,8	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 3 - Verkeer en Vervoer

Programmaomschrijving

Het programma Verkeer en Vervoer omvat de aanleg, het beheer en het onderhoud van alle wegen, voet- en fietspaden, pleinen, technische kunstwerken (waaronder bruggen), voorzieningen voor het openbaar vervoer, beschoeiingen en openbare verlichting. Tevens omvat het programma het uitvoeren van maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid. Ook het beheer en onderhoud van bermen en watergangen is opgenomen in dit programma.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken?

Verkeersveiligheid: Iedereen moet veilig onderweg zijn en veilig thuis kunnen komen.

Wat gaan we daar voor doen?

- Op gemeentelijk niveau vertalen we de doelstellingen van het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV 2030).
- In samenwerking met Veilig Verkeer Pekela kijken naar de knelpunten in de gemeente en zoeken naar mogelijke oplossingen.
- We hanteren 30km zones waar mogelijk.

Specifiek in 2021

- Met de provincie Groningen en de overige Groninger gemeenten werken wij aan de doorvertaling van het SPV 2030 naar plannen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.

Jaarlijks terugkerend:

- Het continue verbeteren van de verkeersveiligheid op wegen, wegvakken en kruisingen;
- Het (laten) uitvoeren van projecten op het gebied van verkeerseducatie op scholen en tijdens de (jaar)markt(en).
- Twee keer per jaar overleg met Veilige Verkeer Nederland in de werkgroep verkeer.

Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Goede bereikbaarheid.

Wat gaan we daar voor doen?

- Borgen van een goede aansluiting op het regionaal en landelijk wegennet en een goede interne verkeersafwikkeling.
- Borgen van behoud en waar mogelijk uitbreiding van voorzieningen op het gebied van openbaar vervoer.
- Verder faciliteren van het elektrisch vervoer door het laten plaatsen van laadpalen.

Specifiek in 2021

- Samen met de provincie Groningen en de overige Groninger gemeenten werken wij aan de doorvertaling van het SPV 2030 naar plannen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.
- Twee keer per jaar is er overleg van de werkgroep verkeer, in het voorjaar en het najaar. De afdeling Pekela van VVN, die normaliter vertegenwoordigd is in deze werkgroep, wordt vanwege gebrek aan nieuwe vrijwilligers, per 1-1-2021 opgeheven. Een drietal vrijwilligers heeft aangegeven de werkzaamheden voor een 'veiliger verkeer' in Pekela en de samenwerking op dat gebied met de werkgroep verkeer Pekela op persoonlijke titel te willen voortzetten. Daarvan wordt dankbaar gebruik gemaakt.

Jaarlijks terugkerend:

- Het continue verbeteren van de verkeersveiligheid op wegen, wegvakken en kruisingen;
- Het (laten) uitvoeren van projecten op het gebied van verkeerseducatie op scholen en tijdens de (jaar)markt(en).
- Twee keer per jaar overleg van de werkgroep verkeer Pekela in de werkgroep verkeer.

Bruggen en beschoeiingen

Wat willen we bereiken?

Het onderhoudsniveau van beschoeiing en bruggen op orde te krijgen.

Wat gaan we daar voor doen?

- Het verder uitvoering geven aan het vastgestelde uitvoeringsplan ten aanzien van de verbetering van de bruggen en de beschoeiingen.
- Beheerplan technische kunstwerken verder uitwerken
- Uitvoering geven aan het opstellen van een Beheerplan Beschoeiingen

Specifiek in 2021

Bruggen

In 2021 wordt de periodieke inspectie van bruggen uitgevoerd zoals ook verwoord in het door de raad vastgestelde onderhoudsprogramma. Een aantal bruggen worden doorgerekend op de belastbaarheid van deze brug vooral door het toenemende verkeer waaronder het toenemende zwaardere landbouwverkeer en de meer en meer toenemende claimcultuur.

Voor de 2e fase, uitvoeringsprogramma 2021-2024, is een onderhoudsinspectie aangevuld met een toetsing verkeersbelasting van de bruggen gewenst. Op basis van deze onderzoeken wordt het beheerprogramma gevuld en wordt u tussentijds geïnformeerd.

Beschoeiingen

De voorbereidingen van het 2e bestek (deels Boven Pekela en deels nieuwe Pekela) zijn eind 2020 gestart. In de 2021 wordt de tweede fase uitvoeren.

Jaarlijks terugkerend:

- Uitvoering geven aan het regulier klein onderhoud aan de bruggen waar onder de noodzakelijk inspecties, smeren en vetten en kleine herstelwerkzaamheden.
- Het schoonhouden van de bruggen zal geen jaarlijks terugkerende activiteit zijn.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 211, 212, 221, 240

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	178.410	19.090	19.090	19.090	19.090	19.090
212	Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-
221	Binnenhavens en waterwegen	1	-	-	-	-	-
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	6.957	6.485	6.485	6.485	6.485	6.485
Totale baten		185.368	25.575	25.575	25.575	25.575	25.575
Lasten							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	929.839	1.184.313	1.632.275	1.307.198	1.247.122	1.246.646
212	Openbaar vervoer	26.621	15.315	15.304	15.293	15.281	15.270
221	Binnenhavens en waterwegen	71.713	132.605	138.544	137.196	135.849	134.502
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	6.002	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Totale lasten		1.034.174	1.361.233	1.815.123	1.488.687	1.427.252	1.425.418
Saldo programma 03		-848.806	-1.335.658	-1.789.548	-1.463.112	-1.401.677	-1.399.843

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 3 zijn:

- Onderhoud bruggen
- Onderhoud wegen
- Onderhoud kunstobjecten
- Onderhoud technische kunstwerken

· Sluiting AZC

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Geregistreerde verkeersongevallen	%	2018	17,9	10,5	9,5	VeiligheidNL	Geregistreerde verkeersongevallen naar zwaarte - Opname ziekenhuis

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 4 - Economische Zaken

Programmaomschrijving

Dit programma betreft de beleidsvorming met betrekking tot: markten, drank- en horecagelegenheden, industrieterreinen, acquisitieterreinen en algemene economische beleidsadvisering. Activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economische potentieel. Het gaat daarbij om een faciliterende en coördinerende rol, waarbij dat doel via efficiënt overleg met de economische sector concrete resultaten oplevert.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Werkgelegenheid en ondernemen

Wat willen we bereiken?

Vergroten van de werkgelegenheid en bedrijvigheid in Pekela, d.m.v. overleg te voeren tussen sociaal en EZ en met elkaar op te trekken daar waar nodig richting ondernemers. Vraag & aanbod stimuleren.

Het realiseren van goede mogelijkheden voor een gezond ondernemersklimaat en een aantrekkelijk winkelbestand & industriegebied.

Wat gaan we daar voor doen?

- Werkzoekenden en werkgevers koppelen is een wisselwerking tussen de accountmanagers binnen het sociale domein en de bedrijfscontactfunctionarissen van economische zaken. (centrum & industriegebied).
- Continueren van gesprekken met ondernemers in NL om zich te vestigen in Pekela. Ondersteunen & faciliteren in het ondernemerschap. Het stimuleren van een goede balans tussen de belangen van bedrijven en consument.

Jaarlijks terugkerend:

- Het stimuleren van initiatieven van ondernemers, inwoners en organisaties binnen het kader van economische, sociale en culturele ontwikkeling is een continu proces waarin economische zaken de betrokkenen begeleidt.
- Promotie bedrijventerreinen (bedrijvencontactdagen, ondernemersbeurzen en promotiedagen Groningen).
- Een ondernemersavond met een bepaalde thema en op ondernemerslocatie organiseren.
- Bedrijfsbezoeken organiseren voor collegeleden.
- Kansen vezelhennepindustrie: Bedrijven worden met elkaar in contact gebracht.
- Werkzoekenden en werkgevers koppelen is een wisselwerking tussen de accountmanagers binnen het sociale domein en de bedrijfscontactfunctionarissen van economische zaken.

- We faciliteren de realisatie van het glasvezelinternet daar waar mogelijk. Het initiatief en de uitvoering liggen niet bij de gemeente Pekela.
- Veilig Ondernemen: Samen met de ondernemers, politie en brandweer wordt ingezet op een veilig winkelcentrum in Oude Pekela. Bekeken wordt of ook samenwerking gezocht kan worden met de ondernemers in Nieuwe Pekela. Doel is afspraken maken met elkaar en onderling gegevens uitwisselen om zo te komen tot een veilig winkelgebied.
- Er wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak in het kader van de gevelverbeteringssubsidie (revitaliseringsproject) op Aa-stroom.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
310 Handel, ambacht en industrie	403	80.000	-	-	-	-
Totale baten	403	80.000				
Lasten						
310 Handel, ambacht en industrie	185.957	343.187	145.055	145.055	145.055	145.055
Totale lasten	185.957	343.187	145.055	145.055	145.055	145.055
Saldo programma 04	-185.554	-263.187	-145.055	-145.055	-145.055	-145.055

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Funcziemenging	%	2019	33,1	51	53,2	LISA	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2019	96,6	126,8	151,6	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 5 - Educatie

Programmaomschrijving

Het programma Educatie schept (rand)voorwaarden voor het geven van onderwijs en educatie.

De voorwaarden hebben betrekking op onderwijshuisvesting, lokaal onderwijs, schoolbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, volwasseneneducatie en peuterspeelzaalwerk.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Buurt, Zorg en Onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Samenhang tussen buurt, zorg en onderwijs.
- Alle kinderen hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen.

Wat gaan we daar voor doen?

- We onderzoeken of landelijke en regionale succesvolle projecten met betrekking tot zorg en onderwijs in Pekela kunnen werken.
- We willen dat kinderen in peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie in dezelfde groepen zitten. We gaan met de verschillende aanbieders van kinderopvang en het primair onderwijs een toegankelijk, betaalbaar aanbod organiseren van vroeg- en voorschoolse educatie. Het convenant doorgaande leerlijnen (2012) gaan we met deelnemende partijen opnieuw bekijken en (mogelijk) actualiseren. Nieuwe afspraken worden in het nieuwe convenant opgenomen.
- De Budget-volgt-kind financiering betekent dat er meerdere partijen voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Specifiek in 2021

- De Geld-volgt-kind financiering wordt geëvalueerd en indien nodig aangepast. Hierbij kan worden gedacht aan de toevoeging van een kleine kernenbeleid als blijkt dat op bepaalde locaties het voor aanbieders niet rendabel is om een aanbod te doen.
- Samenwerking tussen jeugdhulp/schoolmaatschappelijk werk en scholen wordt geïntensiveerd en doorontwikkeld. Dit hangt samen met de verdere ontwikkeling van de zorgroute op scholen en het preventiever inzetten van hulp op scholen.

Schoolverzuim

Wat willen we bereiken?

Schoolverzuim willen we zoveel mogelijk voorkomen. Kinderen met schoolverzuim verslechteren hun perspectieven op goede deelname in de samenleving voor de rest van hun leven.

Wat gaan we daar voor doen?

- Onze leerplichtambtenaar werkt samen met het onderwijs om schoolverzuim tegen te gaan.

Specifiek in 2021

- Er wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe convenant Voortijdig School Verlaters 2020-2024.
- Er wordt aansluiting gezocht bij de regiodeal om er voor te zorgen dat jongeren een startkwalificatie krijgen.

Jaarlijks terugkerend:

- We organiseren minimaal één keer per jaar de Lokaal Educatieve Agenda met alle onderwijsbesturen en de kinderopvangorganisaties.

Integraal Kind Centrum

Wat willen we bereiken?

Een cluster van samenwerkende partijen voor onder meer de opvang en educatie van jonge kinderen, waarbij het hoofddoel is een doorlopende leerlijn en educatie op jonge leeftijd.

Wat gaan we daar voor doen?

Een visie vaststellen gezamenlijk met het cluster van de samenwerkende partijen.

Specifiek in 2021

- De scholen hebben de afgelopen jaren in samenwerking met de gemeente zelf vorm gegeven aan het IKC.

Jaarlijks terugkerend:

- Minimaal één keer per jaar de Lokaal Educatieve Agenda te organiseren.

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Borgen dat scholen de beschikbare onderwijshuisvesting op een adequate manier inzetten.

Wat gaan we daar voor doen?

- Monitoren dat scholen beschikken over voldoende huisvesting. Met de schoolbesturen wordt overeengekomen hoe op basis van de leerlingentelling van 1 oktober 2018 de huisvesting vanaf het schooljaar 2019-2020 structureel, gedurende de komende vijf jaar, plaatsvindt.

Specifiek in 2021

- Monitoren dat scholen beschikken over voldoende huisvesting.
- Evalueren of de gekozen oplossing voor de Groenling structureel is.

Jaarlijks terugkerend:

- Voor het openbaar onderwijs wordt jaarlijks de begroting en jaarrekening ter kennisname aan de gemeenteraad gezonden.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 420, 421, 422, 423 en 480

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	155	507	507	507	507	507
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	739	-	-	-	-	-
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	-	-	-	-	-	-
480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	710.359	728.492	719.609	719.609	719.609	719.609
Totale baten	711.254	728.999	720.116	720.116	720.116	720.116
Lasten						
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	43.721	45.184	45.246	45.033	44.820	36.090
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	251.315	221.917	203.066	199.746	198.015	195.817
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	36.893	36.277	39.411	39.146	38.881	38.617
480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	1.576.000	1.564.774	1.526.396	1.523.301	1.520.207	1.517.113
Totale lasten	1.907.928	1.868.152	1.814.119	1.807.226	1.801.923	1.787.637
Saldo programma 05	-1.196.675	-1.139.153	-1.094.003	-1.087.110	-1.081.807	-1.067.521

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 5 zijn:

- Onderwijsachterstandenbeleid

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	0,6	1,3	1,8	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	26	29	23	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2018	2,3	1,9	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 6 - Sport, cultuur & recreatie

Programmaomschrijving

Het onderhouden van faciliteiten en het stimuleren van activiteiten op het gebied van sport, cultuur en recreatie/toerisme. Hierbij valt te denken aan een bibliotheek, speeltuinen, sportvelden, landschapsinrichting en de verzorging van diverse toeristische voorzieningen.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Sport

Wat willen we bereiken?

- Sport is voor iedereen toegankelijk en inwoners hebben toegang tot goed onderhouden binnen- en buitensportaccommodaties.
- Inwoners hebben toegang tot goed onderhouden binnen- en buitensportaccommodaties.
- Inwoners komen vroegtijdig in aanraking met sport.

Wat gaan we daar voor doen?

- Sportverenigingen waar mogelijk ondersteunen door ze bijvoorbeeld op de hoogte te brengen van compensatiemogelijkheden in verband met corona, of door ze te adviseren en informeren over subsidiemogelijkheden en fondsen.
- Het onderhoud van binnen- en buitensportaccommodaties gebeurt op basis van het reguliere onderhoudsplan.

Specifiek in 2021

Het Lokaal Sportakkoord Pekela is in samenwerking met sportverenigingen en andere (commerciële) partners op het gebied van sport en bewegen tot stand gekomen. Het Sportakkoord vormt niet het gemeentelijk sportbeleid, maar omvat de ambities uit het veld waarbij de gemeente als partner nauw betrokken is. De stuurgroep is verantwoordelijk voor invulling van de drie ambities:

1. Jong en vaardig bewegen
Hierbij zal met name aandacht zijn voor gelijke kansen van de verbetering van de motorische vaardigheden van (jonge) kinderen.
2. Inclusief sporten en bewegen
Elke inwoner krijgt de kans om met het plezier van sporten en bewegen te ervaren. Hierbij zal aandacht zijn voor: betaalbaarheid, bereikbaarheid, toegankelijkheid en bekendheid van bestaand en nieuw sportaanbod.
3. Vitale sport- en beweegaanbieders
Een stabiele basis met sterk vrijwilligerskader is nodig om toekomstbestendige sport- en beweegaanbieders te behouden. Hierbij wordt ingezet op de eigen kracht van de sport- en beweegaanbieders.

De stuurgroep van het Lokaal Sportakkoord maakt keuzes in passende acties en interventies en zal hiervoor aanspraak maken op het beschikbare uitvoeringsbudget.

Jaarlijks terugkerend:

- Sport is voor alle inwoners toegankelijk door de tarieven van sportaccommodaties betaalbaar te houden en uitvoering te geven aan het (sport)subsidiebeleid.
- De 'Green Deal' Sport is een samenwerkingsovereenkomst tussen diverse partijen met als doel om in 2022 geen gewasbeschermingsmiddelen meer te gebruiken op sportvelden. Tot die tijd doen we proeven met mechanisch onderhoud. We kunnen zo beoordelen hoe we het beste de velden kunnen onderhouden zonder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.
- Het onderhoud van binnensportaccommodaties gebeurt op basis van het reguliere onderhoudsplan (MJOP)

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 530, 531.

Cultuur

Wat willen we bereiken?

In Pekela is cultuur voor iedereen.

Wat gaan we daar voor doen?

- We willen concreet kijken of elke subsidie bijdraagt aan onze doelstellingen.

Specifiek in 2021

- Er worden in 2021 geen specifiek nieuwe zaken opgepakt.

Jaarlijks terugkerend:

- We ondersteunen Kapiteinshuis en Veenkoloniaal Museum volgens het subsidiesysteem.
- Daarnaast ondersteunen we, waar mogelijk, culturele organisaties en initiatieven binnen de kaders van het nieuwe subsidiesysteem.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 540, 541.

Recreatie

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een aantrekkelijke gemeente voor recreanten, toeristen, maar ook voor de inwoners.

Wat gaan we daar voor doen?

- De gemeente Pekela werkt samen met de gemeenten Oldambt, Westerwolde en Veendam op gebied van toerisme en recreatie. Uitgangspunt is het gezamenlijke aanbod beter te ontsluiten, zowel digitaal als fysiek. Hierdoor ontstaat een aantrekkelijker programma voor onze regio. Er kan zo beter worden ingespeeld op de behoeften en wensen van toeristen.
- De gemeente Pekela blijft via de marketingorganisatie Marketing Groningen vertegenwoordigd in de campagne 'Marketing Veenkoloniën'.
- Het behouden en stimuleren van evenementen in Pekela.
- We zetten in op een wijziging van het groenonderhoud. Daarbij is meer ruimte voor natuurlijk groen. Doel is verhoging van de biodiversiteit in het openbaar groen. Onder meer door de verschraling van de bermen voor meer biodiversiteit. Hier wordt ook een relatie gelegd met het bijenconvenant en bestrijding van de eikenprocessierups.

Specifiek in 2021

- Samen met de regiogemeenten wordt invulling en uitvoering gegeven aan de gezamenlijk opgestelde visie op toerisme en recreatie.
- We zetten in op een wijziging van het groenonderhoud. Daarbij is meer ruimte voor natuurlijk groen. Doel is verhoging van de biodiversiteit in het openbaar groen. Hier wordt ook een relatie gelegd met het bijenconvenant en bestrijding van de eikenprocessierups.

Jaarlijks terugkerend:

- Er vindt frequent overleg plaats met toeristische ondernemers en afstemming met omliggende gemeenten.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 550 t/m 580.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
510 Openbaar bibliotheekwerk	-	36.297	36.297	36.297	36.297	36.297
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	-	7.000	-	-	-	-
530 Sport	149.972	145.171	145.171	145.171	145.171	145.171
531 Groene sportvelden en terreinen	8.033	8.957	8.957	8.957	8.957	8.957
540 Kunst	-	-	-	-	-	-
541 Musea	-	-	-	-	-	-
550 Natuurbescherming	-	-	-	-	-	-
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	187.888	85.022	38.497	36.599	36.599	36.599
580 Overige recreatieve voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Totale baten	345.894	282.447	228.922	227.024	227.024	227.024
Lasten						
510 Openbaar bibliotheekwerk	281.416	322.217	273.822	273.461	273.099	272.737
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	21.440	30.361	13.361	13.361	13.361	13.361
530 Sport	554.732	609.991	611.140	620.481	626.240	626.457
531 Groene sportvelden en terreinen	224.343	251.583	255.201	258.642	263.648	268.656
540 Kunst	35.338	100.265	100.265	100.265	100.265	100.265
541 Musea	24.021	20.321	20.299	20.278	20.256	20.234
550 Natuurbescherming	12.632	12.721	12.721	12.721	12.721	12.721
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.526.276	1.468.257	1.413.753	1.412.557	1.409.093	1.408.701
580 Overige recreatieve voorzieningen	18.912	42.306	42.306	42.306	42.306	42.306
Totale lasten	2.699.110	2.858.022	2.742.868	2.754.072	2.760.989	2.765.438
Saldo programma 06	-2.353.216	-2.575.575	-2.513.946	-2.527.048	-2.533.965	-2.538.414

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 6 zijn:

- Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Niet sporters	%	2016	61,7	52,3	48,7	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 7 - Sociale voorzieningen en sociaal beleid

Programmaomschrijving

Centrale beleidsthema's voor dit programma zijn: 'Meedoen en erbij horen'. Het draait om volwaardig deelnemen in de maatschappij. Bijzondere aandacht wordt geschonken aan dorps- en wijkgericht werken, het kind, de jeugd, mantelzorg, kansrijke werkzoekenden, alleenstaande werkzoekende ouders en statushouders.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Armoede

Wat willen we bereiken?

- Bestrijding van armoede met specifiek aandacht voor armoede onder de allerjongsten.
- Bestrijding van armoede is de oorzaken van armoede aanpakken.
- Bestrijding van armoede is de pijn en gevolgen van armoede wegnemen.

Wat gaan we daar voor doen?

- Het inzetten van het integrale armoedebeleid met speciale aandacht voor de allerjongsten door deelname aan het project 'Goede start'.
- Maken van een plan van aanpak op basis van het eerder uitgevoerde onderzoek voor de bestrijding van armoede onder de allerjongsten.
- Inzetten ervaringsdeskundigen bij het opstellen van de onderzoeksresultaten en betrekken bij de uitwerking van de te ondernemen acties uit het plan van aanpak.
- Continuering van het Armoedepact en de inzet van ervaringsdeskundigen om generatiearmoede te doorbreken.
- Onderwijs nauw(er) betrekken bij het Armoedepact.
- Uitvoering geven aan het actieplan Laaggeletterdheid.
- Verlengen van de inzet van een "Voorzieningenwijzer", zodat iedereen ontvangt waar hij/zij recht op heeft.

Specifiek in 2021

- Inzet van ervaringsdeskundigen wordt gemonitord.
- De resultaten en ervaringen van de voorzieningenwijzer worden geïntegreerd in de reguliere dienstverlening.

Jaarlijks terugkerend:

- Voortzetting van het armoedepact door onder meer het plannen van 2 bijeenkomsten.
- Deelname aan Alliantie Kinderarmoede.

Werk en Inkomen

Wat willen we bereiken?

Fatsoenlijk werk voor iedereen die kan werken.

Wat gaan we daar voor doen?

- Betere screening van werkzoekenden, waarbij aandacht voor maatwerk.
- Extra aandacht voor vakwerk met opleiding in de regio: een lokale techniekklas.
- Stimuleren van banen voor uitkeringsgerechtigden en leer- en werkbanen voor jongeren door afspraken op te nemen bij aanbestedingen.

Specifiek in 2021

- Er wordt aansluiting gezocht bij de regiodeal om inwoners sneller te laten uitstromen naar werk.

Jaarlijks terugkerend:

- Prestatieafspraken tussen Afeer en gemeente worden maandelijks besproken aan de hand van managementrapportage.

Schuldhelpverlening

Wat willen we bereiken?

- Effectieve en preventieve schuldhelpverlening die mensen duurzaam uit de schulden houdt.

Wat gaan we daar voor doen?

- Organiseren van 1-loket in de gemeente voor inwoners met (hulp)vragen over financiën.
- Steunen van het initiatief "schuldvrij".
- De gemeente gedraagt zich als een "sociaal eiser".
- Vaststellen van nieuwe beleidsregels Terugvordering.
- Ontmoedigen van doorverwijzing naar commerciële bewindvoerders door inzet van andere voorzieningen als bewindvoering.
- Voldoende aanbod van voorliggende voorzieningen in het kader van preventie en vroegsignalering organiseren.

Specifiek in 2021

- Het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening wordt in het voorjaar voorgelegd aan de raad.
- Evaluatie 'pilot geldloket'. Daarnaast worden de uitkomsten van de evaluatie geïmplementeerd.
- Uitvoeren van de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening op het gebied van preventie en vroegsignalering.

Laaggeletterdheid

Wat willen we bereiken?

- Verminderen van taalachterstanden.

Wat gaan we daar voor doen?

- Volgen van Adviesnota 2017 Actieplan Laaggeletterdheid Pekela. Hierbij is akkoord gegaan met het Provinciaal Masterplan en Uitvoeringsplan Bondgenoten Laaggeletterdheid 2016-2020.
- Uitvoeren van het 'Actieplan Pekela telt mee met taal'.
- Uitvoeringsplan 'Aanpakken van laaggeletterdheid Pekela' uitvoeren.
- Uitvoeren van het Taalhuis Pekela. Bereik Taalhuis vergroten.
- In kaart brengen wat de Taalhuiscoördinator nodig heeft en welke acties nodig zijn om meer mensen met een taalachterstand te bereiken. Deze acties uitzetten. Bijvoorbeeld woningbouworganisaties en administratiekantoren informeren.
- Laaggeletterdheid heeft een negatieve invloed op zelfredzaamheid, gezondheid, financiën, werk, gezinssituatie, opvoeden, ontwikkeling en schoolresultaten van de kinderen. Met collega's van de gemeente samenwerken en elkaar informeren over ontwikkelingen op dit gebied en het te ontwikkelen beleid.
- Waar kunnen we in onze organisatie de taalvaardigheden, met gebruik van de taalmeter, op een snelle manier in kaart krijgen. Laaggeletterden leiden naar passend taalaanbod.

Specifiek in 2021

- Samenwerking in de aanpak van laaggeletterdheid met Afeer wordt gecontinueerd.
- Er wordt onderzocht of een aparte aanpak kan worden ontwikkeld voor analfabeten. Deze passen niet in het bestaande aanbod.

Participatiebedrijf

Wat willen we bereiken?

- Zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laten participeren door toeleiding naar werk.

Wat gaan we daar voor doen?

- We geven de opdracht aan Afeer om de doelgroepen die een specifieke afstand hebben tot de arbeidsmarkt te begeleiden en te ondersteunen in een leerwerk omgeving.
- We helpen mensen aan beschutte werkplekken. Daardoor kunnen we mede de taakstelling voor dit onderwerp vanuit het Rijk realiseren.

Multifunctionele centra

Wat willen we bereiken?

De dorpshuisvoorzieningen in de gemeente zoveel mogelijk in stand houden die ruimte bieden aan bewoners, verenigingen, stichtingen en instellingen.

Wat gaan we daar voor doen?

- We acteren en anticiperen op de ontwikkelingen die zich voordoen.

Jaarlijks terugkerend:

- We acteren en anticiperen op de ontwikkelingen die zich voordoen.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 480.

Bibliotheken

Wat willen we bereiken?

- Zorgen voor adequate bibliotheekvoorzieningen in de gemeente.

Wat gaan we daar voor doen?

- Resultaatafspraken maken met Biblionet, mede aan de hand van de productcatalogus van Biblionet.

Specifiek in 2021

De invulling van het bibliotheekwerk wordt heroverwogen. Daarnaast wordt er een onderzoek gestart naar het gebruik en efficiëntie van de dorpshuizen.

De vestiging van de bibliotheek in de Kiepe wordt in dit onderzoek meegenomen. Uitkomst hiervan kan zijn dat aanvullend budget nodig is.

Huisvesting statushouders

Specifiek in 2021

- Er wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe wet inburgering die 1 juli 2021 van kracht wordt.

Jaarlijks terugkerend:

- De taakstelling huisvesting 'statushouders'. Als gemeente moeten we minimaal het aantal statushouders huisvesten dat in de taakstelling van het Rijk wordt benoemd. Met Acantus en Vluchtelingenwerk Noord-Nederland zorgen wij voor een passende huisvesting voor de statushouders die aan Pekela worden gekoppeld.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	6.458.066	7.032.604	6.538.126	6.538.126	6.538.126	6.538.126
611 Sociale werkvoorziening	-	-	-	-	-	-
614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	41.043	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
621 Vreemdelingen Re-integratie- en participatievoorziening	-	-	-	-	-	-
623 Participatiewet	-	-	-	-	-	-
650 Kinderdagopvang	-	-	-	-	-	-
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	34.923	-	-	-	-	-
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	3.770	-	-	-	-	-
663 Opvang en beschermd wonen WMO	125.222	-	-	-	-	-
667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	37.052	-	-	-	-	-
670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	8.794	8.795	8.795	8.795	8.795	8.795
671 Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	-	-	-	-	-	-
672 PGB WMO en Jeugd	-	-	-	-	-	-
677 Eigen bijdragen algemene voorzieningen WMO en Jeugd	102.279	184.462	134.462	134.462	134.462	134.462
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-	32.746	-	-	-	-
Totale baten	6.811.149	7.268.607	6.691.383	6.691.383	6.691.383	6.691.383

Lasten							
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	7.355.850	7.412.830	6.802.917	6.802.917	6.802.917	6.802.917
611	Sociale werkvoorziening	6.921.154	6.614.748	6.911.112	7.008.112	6.837.112	6.705.112
614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	1.374.576	1.233.563	1.284.593	1.272.593	1.265.593	1.265.593
621	Vreemdelingen	43.284	31.273	19.273	19.273	19.273	19.273
623	Re-integratie- en participatievoorziening Participatiewet	225.383	365.633	365.633	365.633	365.633	365.633
650	Kinderdagopvang	3.369	19.750	19.750	19.750	19.750	19.750
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	927.848	804.645	694.484	694.484	694.484	694.484
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	1.455.623	1.246.051	1.400.798	1.400.798	1.400.798	1.400.798
663	Opvang en beschermd wonen WMO	105.120	117.633	75.543	75.543	75.543	75.543
667	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	-	-	-	-	-	-
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	2.181.309	2.016.523	2.069.848	2.069.692	2.069.535	2.069.379
671	Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	407.615	739.358	342.564	342.564	342.564	342.564
672	PGB WMO en Jeugd	561.206	1.188.613	575.000	575.000	575.000	575.000
677	Eigen bijdragen algemene voorzieningen WMO en Jeugd	-	-	-	-	-	-
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	5.836.076	4.405.829	6.431.619	6.431.619	6.431.619	6.431.619
Totale lasten		27.398.414	26.196.449	26.993.134	27.077.978	26.899.821	26.767.665
Saldo programma 07		-20.587.264	-18.927.842	-20.301.751	-20.386.595	-20.208.438	-20.076.282

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 7 zijn:

- Opvang asielzoekers
- Kwaliteit door participatie
- WWB (Participatiewet) Inkomensdeel
- Sociaal Domein

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2019	372,1	749,5	792,1	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met delict voor rechter	%	2017	1	1	1	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Kinderen in armoede	%	2018	12	9	7	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Netto arbeidsparticipatie	%	2019	64,5	65,1	68,8	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Jeugdwerkloosheid	%	2018	5	2	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2019	580,3	513,5	513,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners 15-64jr	2019	587,6	298,6	207	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	16,9	13,5	12,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	%	2019	2,3	1,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inwoners	2019	930	796	670	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2017	0,6	0,5	0,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 8 - Gezondheid en milieu

Programmaomschrijving

Dit programma betreft alle zaken die betrekking hebben op gezondheid, voorbereiding en uitvoering van activiteiten en diensten met betrekking tot de basisgezondheidszorg en milieu. Om dit alles te kunnen bekostigen, betalen de inwoners van de gemeente belasting in de vorm van afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Deze belastingen vallen ook onder dit programma. De uitvoering van duurzaam waterbeheer conform Waterbeleid 21e eeuw (WB 21), de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Waterwet vallen onder dit programma.

Wij willen, mede met het oog op volwaardige participatie in de samenleving, een goede gezondheid van onze inwoners binnen hun bereik brengen door hen te stimuleren en waar nodig te faciliteren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gezondheidsgedrag en dat van anderen.

Ondanks de beperkte financiële middelen voor de uitvoering van het gezondheidsbeleid gaan we uitvoering geven aan de vastgestelde speerpunten in het Lokaal Gezondheidsbeleid, met de focus op het terugdringen van alcohol- en middelengebruik.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

We ondersteunen alle jeugdigen die dat nodig hebben.

Wat gaan we daar voor doen?

- We maken met diverse partijen afspraken over een sluitende aanpak over preventieve en curatieve zorg voor kinderen en voor situaties waarin sprake is van huiselijk geweld.
- We kopen samen met de andere gemeenten in de provincie Groningen via de RIGG alle noodzakelijke gespecialiseerde jeugdhulp in. Wij proberen samen met de andere gemeenten ervoor te zorgen dat de RIGG tijdig zijn administratieve verplichtingen nakomt.
- In 2020 wordt gekeken hoe de kosten voor jeugd teruggedrongen kunnen worden. Nadere analyses over gebruik worden gemaakt om goed inzichtelijk te krijgen waar op ingestoken moet worden. Hierbij worden zware maatregelen niet uitgesloten. Dit kan effect hebben op de dienstverlening.

Specifiek in 2021

- Voorbereidingen worden gecontinueerd en afgerond voor de nieuwe inkoop van jeugdhulp vanaf 2022.
- De transformatie binnen jeugd wordt verder vormgegeven om beter grip te krijgen op de uitgaven en deze terug te dringen.

Zorg en welzijn

Wat willen we bereiken?

- Welzijn is dicht bij Pekelders georganiseerd, passend bij de vraag van de inwoners.
- Zorg is beschikbaar, betaalbaar, toegankelijk en dichtbij.
- Inwoners en hun mantelzorgers blijven langer thuis wonen.
- Het verder vormgeven van een jongerenraad.

Wat gaan we daar voor doen?

- Er wordt jaarlijks een heldere opdracht verstrekt aan de welzijnsinstelling en daarop vindt monitoring plaats. We vragen de welzijnsinstelling duidelijk te maken wat zij doet op drie gebieden. Dat zijn het (school) maatschappelijk werk, het opbouwwerk en we onderzoeken of de welzijnsinstelling ook het outreachend jongerenwerk kan uitvoeren. De huidige werkwijze wordt tegen het licht gehouden in relatie tot de middelen.
- We borgen cliëntenbelangen, zeggenschap van cliënten en zorgwerkers. Samen met zorg- en welzijnsaanbieders zoeken we naar praktische en slimme oplossingen om de huidige mantelzorgers en vrijwilligers te ontlasten.
- De zorgvraag (de behoefte aan ondersteuning) van de inwoner staat hier centraal.
- Wij ondersteunen, faciliteren, verbinden en stimuleren vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Daardoor kunnen alle inwoners met plezier bijdragen aan een bruisende, zorgzame en leefbare omgeving.
- We bereiden ons voor op de decentralisatie van beschermd wonen en opvang.
- We zetten in op actievere toeleiding naar de respijtoorzieningen van de Wmo.
- We maken afspraken met 'Handen in huis', de Stichting Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg Oost Groningen en De Badde over het werven en scholen van meer vrijwilligers voor ondersteuning van mantelzorgers thuis.
- Met deze jongeren wordt de werking van de jongerenraad in Pekela ontwikkeld en vormgegeven. We betrekken de jongerenraad om te participeren en adviseren aan college en raad.

Specifiek in 2021

- In 2021 wordt de doorontwikkeling van de algemene voorziening voortgezet om te komen tot een brede laagdrempelige inloop.
- Er wordt uitvoering gegeven aan de decentralisatie van Beschermd Wonen en Opvang.
- Het decentralisatieplan beschermd wonen wordt gedurende het jaar geëvalueerd.
- Voorbereidingen worden gecontinueerd en afgerond voor de nieuwe inkoop van Wmo (binnen de ommelander samenwerking) vanaf 2022.
- Alle trajecten binnen de huishoudelijke ondersteuning worden opnieuw geïndiceerd om meer grip te krijgen op de uitgaven. Buurtdiensten en Beter Thuis Wonen ontvangen subsidie voor de uitvoer van de huishoudelijke ondersteuning.

- De opdracht aan De Badde voor welzijnswerk wordt teruggebracht tot de kerntaken: jongeren-, maatschappelijk- en opbouwwerk. Op de gebieden van jongeren- en opbouwwerk gaat extra sturing plaatsvinden om de kwaliteit op het juiste niveau te krijgen.
- De jongerenraad wordt gecontinueerd en geëvalueerd.

Jaarlijks terugkerend:

- In 2021 subsidiëren we het welzijnswerk en de algemene voorzieningen voor begeleiding en huishoudelijke ondersteuning.

Huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling

Wat willen we bereiken?

Inwoners wonen veilig en kinderen groeien veilig op in hun directe omgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

- Inventariseren van stand van zaken rond aanpak huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling.
- Maken van plan van aanpak met betrekking tot huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling. In dit plan wordt de zorgroute beschreven en hebben we met het onderwijs, de huisartsen, medewerkers van de gemeente en andere professionele organisaties afspraken gemaakt over hun rol bij het signaleren van huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling.

Specifiek in 2021

- Project aanpak huiselijk geweld wordt afgerond en geëvalueerd.

Woonomgeving

Wat willen we bereiken?

Goede gezonde woonomgeving: schone lucht en minder gebruik van niet duurzame energie in gemeentelijke en particuliere gebouwen: zoveel mogelijk duurzame energie.

Wat gaan we daar voor doen?

- De gemeente kent al jaren een stimuleringsregeling voor de verduurzaming van particuliere woningen. Om deze beter onder de aandacht te brengen, alsmede de mogelijkheden van het energieloket, wordt de website aangepast en verduidelijkt.
- We voeren de afspraken uit de prestatieafspraken uit.

Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Gezonde inwoners.

Wat gaan we daar voor doen?

- We voeren onze wettelijke taken op het gebied van gezondheidsbeleid uit.

Specifiek in 2021

- Samenwerking met Menzis voor verbetering van gezondheid van inwoners wordt gecontinueerd.

Jaarlijks terugkerend:

- We voeren onze wettelijke taken op het gebied van de bescherming en bevordering van gezondheid uit.

Milieu

Wat willen we bereiken?

- Goede gezonde woonomgeving: schone lucht en minder gebruik van niet duurzame energie in gemeentelijke en particuliere gebouwen: zoveel mogelijk duurzame energie.
- Duurzame ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die toekomstgericht bijdragen aan een schone en mooie omgeving. Dat vraagt om keuzes in de stapsgewijze overgang naar schone(re) en duurzame energie die we ook in ruimtelijke zin mogelijk willen maken.
- We willen toekomstgericht bijdragen aan een schone en mooie leefomgeving. Dat vraagt om keuzes in de stapsgewijze overgang naar schone verwerking en hergebruik van ons afval.
- Wij stimuleren van het scheiden van huishoudelijk afvalstoffen tegen zo laag mogelijke kosten met een zo'n groot mogelijk serviceniveau voor de burgers.

Wat gaan we daar voor doen?

- Er wordt een plan opgesteld om te komen tot de wettelijk verplichte energielabels en voor het nemen van energiebesparende maatregelen voor de gemeentelijke gebouwen die in vijf jaar terugverdiend kunnen worden.
- Er wordt gewerkt aan de transitie visie warmte, een verplicht plan waarin aangegeven wordt hoe de gemeente van het aardgas af zal gaan.

- Onze communicatiemiddelen dienen we in te zetten om onze inwoners te informeren en ervan bewust te maken dat afval eigenlijk een grondstof en zoveel mogelijk hergebruikt dient te worden.
- We onderzoeken hoe we de dienstverlening bij de afvalinzameling en de faciliteiten (deelstromen en hergebruik) op het afvalbrenghstation kunnen verbeteren.
- We zorgen voor een schone openbare ruimte door zwerfafval te voorkomen en hiervoor samen met bewoners, scholen en verenigingen projecten op te zetten. Deze projecten worden gefinancierd uit de zwerfafvalvergoeding van het landelijke afvalfonds.
- Onze communicatiemiddelen dienen we in te zetten om onze burgers te informeren en ervan bewust te maken dat afval eigenlijk een grondstof is en zoveel mogelijk hergebruikt dient te worden.

Specifiek in 2021

- Het opstellen van de transitie visie warmte
- Het (passief) volgen van de regionale ontwikkelingen rond de Regionale EnergieStrategie (RES)
- Het uitvoeren van de Regeling Reductie Energieverbruik (RRE), subsidie voor particuliere woningeigenaren
- De contracten voor het verwerken van restafval worden verlengd met de mogelijkheid om restafval wat wordt ingezameld bij hoogbouw aan te kunnen bieden voor na scheiding. Hierdoor komen er nieuwe grondstoffen (Kunststoffen en metalen) vrij voor hergebruik.
- De deelstromen op het brenghstation uitbreiden om de VANG doelstellingen te bevorderen (VANG = Van Afval Naar Grondstof). Door het afval aan de bron te scheiden op, worden er meer deelstromen (harde kunststoffen, papier, metalen , gips, dakleer, etc.) o.a. uit het grof huishoudelijk en bouw-sloopafval gehaald.
- De landelijke VANG-doelstelling is om in 2030 te komen tot 30 kg per inwoner ingezameld huishoudelijk afval. We streven er naar om het huishoudelijk afval te verminderen tot 150 kg per inwoner in 2020 en dit de komende tijd verder te laten dalen.
- Het afvalbeleidsplan 2016 – 2020 wordt geëvalueerd en het nieuw afvalbeleidsplan 2021 – 2025 vastgesteld.
- De kosten voor het verwerken van afval stijgen, mede door ontwikkelingen in de (wereld) markt en de economische groei. Ontwikkelingen in de afvalmarkt hebben tot gevolg dat er voor de afvalstroom papier, textiel geen vergoedingen worden ontvangen. Het recyclen van nieuwe afvalstromen, zoals incontinentiemateriaal worden verder ontwikkeld en met de economische groei produceren we meer afval.
- De deelstromen op het brenghstation uitbreiden om de VANG doelstellingen te bevorderen.

Jaarlijks terugkerend:

- Deelname aan regionale beleidsadviesgroep Regionale Energiestrategie.
- Monitoren van het energieverbruik van gemeentelijke gebouwen.
- Borgen van de afspraken voorkomend uit de informatieplicht voor energiebesparing bij bedrijven (inclusief gemeente zelf).
- De reguliere huisvuilinzameling van Rest-, GFT-, OPK- en PMD-afval, alsmede het exploiteren van het afvalbrenghstation.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
714 Openbare gezondheidszorg	62.725	62.725	62.725	62.725	62.725	62.725
715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	-	-	-	-	-	-
721 Afvalverwijdering en -verwerking	196.949	150.500	148.920	148.920	148.920	148.920
722 Riolering	-	-	-	-	-	-
723 Milieubeheer	2.934	5.000	-	-	-	-
724 Lijkbezorging	-	-	-	-	-	-
725 Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing	1.378.707	1.389.657	1.653.571	1.653.571	1.653.571	1.653.571
726 Baten rioolheffing	1.107.761	1.108.123	1.108.554	1.108.554	1.108.554	1.108.554
732 Baten begraafplaatsrechten	18.840	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
Totale baten	2.767.917	2.774.005	3.031.770	3.031.770	3.031.770	3.031.770
Lasten						
714 Openbare gezondheidszorg	260.808	255.603	166.375	166.375	167.010	167.010
715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	285.869	226.369	318.037	318.037	318.037	318.037
721 Afvalverwijdering en -verwerking	1.182.030	997.987	1.214.633	1.213.698	1.212.762	1.211.826
722 Riolering	935.608	1.080.834	1.026.536	1.059.195	1.094.943	1.130.196
723 Milieubeheer	528.450	497.431	496.438	507.295	516.051	525.069
724 Lijkbezorging	191.082	247.925	247.890	247.855	247.820	247.784
725 Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing	-	-	-	-	-	-
726 Baten rioolheffing	-	-	-	-	-	-
732 Baten begraafplaatsrechten	-	-	-	-	-	-
Totale lasten	3.383.848	3.306.149	3.469.909	3.512.455	3.556.623	3.599.922
Saldo programma 08	-615.930	-532.144	-438.139	-480.685	-524.853	-568.152

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 8 zijn:

- Klimaatinitiatieven
- Proeftuin aardgasvrij

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	158	191	172	CBS - Statistiek - Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	4,7	26,5	18,5	RWS Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 9 - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Programmaomschrijving

Dit programma betreft de advisering over ontwikkelingen op het gebied van de ruimtelijke ordening en de volkshuisvesting binnen de gemeente Pekela in de breedste zin. Het betreft de advisering over rijksplannen, provinciale plannen en nota's op het gebied van ruimtelijke ordening en de volkshuisvesting en in het bijzonder het vertalen van deze strategische visies naar gemeentelijk niveau.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Ruimte

Wat willen we bereiken?

Pekela is een prachtige plek om te wonen, werken, recreëren en samen te leven in een natuurlijke omgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

- Nut en noodzaak van actualisatie van bestemmingsplannen en van beleidsvisies wordt jaarlijks bekeken.
- De implementatie van de Omgevingswet wordt voorbereid maar met een ruimere planning gelet op het de latere inwerkingtreding van de wet (nu voorzien per 1-1-2022).
- De ontwikkelingen rond het digitaal stelsel omgevingswet (DSO) worden actief gevolgd.
- Onderhoud wordt beleidsmatig vastgesteld. De financiële consequenties ervan moeten nog worden verwerkt, waarbij op voorhand geen financiële ruimte in de begroting aanwezig is.

Specifiek in 2021

- De wijzigingen in het groenonderhoud, waarbij meer ruimte wordt gegeven aan het natuurlijk groen, worden ook in 2021 doorgezet. Onder meer door de verschraling van de bermen voor meer biodiversiteit.
- De Omgevingsvisie vervangt op termijn onder meer de Structuurvisie, de beeldkwaliteitsplannen en het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Op basis van de huidige inzichten en de gestelde ambities wordt in 2021 nagedacht hoe de omgevingsvisie voor de gemeente Pekela vorm te geven.
- Nog lopende bestemmingsplanprocedures worden afgerond, zodat deze na 1 januari 2022 automatisch onderdeel worden van het (tijdelijke) omgevingsplan van de gemeente. Waar nodig worden nog planactualiseringen opgepakt om te waarborgen dat geldende regelingen toepasbaar blijven of beter toepasbaar worden in het tijdelijke omgevingsplan.
- De software voor de toepasbare regels wordt ingericht en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wordt gekoppeld aan de gemeentelijke systemen.

- Onderhoud wordt beleidsmatig vastgesteld. De financiële consequenties ervan moeten nog worden verwerkt. Daarbij is op voorhand geen financiële ruimte in de begroting aanwezig.

Gerelateerde beleidsproduct(en): 810.

Centrum Oude Pekela

Wat willen we bereiken?

Het versterken en toekomstbestendig maken van Oude Pekela door een aantrekkelijk centrum te ontwikkelen en daarmee de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van Oude Pekela en Pekela als geheel vergroten.

Wat gaan we daar voor doen?

Specifiek in 2021

- **Herinrichting openbare ruimte:** De uitvoering van de herinrichting van de openbare ruimte in het centrum van Oude Pekela komt in 2021 in de afrondende fase.
- **Ontwikkeling Kooistra-locatie:** In het kader van de transitie naar een volledige woonbestemming is voor de ontwikkeling van de Kooistra-locatie een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. De gecontracteerde ontwikkelaar heeft de appartementen in de verkoop en start in 2021 met de bouwwerkzaamheden. De oplevering wordt eind 2021 verwacht. Voor realisatie wordt de coördinatieverordening toegepast.
- **Stimulering economie:** In het kader van vergroten van de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het centrum van Oude Pekela wordt een initiatief van een aantal ondernemers, voor aanduiding van het winkelcentrum van Oude Pekela vanaf de N367, ondersteund.

Jaarlijks terugkerend:

- **Stimulering economische initiatieven:** Diverse economische initiatieven worden blijvend gestimuleerd door te sturen op meer samenwerking in het centrum. Op basis van de analyse in 2019 met aanbevelingen worden de actiepunten uitgevoerd. Een visie op detailhandel met een uitvoeringsprogramma heeft hierbij prioriteit.

Monumenten / kunstwerken

Wat willen we bereiken?

Behoud van waardevolle monumenten / kunstwerken in het centrum.

Wat gaan we daar voor doen?

- Wanneer er plannen zijn om de inrichting van de openbare ruimte aan te passen worden monumenten gespaard en waar mogelijk opnieuw geplaatst.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 810.

Volkshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Goede betaalbare huizen voor een ieder die in Pekela wil (blijven) wonen.

Wat gaan we daar voor doen?

- Goede huizen worden niet gesloopt en buurten worden niet uit elkaar getrokken.
- Het stoppen van de verkoop van sociale huurwoningen te continueren, in afstemming met Acantus.
- Particuliere woningverbetering en verduurzaming blijven we actief stimuleren. Dat gebeurt via de stimuleringslening voor verduurzaming van eigen woningen en het aanbieden van 'woonlastenadvies' voor mensen met een smalle beurs.
- Conform de woonvisie woningen bouwen op kale plekken in het lint en in de centra van de dorpen.

Specifiek in 2021

- In 2021 wordt samen met de Oost-Groninger gemeenten en Acantus gewerkt aan meerjarige prestatieafspraken 2021-2025.
- Acantus werkt verder aan de ontwikkelingen aan de Lindenlaan in Nieuwe Pekela, sloop en fasegewijze nieuwbouw. De uitwerking van deze plannen is opgenomen in de prestatieafspraken 2020. Acantus heeft als uitgangspunt om de huidige en nieuwe bewoners actief te betrekken bij de nieuwe ontwikkelingen.
- Acantus wil het gesprek over de verkoop van sociale woningen opstarten op basis van zijn nieuwe lijst van DAEB-woningen (Diensten Algemeen Economisch Belang). Er worden, tot er overeenstemming is over deze lijst, geen woningen verkocht.
- Realisatie van hennep-woningen van DunAgro. Acantus heeft aangegeven minimaal 5 woningen van DunAgro te willen afnemen en als proef te realiseren aan de Schoolstraat in Oude Pekela. De gemeente zal het perceel aan de Schoolstraat verkavelen met als doel een mix van sociale huur en koop te realiseren.
- Vanuit het RWLP wordt met de gemeente gestuurd op de uitvoering en handhaving van het Rotte Kiezenbeleid. Het doel is het straatbeeld te verbeteren en verpaupering tegen te gaan. Daar waar gewenst is een nieuwe ontwikkeling voor nieuwbouw (woning) mogelijk.
- Er wordt invulling gegeven aan projecten die voortvloeien uit de Regiodeal.

Jaarlijks terugkerend:

- Frequent overleg met Acantus via project- en stuurgroep.
- Frequent overleg met makelaars en andere stakeholders.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 820.

Nieuwe initiatieven

Wat willen we bereiken?

Nieuwe invullingen voor De Clockstede in Nieuwe Pekela en De Molenhof in Oude Pekela.

Wat gaan we daar voor doen?

- Vestia heeft al haar vastgoed verkocht aan een nieuwe eigenaar. Met deze partij wordt actief afstemming gezocht over de invulling van De Molenhof. Met Acantus gebeurt exact hetzelfde voor De Clockstede.

Specifiek in 2021

- *De Molenhof*
De eigenaar van de Molenhof, Estea Capital Vastgoed, heeft het voornemen om in samenwerking met een zorgpartij uit de regio een deel van het nu leegstaande Molenhofcomplex in te vullen met mensen met een bepaalde zorgbehoefte. Estea is hierover in gesprek met de gemeente, zorgpartijen en de haalt informatie op bij de huidige bewoners. Uitgangspunt van de herontwikkeling is om hulpbehoevende (jongere) inwoners die nu al in de gemeente wonen, gezamenlijk een passende woonomgeving te bieden. Estea werkt de plannen in overleg met de gemeente verder uit. Vooralsnog passen de ingediende plannen niet in het bestemmingsplan. Dit wordt op afstand kritisch gevolgd.
- *De Clockstede*
Per 1 maart 2021 heeft Oosterlengte de huur bij Acantus voor de Clockstede opgezegd. Hiermee komt het complex leeg te staan wat een zorgpunt is. De gemeente heeft Acantus gevraagd om te onderzoeken wat de mogelijkheden voor het gebouw zijn passend bij de vraag en behoefte van de omgeving.

Gerelateerd(e) beleidsproduct(en): 821, 822.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
810 Ruimtelijke ordening	-	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
820 Woningexploitatie / woningbouw	-	-	-	-	-	-
821 Stads- en dorpsvernieuwing	92.193	91.700	1.700	1.700	1.700	1.700
822 Overige volkshuisvesting	2.349	7.474	7.474	7.474	7.474	7.474
823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	978.024	140.200	140.200	140.200	140.200	140.200
830 Bouwgrondexploitatie	50.000	-	-	-	-	-
Totale baten	1.122.566	246.374	156.374	156.374	156.374	156.374
Lasten						
810 Ruimtelijke ordening	256.890	289.479	289.479	289.479	289.479	289.479
820 Woningexploitatie / woningbouw	65.894	134.456	134.561	134.561	134.561	134.561
821 Stads- en dorpsvernieuwing	238.094	456.820	283.965	280.412	275.989	203.326
822 Overige volkshuisvesting	587.485	580.044	578.205	569.195	563.114	557.487
823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	22.488	13.205	13.205	13.205	13.205	13.205
830 Bouwgrondexploitatie	143.895	25.040	22.144	22.144	22.144	22.144
Totale lasten	1.314.746	1.499.044	1.321.559	1.308.996	1.298.492	1.220.202
Saldo programma 09	-192.180	-1.252.670	-1.165.185	-1.152.622	-1.142.118	-1.063.828

De belangrijkste mutaties ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar zijn opgenomen in de toelichting op de financiële begroting.

De reserves behorende bij programma 9 zijn:

- Afkoopsommen Pekelderhoofddiep
- Verliezen grondexploitatie
- Bovenwijkse voorzieningen

De omvang van de reserves en de mutaties daarin zijn gespecificeerd in de uiteenzetting van de financiële positie. Bij onderdeel 7 van de uiteenzetting is 2021 gespecificeerd en het meerjarenperspectief is in bijlage 2 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2019	1,9	8,5	9,2	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Demografische druk	%	2020	76,1	66,5	70	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Programma 10 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programmaomschrijving

De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de onroerend-zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals de rioolheffing, de afvalstoffenheffingen en de specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's. Hiermee worden de lasten gedekt.

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daar voor doen?

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Wat willen we bereiken?

Een structureel sluitend (meerjaren-)beeld.

Wat gaan we daar voor doen?

Jaarlijks terugkerend:

- Middels programmabegroting, voorjaarsnota, najaarsnota en jaarstukken wordt het financiële beeld gemonitord.

Gerelateerde beleidsproduct(en): alle.

Wat gaat het kosten?

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
913 Overige financiële middelen	-	-	-	-	-	-
922 Algemene baten en lasten	5.028	-	-	-	-	-
930 Uitvoering Wet WOZ	-	-	-	-	-	-
940 Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	26.293	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totale baten	31.320	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Lasten						
913 Overige financiële middelen	638	638	625	625	625	625
922 Algemene baten en lasten	-	651.438	1.063.540	2.013.039	2.415.884	2.939.360
930 Uitvoering Wet WOZ	283.812	199.234	199.234	199.234	199.234	199.234
940 Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	286.010	116.089	116.089	116.089	116.089	116.089
Totale lasten	570.460	967.399	1.379.488	2.328.987	2.731.832	3.255.308
Saldo programma 10	-539.140	-957.399	-1.369.488	-2.318.987	-2.721.832	-3.245.308

Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	duizend euro	2019	128	166	248	CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2020	721	766	700	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaald aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2020	806	834	773	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaald aan woonlasten.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de begroting voorhanden waren.

Paragrafen

Lokale Heffingen

Inleiding

De gemeentelijke belastingen en heffingen vinden hun grondslag in door de gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

In deze paragraaf lokale heffingen is rekening gehouden met de verordening ex artikel 212 Gemeentewet (Financiële verordening gemeente Pekela) en de begrotingsrichtlijn 2021.

Tarievenbeleid

In de begrotingsrichtlijn zijn ten aanzien van de lokale heffingen de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De belastingtarieven worden met 2% geïndexeerd;
- Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd.

Opbrengsten per lokale heffing

In de primitieve begroting (exclusief wijzigingen) is rekening gehouden met de volgende opbrengsten aan gemeentelijke heffingen en leges (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	Rekening 2019	Begroot 2020 incl. wijzigingen	Begroot 2021 (primitief)
OZB – gebruik	235	283	313
OZB – eigendom	2.263	2.470	2.635
Hondenbelasting	113	111	118
Algemene dekkingsmiddelen	2.611	2.864	3.066
Rioolheffing	1.108	1.099	1.109
Afvalstoffenheffing	1.379	1.390	1.654
Lijkbezorgingsrechten	19	58	58
Leges burgerzaken	158	219	199
Leges bouwvergunningen (incl. leges welstand)	952	127	127
Leges APV	5	5	5
Totaal lokale heffingen	6.232	5.762	6.218

Onroerende zaakbelasting

Onder de naam onroerende zaakbelastingen worden voor in de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- een gebruikersbelasting voor een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient van degene die bij het begin van het kalenderjaar gebruiker is van deze onroerende zaak.
- een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak (zowel woning als niet-woning).

Voor de berekening van het tarief voor 2021 wordt uitgegaan van de OZB-opbrengst 2020, inclusief een eventuele verhoging.

Het is de planning dat de aanslagen OZB 2021 met dagtekening 31 januari 2021 worden opgelegd.

WOZ-waarden

De aanslagen OZB inclusief de WOZ-beschikking worden opgelegd naar de WOZ-waarde zoals die geldt op de waardepeildatum 1 januari 2020. Deze waarde wordt op grond van de Wet waardering onroerende zaken jaarlijks opnieuw vastgesteld.

De Wet WOZ stelt steeds hogere eisen aan de WOZ-administratie. De WOZ-waarde zal voor steeds meer doeleinden worden gebruikt (o.a. berekening huurprijzen, financieringen etc.). De WOZ-administratie is één van de zogeheten basisadministraties. Momenteel zijn we volop bezig met de herwaardering van onroerende zaken naar waardepeildatum 1 januari 2020. Uit voorlopige berekeningen blijkt dat de gemiddelde waarde van woningen ten opzichte van peildatum 1 januari 2020 is gestegen met 5,68 %. De gemiddelde waarde van niet-woningen is met 0,89 % gestegen.

Rioolheffing

Het geactualiseerde Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) vormt de basis voor de te plegen investeringen. De te plegen investeringen vanuit het GRP worden gedekt uit de rioolheffing.

Onder de naam rioolheffing wordt een recht geheven van de eigenaar van een pand van waaruit afvalwater en/of afvloeiend hemelwater, direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Bij de berekening van de tarieven wordt als basis gehanteerd dat de toegerekende kosten voor 100% worden gedekt. Aangezien de werkelijke kosten van het rioolstelsel fluctueren doordat in enig jaar het investeringsniveau nogal kan afwijken van een vorig jaar, wordt het kostendekkend tarief over een langere periode berekend.

In 2011 is een Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn over een periode van 60 jaar de kosten doorgerekend, rekening houdend met benodigde investeringen. Dit GRP vormt de basis voor werkzaamheden die aan het riool moeten worden uitgevoerd en vormt ook de basis voor de tariefberekening.

De kostendekkendheid van de verordening is als volgt:

Omschrijving	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	950.201
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	950.201
Toe te rekenen kosten	0
Overhead incl. (omslag)rente	29.979
BTW	128.374
Totale kosten	1.108.554
Opbrengst heffingen	1.108.554
Dekkingspercentage	100%

Voorgesteld wordt om de tarieven vast te stellen op basis van 100% dekking.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing heeft een belastingkarakter waarbij de kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen worden doorberekend aan de inwoners. Deze kosten van beheer betreffen alle kosten die samenhangen met de inzameling, het vervoer, de nuttige toepassing (bijvoorbeeld hergebruik) of de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen.

De kostendekkendheid van de verordening is als volgt:

Omschrijving	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.543.687
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	148.920
Netto kosten taakveld	1.394.767
Toe te rekenen kosten	0
Overhead incl. (omslag)rente	15.000
BTW	243.804
Totale kosten	1.653.571
Opbrengst heffingen	1.653.571
Dekkingspercentage	100%

Voorgesteld wordt om de tarieven vast te stellen op basis van 100% dekking.

Hondenbelasting

In beginsel is de hondenbelasting een algemene belasting, waarvan de baten ten gunste komen aan de algemene middelen. Het staat de gemeente echter vrij aan de hondenbelasting het karakter van een bestemmingsbelasting te geven, bijvoorbeeld ter bekostiging van hondenuitlaatplaatsen, verwijdering van hondenpoep en dergelijke. De opbrengst van de hondenbelasting wordt onder andere ingezet voor de communicatie, handhaving en beheer van het beleid hierop.

Voorgesteld wordt om de tarieven te indexeren met 2%.

Overige lokale heffingen

In de nota fiscaal beleid is uitgesproken het kostendekkend maken van de gemeentelijke dienstverlening fasegewijs te bevorderen. In de afgelopen jaren zijn daarom de tarieven stapsgewijs verhoogd. Onderstaand wordt kort inzicht verschaft in de verordeningen.

Leges

Op grond van de Gemeentewet kunnen rechten worden geheven voor het gebruik van gemeentebezittingen of van werken die voor de openbare dienst bestemd zijn, evenals werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of onderhoud zijn, en voor het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De heffing van leges geschiedt op grond van het genot van door of vanwege de gemeente verstrekte diensten. De overige rechten worden geheven op grond van het gebruik van gemeentelijke bezittingen en dergelijke. Evenals bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing mogen de hier bedoelde rechten (per titel in de verordening) maximaal 100% kostendekkend zijn. Daarnaast zijn door het rijk in bepaalde gevallen maximale tarieven vastgesteld zoals voor een paspoort.

De kostendekkendheid van de verordening is als volgt:

Omschrijving	Titel 1	Titel 2	Titel 3	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	505	572	93	1.023
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	505	425	93	1.023
Toe te rekenen kosten	0	0	0	0
Overhead incl. (omslag)rente	110	88	17	215
BTW	0	0	0	0
Totale kosten	615	513	110	1.238
Opbrengst heffingen	199	147	5	351
Dekkingspercentage	32%	29%	5%	28%

In de bovenstaande tabel is sprake afrondingsverschillen. Voorgesteld wordt om de tarieven te indexeren met 2%, met uitzondering van de bij wet geregelde legesbedragen.

Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de verordening lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Deze rechten worden geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor het genot van in verband daarmee door de gemeente verleende diensten.

De kostendekkendheid van de verordening is als volgt:

Omschrijving	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	247.890
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	247.890
Toe te rekenen kosten	0
Overhead incl. (omslag)rente	50.037
BTW	4.654
Totale kosten	302.581
Opbrengst heffingen	58.000
Dekkingspercentage	19%

Voorgesteld wordt om de tarieven te indexeren met 2%.

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om een belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarde aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Het kwijtscheldingspercentage dat in Pekela wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen met een inkomen van 100% (van de voor hem/haar geldende bijstandsnorm) of lager in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Bij het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding wordt ook rekening gehouden met eventueel eigen vermogen.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor afvalstoffenheffing. Het verwachte bedrag aan te verlenen kwijtschelding wordt bij de opbrengstverwachting in de berekening van de belastingtarieven meegenomen. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel wordt de lokale lastendruk per inwoner in euro's weergegeven over de jaren 2016 t/m 2020:

Jaar	inwoners	Afval (x1.000)	Riool (x1.000)	Ozb (x1.000)	Totaal (x1.000)	per inwoner
2016	12.652	1.153	1.084	2.161	4.398	348
2017	12.600	1.245	1.119	2.440	4.804	381
2018	12.245	1.277	1.130	2.498	4.905	401
2019	12.214	1.372	1.118	2.603	5.093	417
2020	12.236	1.390	1.108	2.753	5.251	429

De opbrengsten 2021 zijn afhankelijk van de besluitvorming in de novemberraad.

Aanbieding belastingverordeningen

De belastingverordeningen worden in de begrotingsvergadering ter vaststelling aangeboden.

Daarbij wordt eveneens achterliggende informatie opgenomen over de kostendekkendheid per hoofdstuk van de verordening leges.

Weerstandsvormogen en Risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvormogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het weerstandsvormogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvormogen is voldoende indien het saldo van de weerstandscapaciteit minus de aanwezige risico's positief is.

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarmee een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvormogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het afsluiten van een verzekering.

Definities

Weerstandsvormogen:	Het vormogen van de gemeente om niet voorziene financiële tegenvallers op te kunnen vangen om ten einde haar taken voort te kunnen zetten.
Weerstandscapaciteit:	Middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers te dekken.
Onbenutte belastingcapaciteit:	Het bedrag waarmee de belastingen nog maximaal kunnen toenemen volgens de normen die worden gehanteerd bij een aanvraag conform artikel 12 Financiële verhoudingwet.
Stille reserves:	Het verschil tussen de marktwaarde van de activa en boekwaarde.
Onvoorzien:	Het in de begroting opgenomen bedrag voor onvoorzene lasten.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid betreffende het weerstandsvormogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvormogen wordt jaarlijks door de raad vastgesteld bij de jaarstukken;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers, zonder dat daar meevallers tegenover staan, worden afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken.

De inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Begripsbepaling

Weerstandscapaciteit is de mate waarin de gemeente Pekela over middelen beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers op te vangen. Onderscheid wordt gemaakt in de incidentele en de structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de gemeente heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen. Onder structurele weerstandscapaciteit verstaan we middelen die permanent inzetbaar zijn om tegenvallers op te vangen. In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Post onvoorzien	X	
Algemene Reserve	X	
Bestemmingsreserves (gedeeltelijk)	X	
Stille reserves (saldo gesteld op nihil)	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Begrotingsruimte (bezuinigingen/onvoorzien)		X

De weerstandscapaciteit van de gemeente Pekela kan bestaan uit de post onvoorzien, de algemene reserve, een gedeelte van de bestemmingsreserves (reserves verliezen grondexploitatie), de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves. De geraamde weerstandscapaciteit per 1-1-2021 kan als volgt worden berekend:

Algemene reserve	2,63 miljoen
Bestemmingsreserve Verliezen grondexploitatie	0,23 miljoen
Onvoorzien	<u>0,04 miljoen</u>
Totaal	2,90 miljoen

De inventarisatie van de risico's

Proces

Het bepalen van de risico's is een regulier proces dat is geborgd in de organisatie. Dit betekent dat minstens ieder jaar de risico-inventarisatie opnieuw wordt uitgevoerd. De inventarisatie vindt plaats op basis van een lijst met risico's (kwalitatief) en de bedragen en de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief). Op deze wijze kan beoordeeld worden of bestaande risico's nog actueel zijn en de inschatting van kansen en bedragen nog een goede weerspiegeling is.

Daarnaast kunnen risico's vervallen (omdat het risico inmiddels is ondergebracht bij een verzekeraar, of door het afstoten van taken / werkzaamheden) en dan worden deze uit de lijst verwijderd.

Tenslotte kunnen zich in het afgelopen jaar nieuwe risico's hebben voorgedaan die impact hebben op het weerstandsvermogen. In deze paragraaf wordt deze actualisatie gepresenteerd.

Gesignaleerde risico's

De organisatie heeft medio 2018 een inventarisatie gemaakt van de mogelijke risico's die de gemeente Pekela loopt aangaande haar processen, producten en diensten. Deze inventarisatie heeft geleid tot de onderstaande lijst met gesignaleerde risico's:

Waarschijnlijkheid	Risicoscore op waarschijnlijkheid	Uitgedrukt in een percentage
Klein	1	1 tot 5
Beperkt	2	5 tot 25
Reëel	3	25 tot 50
Groot	4	50 tot 75
Zeer groot	5	75 tot 95

Nr.	Omschrijving risico	Oorzaak	Gevolg	Kans	%	Minimaal Financieel effect	Maximaal Financieel effect	Inc./Str. (I/S)	Beïnvloedbaar (J/N)	Beheersmaatregelen	Kans * Bedrag - Incidenteel	Kans * Bedrag - Structureel
1	Onvoldoende bezuinigingsresultaat	Het niet effectueren van bezuinigingsvoorstellen	Geen sluitende begroting	2	25	€ 50.000	€ 350.000	I	Ja		€ 50.000	
2	Waarborg leningen en rentes. Het betreft hier voornamelijk een tertiaire achtervang. De risico's worden gering geacht.	Ontwikkelingen kapitaalmarkt	Financiële tegenvallers	1	5	€ 300.000	€ 1.500.000	S	Beperkt			€ 45.000
3	Aansprakelijkheids stellingen	Toename claimcultuur	Schadeclaims, onduidelijk is in hoeverre de verzekering deze zal afdekken	1	5	€ 0	€ 500.000	S	Beperkt			€ 12.500
4	Financiële risico's van verbonden partijen, in casu SW-bedrijf Afeer	Afeer is een gemeenschappelijke regeling.	Eventuele tegenvallers zijn voor rekening van de deelnemende gemeenten; naast Pekela ook Oldambt en Westerwolde	3	50	€ 50.000	€ 200.000	S	Beperkt			€ 62.500
5	In het kader van gelijkheid van bekostiging onderwijs loopt de gemeente risico's	Onderwijsinstellingen kunnen bezwaar maken	Kans op hogere financiële kosten	2	25	€ 300.000	€ 300.000	I			€ 75.000	
6	Onzekerheid over rijksvergoeding Participatiewet inkomensdeel (BUG) voor 2021 en volgende jaren	Invoering nieuw verdeelmodel inkomensdeel Participatiewet (BUG)	Kans van tekorten indien herverdeling of macrobudget wordt bijgesteld (enigszins kan dit worden gecompenseerd door vangnetregeling met drempel van 7,5% van de rijksbijdrage)	3	50	€ 100.000	€ 250.000	S				€ 87.500
7	Overschrijding Jeugd	Bijdrage rijk is gedaald en totaalaanvragen voorzieningen Jeugd is gestegen. Er is geen verwachting dat dit afgaat nemen binnen afzienbare tijd	Structurele overschrijding van jeugdbudget	3	90	€ 750.000	€ 1.000.000	S		Er is een landelijke trend dat de kosten stijgen. Er wordt ingezet op meer monitoring en inzicht in de kosten. Daarnaast bereiden we een aantal maatregelen voor om te transformeren. Dit moet op termijn ook leiden tot lagere kosten.		€ 787.500
8	Overschrijding WMO budget	Nieuwe regelgeving m.b.t invoering abonnementsrief	Hoger tekort gemeente	3	25	€ 100.000	€ 250.000	S	Beperkt	Doorontwikkeling algemene voorziening		€ 43.750
9	Benodigd weerstandsvermogen t.b.v. De Kompanjie	Basis is de begroting 2021 van de GR De Kompanjie						S				€ 59.166
10	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen	Nieuwe applicatie is geïnstalleerd. Qua systemen staat niets meer in de weg om WKPB bij te houden, het moet alleen wel doorlopend gevuld worden door de vakafdelingen. De aangeleverde gegevens zijn verwerkt in de applicatie maar het zou wel kunnen dat er binnen een afdeling een beperking op een perceel of pand is opgelegd die niet gemeld is en dus niet in de applicatie staat.	Dat de Publiekrechtelijke Beperkingen bij een aan of verkoop niet bekend is. Hieruit kunnen schadeclaims ontstaan.	2	25	€ 0	€ 75.000	I	N		€ 9.375	
11	Mogelijke gevolgen Corona crisis voor uitvoering van de SW, Jeugdhulp en WMO	Maatregelen kabinet en overige instanties om "lock-down" in te stellen	Beperkingen in contacten en werkzaamheden	3	50	€ 100.000	€ 200.000	S	Beperkt		€ 75.000	
Totaal											€ 209.375	€ 1.097.916
Totaal incidenteel en structureel											€ 1.307.291	

Conclusie

Op basis van de hiervoor opgenomen gegevens kan het weerstandsvermogen als volgt worden berekend:

De aanwezige weerstandscapaciteit	€ 2.900.000
De benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	€ 1.307.000
Restant beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.593.000

Het weerstandsvermogen is uit te drukken in een ratio:

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{€ 2.900.000}}{\text{€ 1.307.000}} = 2,2$$

Wanneer de ratio weerstandsvermogen kleiner dan 1 bedraagt, is de gemeente financieel kwetsbaar. De gemeente beschikt dan niet over voldoende financiële ruimte om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Gedurende korte tijd is dit mogelijk. Er kunnen zich namelijk omstandigheden voordoen, zoals een kortstondig groot project met aanzienlijke risico's die niet ten volle kunnen worden afgedekt. Hierdoor kan de ratio tijdelijk kleiner dan 1 zijn.

Ook een ratio weerstandsvermogen groter dan 1 betekent niet dat een gemeente voor 100% is ingedekt tegen alle risico's. Er kunnen zich altijd onvoorziene situaties voordoen waarbij een gemeente binnen 1 jaar meerdere tegenslagen heeft te verwerken, ook al wordt de kans daarvoor laag geschat.

Het spreekt voor zich dat hoe hoger de ratio weerstandsvermogen is, hoe meer (onvoorziene) tegenvallers kunnen worden opgevangen. Echter, ook een te groot weerstandsvermogen is niet altijd ideaal. Wanneer de ratio hoog is kan men zich afvragen of de niet noodzakelijk beschikbare weerstandscapaciteit niet voor andere doeleinden zou kunnen worden ingezet. Een ratio van 1,0 wordt als voldoende gekwalificeerd.

	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$x > 2$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	17,1%	31,6%	30,1%	29,1%	28,2%	27,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	16,9%	31,4%	29,8%	28,9%	27,9%	26,9%
Solvabiliteit	40,2%	34,4%	34,7%	35,0%	35,4%	34,4%
Grondexploitatie	6,4%	6,7%	5,5%	4,6%	3,6%	2,8%
Structurele exploitatieruimte	9,0%	0,0%	1,2%	1,9%	3,4%	3,3%
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddeld jaar er voor	103,5%	104,0%	104,0%	104,0%	104,0%	104,0%

Verklaring en beoordeling

Netto schuldquote

Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- > 100%: weinig leencapaciteit
- > 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De gemeente Pekela scoort normaal. Dit betekent dat de gemeente Pekela voldoende mogelijkheden heeft tot het opnemen van langlopende geldleningen.

Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio: het eigen vermogen als percentage van het vreemd vermogen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Normaal is tussen 20% en 70%.

De gemeente Pekela schommelt tussen de 31% en 37% en geeft een normale weerbaarheid aan.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Daarmee wordt de wendbaarheid van de gemeente aangegeven. Een positief percentage geeft een overschot aan en een negatief percentage een tekort.

Grondexploitatie

Grondexploitatie: de waarde van de niet in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Hoe lager het percentage, hoe kleiner het risico is voor de financiële positie.

Belastingcapaciteit

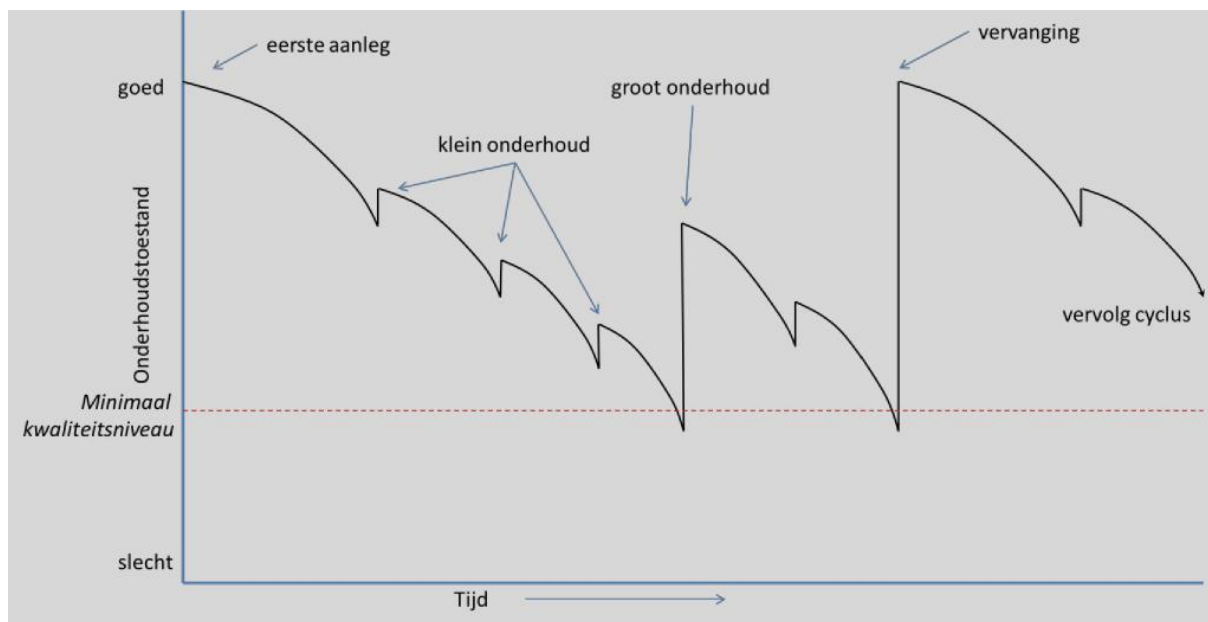
Belastingcapaciteit: de belastingdruk van de gemeente uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De tarieven 2020 worden vastgesteld naar aanleiding van het dekkingsplan van de begroting.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Als gemeente hebben wij duurzame middelen nodig om goederen en diensten aan de inwoner te kunnen leveren. Deze middelen worden aangeduid met de term kapitaalgoederen. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, technische kunstwerken, riolering, water, groen en gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en dienen in de begroting te worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in beleidskaders voor het behoud van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is op deze manier schematisch weer te geven.

Kaders

De lasten voor het in stand houden van kapitaalgoederen hebben wij opgenomen in de verschillende programma's van de begroting. De lasten van de instandhouding bestaan onder andere uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten, beheer en exploitatielasten. De flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten is beperkt, omdat onderhoud vroeg of laat moet worden uitgevoerd. Bovendien leidt achterstallig onderhoud over het algemeen tot meer lasten dan wanneer het onderhoud tijdig wordt gepleegd.

De hoogte van de benodigde budgetten is afhankelijk van het gekozen kwaliteitsniveau. De vaststelling van het kwaliteitsniveau is aan u voorbehouden. Hiervoor hebben wij diverse beheerplannen/visies opgesteld, waarin beleidsdoelstellingen voor de diverse kapitaalgoederen zijn vastgesteld. Met de volgens de BBV verplichte paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' krijgt u de mogelijkheid om kaders te stellen voor onderhoud van wegen, riolering, groen, gebouwen etc.

Het doel van deze paragraaf is de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op een transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kan op basis van de beheerplannen en de onderhoudsniveaus de daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

In het vervolg van deze paragraaf is per soort kapitaalgoed op hoofdlijnen een relatie met de relevante beleidskaders gelegd.

Wegen

Het in stand houden van wegen is in de begroting te vinden onder programma 3 Verkeer en Vervoer

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan wegen Pekela	2013	2021

De gemeente heeft ca 955.000 m2 verharding in beheer en onderhoud, waarvan 460.000 m2 elementenverharding en 462.000 m2 asfaltverharding.

Uitvoeren van het planmatig dagelijks (klein) onderhoud vindt plaats binnen het wijkgericht werken en is gericht op het behoud van de leefbaarheid, comfort en aanzien. Het groot onderhoud vindt plaats op grond van het beheerplan en de weginspecties, die elke twee jaar worden uitgevoerd en is gericht op de functionaliteiten, duurzaamheid, veiligheid en bereikbaarheid.

In 2010 is het onderhoudsniveau C door u vastgesteld als te hanteren kwaliteitsniveau voor het wegbeheer. Voor de bepaling welke wegen onderhoud vergen wordt de CROW-systematiek gehanteerd. De systematiek bevat een vertaling van schadebeelden naar de beleidsthema's duurzaamheid, veiligheid, comfort en aanzien. Onderhoudsniveau C is een minimaal niveau, een niveau aan de onderkant van verantwoord wegbeheer.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd. Het kan voorkomen dat vanwege noodzakelijk onderhoud aan de verharding, de vervanging van de riolering wordt vervroegd of juist wordt uitgesteld. Bij het integraal werken wordt tevens de groenvoorziening en de openbare verlichting meegenomen.

Financiën

Tot en met 2024 zijn in de begroting bedragen opgenomen voor het onderhoud aan de wegen. Dit bedrag is opgebouwd uit een bedrag voor groot onderhoud (zie tabel) en klein onderhoud (€ 39.000.-).

Op basis van het huidige beheerplan en het beschikbare budget voor groot onderhoud wordt het wegennet op onderhoudsniveau C gebracht en gehouden, maar er wordt geen rekening gehouden met grootschalige vervanging/reconstructies. Bij noodzakelijk onderhoud worden dan eerst de ergste gaten aangepakt terwijl eigenlijk de gehele weg herstraat zou moeten worden, of er wordt een slijtlaag aangebracht (op een asfaltweg) terwijl er eigenlijk een nieuwe deklaag aangebracht zou

moeten worden. De consequentie is dat deze wegen sneller weer aan onderhoud toe zijn en de maatregelen vaak ingrijpender zijn.

Overzicht beschikbare budgetten groot onderhoud wegen					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Totaal
	2021	2022	2023	2024	2021-2024
Beschikbaar	272.927	272.927	272.927	272.927	1.091.708
Saldo	272.927	272.927	272.927	272.927	1.091.708

Afwijkingen en risico's

Afgelopen jaren is door eenmalig extra geld een groot gedeelte van achterstallig onderhoud weggewerkt. Echter bij een gelijk blijvende begroting en op basis van de huidige strategie zal er weer achterstallig onderhoud ontstaan.

In 2021 brengen wij prioriteit aan in de te onderhouden wegen om zo binnen de begroting te kunnen blijven. Dit betekent dat een deel van het onderhoud getemporeerd wordt in afwijking van het beheerplan en zal een deel van het onderhoud niet uitgevoerd worden. Wij investeren daar waar de kans op kapitaalvernietiging het grootst is, in casu bij asfaltwegen en minder bij elementverhardingen.

Het komende jaar wordt integraal gekeken naar de inzet van middelen en de langere termijn effecten op de kapitaalgoederen.

Het budget voor klein onderhoud zal naar verwachting niet toereikend zijn omdat de verwachte kosten voor het bestrijden van onkruid op verharding, op het huidige niveau, aanmerkelijk hoger zullen zijn. Begin 2021 zal er een nieuwe meerjarige aanbesteding plaatsvinden.

Openbare verlichting

Het in stand houden van de openbare verlichting is in de begroting terug te vinden onder programma 3 Verkeer en Vervoer

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beleidsplan OVL 2014-2024	2014	2023

Het uitvoeren van onderhoud en vervanging van de openbare verlichting is gericht op het waarborgen van zowel verkeerstechnisch als sociaal veilig gebruik van de wegen en de leefomgeving.

De openbare verlichting moet voldoen aan technische, juridische en sociaal maatschappelijke kaders, die daarvoor gesteld zijn in diverse wet- en regelgeving. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de Aanbevelingen voor Openbare Verlichting van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) en het Nederlandse Normalisatie-instituut (NNI). Er zijn geen wettelijke of anderszins bindende bepalingen omtrent de verlichtingskwaliteit. Het maken van een keuze tot verlichten, dan wel niet verlichten, dan wel te besluiten tot een alternatieve maatregel zijn beleidsafwegingen.

Het beheer van de installaties omvat het bijhouden van de databestanden en het onderhoud omvat:

- periodiek verwisselen van lampen;
- verhelpen van storingen.

Deze werkzaamheden worden door derden uitgevoerd.

Financiën

Het beleidsplan geeft inzicht in de financiering van het dagelijks onderhoud, het groot onderhoud en de uitgestelde vervanging (formeel achterstallig) over de periode tot 2025. In deze periode hoeft het jaarlijks beschikbare budget van € 126.400 niet te worden verhoogd.

Het benodigde budget tot 2025 exclusief de uitgestelde vervanging bedraagt gemiddeld € 93.400 per jaar.

Het benodigde budget tot 2025 inclusief het wegwerken van de uitgestelde vervanging binnen deze periode bedraagt gemiddeld € 126.400 per jaar.

Overzicht beschikbare budgetten openbare verlichting					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Totaal
	2021	2022	2023	2024	2021-2024
Energiekosten	50.000	50.000	50.000	50.000	200.000
Beheer & advieskosten	8.000	8.000	8.000	8.000	32.000
Onderhoud	59.000	59.000	59.000	59.000	236.000
Vervanging	5.000	5.000	5.000	5.000	20.000
Herstel schade	4.400	4.400	4.400	4.400	17.600
Totaal	126.400	126.400	126.400	126.400	505.600

De energie- en onderhoudskosten zullen langzamerhand minder worden, omdat oudere installaties worden vervangen door energiezuinige en onderhoudsarme lampen, armaturen en masten.

Afwijkingen en risico's

De energieprijzen zijn behoorlijk gestegen waardoor de energiekosten een groter deel van het beschikbare budget zal vergen en dit niet voor vervanging kan worden gebruikt. In 2021 zullen de beheersactiviteiten weer Europees aanbesteed worden wat invloed kan hebben op de benodigde kosten voor beheer.

Technologische innovaties en de regelgeving over langere perioden zullen niet gering zijn. Het beleids- en beheerplan zullen te zijner tijd aangepast moeten worden aan deze ontwikkelingen.

Er is een uitfasering van een aantal oudere type lampen, waardoor er bij storingen en remplace gekozen moet worden voor totale vervanging of aanpassing van het armatuur.

Gebouwen

Het in stand houden van de gebouwen is in de begroting terug te vinden in meerdere programma's

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan gebouwen Pekela	2020	2021

Er zijn diverse wettelijke regels op het gebied van brandveiligheid, energiezuinigheid, Arbo-eisen, volksgezondheid, elektrische installaties en milieu. Bij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen moet rekening worden gehouden met deze regels, die onder andere zijn vastgelegd in het Bouwbesluit, de Arbowet, de Wet milieubeheer en de NEN 3140.

In 2019 zijn alle gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het nieuwe gebouwenbeheerplan IBIS. Binnen het plan zijn afspraken gemaakt over de werkwijze en budgetbesteding om het onderhoud op een verantwoord peil te houden. U hebt besloten om pieken in de lasten (wanneer de berekende onderhoudslasten in een jaar boven het gemiddelde niveau van de planperiode liggen) op te vangen door een voorziening Onderhoud Gebouwen.

Uit het beheerplan wordt jaarlijks een meerjarig onderhoudsplan gegenereerd.

Ondanks dat het jaarlijkse budget constant onder druk staat is het kwaliteitsniveau van de gebouwen is de kwaliteit goed.

Overzicht beschikbare budgetten voor gebouwen					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Totaal
	2021	2022	2023	2024	2021-2024
Gebouwen	65.750	65.750	65.750	65.750	263.000
Totaal	65.750	65.750	65.750	65.750	263.000

Onderhoudsvoorziening

Op basis van het meerjarige onderhoudsprogramma begroten wij per gebouw de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden. De onderhoudsprogramma's worden regelmatig geactualiseerd. De jaarlijkse lasten van met name het cyclisch onderhoud kunnen fluctueren.

Het structureel beschikbare budget bedraagt € 65.750,-.

Afwijkingen en risico's

Eventuele bezuinigingen op dit budget kunnen tot gevolg hebben, dat het kwaliteitsniveau en de technische kwaliteit van de gebouwen achteruit gaan en er eventueel ad-hoc maatregelen noodzakelijk zijn. Deze ad-hoc maatregelen zijn vaak kostbaarder dan het periodiek groot onderhoud.

Daarnaast is er een wettelijke taak om de gemeentelijke gebouwen te verduurzamen waarbij de maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar (bijv LED verlichting) de komende jaren uitgevoerd dienen te worden. De jaarlijkse lasten van het groot onderhoud kunnen fluctueren door leegstand, sloop, verkoop en aankoop van gebouwen.

Groenbeheer

Het in stand houden van de groenvoorziening is in de begroting terug te vinden onder de programma's 3 (Verkeer en vervoer), 6 (Sport, cultuur en recreatie) en 8 (Gezondheid en milieu)

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan groen	2020	2025
Groenbeheersvisie	2014	2024
Gedragscode	2013	2022

Actief beheren is noodzakelijk om de groenvoorzieningen duurzaam in stand te houden. Dit betekent dat het groenbeheer planmatig opgepakt dient te worden. Het beheerplan is hierbij een uitstekend hulpmiddel. Naast de registratie van typen groen en hoeveelheden, kunnen aan de hand van de beheergegevens begrotingen en diverse scenario's doorgerekend worden.

Overzicht beschikbare budgetten voor groenbeheer					
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Totaal 2021-2024
Onderhoud sloten en Pekelder Hoofddiep	15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
Begraafplaatsen	15.940	15.940	15.940	15.940	63.760
Sportcomplexen	2.650	2.650	2.650	2.650	10.600
Plantsoenen	571.295	571.295	571.295	571.295	2.285.180
Totaal	604.885	604.885	604.885	604.885	2.419.540

Er komen steeds meer ziektes en plagen voor (o.a. de Eikenprocessierups) en verschillende exoten (o.a. Berenklauw, Japanse Duizendknoop) verspreiden zich steeds meer. We zijn wettelijk verplicht om ze te bestrijden, waardoor het steeds moeilijker is om alle werkzaamheden binnen het huidige budget uit te voeren. Daarnaast hebben drogere zomers tot gevolg dat er meer water gegeven moet worden en de kans op uitval van nieuwe en bestaande beplanting toeneemt.

Riolering

Het in stand houden van de riolering is in de begroting terug te vinden onder programma 8, Gezondheid en Milieu

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Afvalwaterbeleidsplan	2018	2022
Basisrioleringsplan	2015	2025

De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het woon- en leefmilieu. De voorzieningen voor stedelijk afvalwater, regen- en grondwater dragen daaraan bij.

Om de maatschappelijke belangen te waarborgen is het Afvalwaterbeleidsplan opgesteld. In het Afvalwaterbeleidsplan maakt de gemeente haar beleidskeuzes voor het stedelijke afval, hemel- en grondwater. Het afvalwaterbeleidsplan is een belangrijk planningsinstrument (financieel en materieel) in het gemeentelijke milieu- en infrastructuurbeleid.

Voor het bepalen van welke maatregelen wanneer moeten worden uitgevoerd wordt gebruik gemaakt van het beheerplan. Naast onderzoek naar het functioneren als geheel worden inspecties uitgevoerd om de toestand van de objecten waaruit de riolering is opgebouwd te controleren.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd. Het kan voorkomen dat vervanging van riolering moet worden uitgevoerd en dat daarbij het onderhoud aan verharding naar voren wordt gehaald. Om deze integraliteit te bevorderen worden onderhoudsplannen op elkaar afgestemd.

In Groningen en Noord-Drenthe werken gemeenten, waterschappen en het waterbedrijf samen in de waterketen. Binnen de waterketen werken we in het cluster Groningen Oost (Midden Groningen, Veendam, Pekela, Stadskanaal, Westerwolde, Oldambt en het waterschap Hunze en Aa's) samen op regionale schaal aan tal van watergerelateerde projecten om kennis uit te wisselen, kosten te besparen, de kwetsbaarheid te verminderen en de kwaliteit te verbeteren.

Financiën

Het geraamde bedrag voor de (kleine) onderhoudswerkzaamheden aan de genoemde producten is gespecificeerd weergegeven in onderstaande tabel. Deze werkzaamheden worden deels uitgevoerd door de eigen dienst (klein onderhoud) en deels uitbesteed aan derden (gemalen, reiniging, inspectie, reparaties,). De IBA's zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap Hunze en Aa's.

Om de rioollasten te kunnen egaliseren is cf. artikel 44, lid 1c BBV een voorziening ingesteld.

Overzicht beschikbare budgetten voor onderhoudswerkzaamheden riolering					
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Totaal 2021-2024
Groot onderhoud	114.167	114.167	114.167	114.167	456.668
Klein onderhoud	38.140	38.140	38.140	38.140	152.560
Gemalen, drukriolering, BBB's en IBA's	37.733	37.733	37.733	37.733	150.932
Onderhoud waterpartijen	34.302	34.302	34.302	34.302	137.208
Totaal	224.342	224.342	224.342	224.342	897.368

In het GRP opgenomen investeringen				
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Indicatie investeringen	GRP	GRP	GRP	GRP
Vrijvervalriolering	840.000	840.000	840.000	840.000
Mechanische/electrisch	135.000	104.000	130.000	70.000
Totaal	975.000	944.000	970.000	910.000

Afwijkingen en risico's

In het rioolbeheer voorzien wij geen afwijkingen op kwaliteitsniveau, financiën en/of risico's door achterstallig onderhoud en dergelijke.

Water, vijvers etc.

Het in stand houden van watergangen en vijvers is in de begroting te vinden onder programma 8, Verkeer en Vervoer

Overzicht beschikbare budgetten voor water, vijvers etc.					
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Totaal 2021-2024
Onderhoud waterlozingen	29.000	29.000	29.000	29.000	116.000
Totaal	29.000	29.000	29.000	29.000	116.000

Afhankelijk van de mate van begroeiing/klachten moeten jaarlijks diverse vijverpartijen worden geschoond. Dit onderhoud bestaat uit het verwijderen van inheemse waterplanten en het verwijderen van lokaal aanwezige exoten, in het bijzonder de Grote Waternavel.

Technische kunstwerken

Het in stand houden van technische kunstwerken is in de begroting terug te vinden onder programma 3 Verkeer en Vervoer

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	Vastgesteld	Actualisatie voorzien in
Beheerplan technische kunstwerken	2017	2021

Onder technische kunstwerken vallen o.a. bruggen, remmingswerken, beschoeiingen en steigers. De gemeente bezit 47 bruggen en ruim 25 km aan beschoeiingen. Het betreft zowel beweegbare verkeersbruggen als kleinere bruggen in bijvoorbeeld parken.

De beschoeiing bestaat in hoofdzaak uit stalen damwand, houten damwand, perkoenpalen met gording en palen met houten schotten.

Het dagelijks onderhoud is gericht op het behoud van de (verkeers)veiligheid.

Voor zover de beschoeiing is geïnspecteerd is vastgesteld dat de onderhoudstoestand over het algemeen matig is. De steigers verkeren in een slechte staat van onderhoud. Het uitgangspunt bij de steigers is om bij grootschalig onderhoud deze steigers te ruimen.

De geïnspecteerde verkeersbruggen bevinden zich in een redelijke staat van onderhoud. De elektro technische staat van de grotere bruggen zijn in 2019 in kaart gebracht en deze technische installaties zijn voor het merendeel sterk verouderd.

Er bestaan geen specifieke kwaliteitsnormen voor het onderhouden van de bruggen behoudens de hierboven genoemde Arbo gerelateerde veiligheidsinspecties. De eisen die aan bruggen worden gesteld zijn vastgelegd in de Richtlijn Vaarwegen RWV 2005 en in diverse NEN-normen. Beide betreffen echter vooral ontwerpeisen voor nieuwe bruggen. Daarnaast bestaat er ook nog de NEN 2767 1 t/m 4 die betrekking hebben op de conditiemeting van onroerend goederen en technische installaties en kunstwerken.

Het onderhoudsprogramma (raadsvoorstel april 2017) was gebaseerd op een visuele inspectie, die niet de lading volledig dekte.

In 2021 wordt naast een visuele inspectie tevens de constructieve en mechanische staat meegenomen en het verf wordt getoetst op chroom 6. Tevens worden in 2021 een aantal bruggen doorgerekend op de belastbaarheid van de brug vooral door het toenemende verkeer waaronder het toenemende zwaardere landbouwverkeer en de meer en meer toenemende claimcultuur. De twee grotere bruggen, Blijhamsterbrug en de Wedderklap, en alle voet-/fietsbruggen worden voor alsnog niet meegenomen in dit onderzoek.

Voor de 2e fase, uitvoeringsprogramma 2021-2024, is een onderhoudsinspectie aangevuld met een toetsing verkeersbelasting van de bruggen gewenst. Op basis van deze onderzoeken wordt het beheerprogramma gevuld en wordt u tussentijds geïnformeerd.

Financiën

Overzicht beschikbare budgetten technische kunstwerken					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Totaal
	2021	2022	2023	2024	2021-2024
Bruggen	99.391	99.391	99.391	99.391	397.564
Bruggen obv inspecties	31.391	31.391	31.391	31.391	125.564
Oeverbescherming	7.300	7.300	7.300	7.300	29.200
Steigers	3.853	3.853	3.853	3.853	15.412
Totaal	141.935	141.935	141.935	141.935	567.740

Op 11 april 2017 heeft u middelen beschikbaar gesteld voor de vervanging en onderhoud bruggen en walbeschoeiingen. Uitgangspunt was om alle werkzaamheden in de periode 2017 tot en met 2020 uit te voeren en om in die periode het volledige bedrag van € 170.000,- als dekking in te zetten in combinatie met mutaties aan de reserve onderhoud technische kunstwerken.

In het verlengde van dit raadsbesluit is het ingaande 2021 het structurele budget onderhoud technische kunstwerken verhoogd met rond € 31.500,- tot € 106.500 op jaarbasis.

Nog niet alle geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd. In lijn met de uitgangspunten van uw genomen raadsbesluit (bruggen fase 1) is in 2021 en 2022 resp. € 225.000,- en € 60.000,- opgenomen ten laste van de reserve onderhoud technische kunstwerken.

Voor een uitgebreide onderhoudsinspectie en toetsing verkeerbelasting is € 165.000,- opgenomen, deels (€ 160.000,-) ten laste van de reserve onderhoud technische kunstwerken en deels (€ 5.000,-) incidenteel ten laste van het structurele onderhoudsbudget bruggen.

In de begroting 2021 is tevens een structurele stelpost vervanging en onderhoud bruggen van € 100.000,- opgenomen.

Financiering

Inleiding

Treasury heeft als doel het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido). De treasuryfunctie binnen de gemeente Pekela dient uitsluitend de publieke taak en geschiedt binnen de financiële kaders van de wet Fido.

De regels met betrekking tot de treasury zijn neergelegd in de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) en het treasurystatuut gemeente Pekela 2014.

Doelstellingen

In het treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Met ingang van december 2013 is schatkistbankieren ingevoerd. Overtollige middelen boven het drempelbedrag van € 336.000 (0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000) moeten verplicht worden aangehouden bij het Rijk.

Financiering

Financieringspositie

De financieringspositie van de gemeente Pekela kan als volgt worden weergegeven:

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Geïnvesteed vermogen</i>						
Vaste activa	20.125.645	28.298.000	25.385.000	25.298.000	25.216.000	25.103.000
Vorraden	2.896.297	2.133.000	2.436.000	2.019.000	1.604.000	1.229.000
1. Totaal geïnvesteed vermogen	23.021.942	30.431.000	27.821.000	27.317.000	26.820.000	26.332.000
<i>Financieringsmiddelen</i>						
Opgenomen geldleningen	8.236.708	8.236.708	7.627.001	10.014.928	9.280.396	8.606.837
Reserves en voorzieningen	14.330.155	12.152.000	14.311.000	14.264.000	14.221.000	14.177.000
2. Totaal financieringsmiddelen	22.566.863	20.388.708	21.938.001	24.278.928	23.501.396	22.783.837
Financieringsoverschot/-tekort (2 minus 1)	-455.079	-10.042.292	-5.882.999	-3.038.072	-3.318.604	-3.548.163

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat sprake is van een financieringstekort. In de begroting 2021 is rekening gehouden met het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening ter dekking van het financieringstekort en met de kasgeldlimiet. De hoogte van de nieuwe vaste geldlening bedraagt € 3 miljoen met een rentepercentage van 1,3%. Het resterende bedrag wordt (vooralsnog) gedekt met kasgeldleningen, waarvan de rente op dit moment negatief is.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille bedraagt per 1 januari 2021 € 7.627.001,- De portefeuille bestaat uit 8 leningen met een gemiddeld rentepercentage van 4,0 % (exclusief de nieuwe geldlening).

Renteschema

Met ingang van 2017 moet de paragraaf Financiering op grond van de gewijzigde voorschriften inzicht verschaffen in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door middel van onderstaand renteschema verschaffen wij u dit inzicht.

Renteschema	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Externe rente</i>						
Rentelasten lange financiering (bestaand)	359.277	332.709	306.049	279.292	254.375	231.295
Rentelasten lange financiering (nieuw)	0	32.500	0	38.220	36.660	35.100
Rentelasten korte financiering	-2.611		0	0	0	0
Rentebaten	-19.321	0	0	0	0	0
1. Totaal door te rekenen externe rente	337.345	365.209	306.049	317.512	291.035	266.395
Door te berekenen aan de Grondexploitatie	96.452	59.387	67.671	59.387	51.885	44.417
Rente van projectfinanciering aan het (de) betreffende taakveld(en)	0	0	0	0	0	0
2. Totaal	96.452	59.387	67.671	59.387	51.885	44.417
3. Saldo door te berekenen externe rente (1 minus 2)	240.893	305.822	238.378	258.125	239.150	221.978
<i>Interne rente</i>						
Rente over eigen vermogen	233.062	259.350	302.700	300.050	298.575	297.200
Rente over voorzieningen	0	0	0	0	0	0
4. Totaal interne rente	233.062	259.350	302.700	300.050	298.575	297.200
5. Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (3 plus 4)	473.955	565.172	541.078	558.175	537.725	519.178
6. De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	497.085	640.536	634.633	611.847	589.307	567.022
7. Renteresultaat taakveld Treasury (5 minus 6)	-23.130	-75.364	-93.555	-53.672	-51.582	-47.844

Het gewogen gemiddelde rentepercentage bedraagt voor 2021: 2,9% (€ 306.049 / € 10.014.928) (de rentelasten gedeeld door de boekwaarde op 1-1 incl. de nieuwe geldlening(en)).

Uitgangspunten

Voor de begroting 2021 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd op basis van de in de (nieuwe) regelgeving opgenomen richtlijnen:

- Grondexploitatie: 1,8% (conform richtlijn).
- Bespaarde rente: 2,5% (volgens de richtlijn bedraagt de bespaarde rente maximaal 3,4 %).
- Renteomslag: 2,5% (volgens de richtlijn een maximale afwijking van 0,5%).

Risicobeheersing

Wet Fido

Conform het treasury statuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen. De nadere definiëring van deze begrippen is overeenkomstig de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) vastgesteld. De wet stelt eisen aan het maximaal te lopen renterisico op de korte schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de lange schuld (renterisiconorm). De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Het is toegestaan de kasgeldlimiet gedurende twee kwartalen achtereen te overschrijden zonder de toezichthouder hierover te informeren.

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente. Met een begrotingstotaal van € 44,7 mln. mag de gemeente Pekela de financieringsbehoefte in 2021 voor € 3,8 miljoen dekken met kort geld.

Rente risiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Met andere woorden de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente worden hiermee beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisico op vaste schuld	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-	-
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-	-
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	-	-	-	-	-
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	5.000	3.000	-	-	-
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	-	-	-	-	-
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	5.000	3.000	-	-	-
5. Betaalde aflossingen	610	612	615	554	556
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	610	612	-	-	-
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	610	610	612	615	554
8. Stand van de begroting per 1 januari	42.300	44.737	45.494	45.663	45.543
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	8.460	8.947	9.099	9.133	9.109
Toets renterisiconorm	-	-	-	-	-
10. Renterisiconorm	8.460	8.947	9.099	9.133	9.109
7. Renterisico op vaste schuld	610	612	615	554	556
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	7.850	8.335	8.484	8.579	8.553

De gemeente Pekela blijft ruim onder de renterisiconorm, hetgeen wil zeggen dat er voldoende ruimte is om financieringsmiddelen aan te trekken.

Bedrijfsvoering

De gemeente Pekela heeft de totale bedrijfsvoering ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling De Kompanjie. De Kompanjie verzorgt de bedrijfsvoering voor de gemeenten Pekela en Veendam. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering binnen De Kompanjie uiteengezet.

Organisatieontwikkeling

Resultaat Gericht Werken (RGW)

In 2019 is RGW binnen de organisatie uitgerold via trainingen aan alle medewerkers. Uitgangspunt was vooral het leren definiëren van resultaten en bespreken van zaken die nodig zijn om resultaten te kunnen behalen. Eind 2019 hebben alle medewerkers en teamleiders zgn. RGW-gesprekken gevoerd om deze werkwijze te leren hanteren en het jaar 2020 zou in die zin een “proefjaar” zijn. Helaas heeft het Corona-virus grote invloed gehad op de goede voortgang hiervan. Pas in het tweede halfjaar van 2020 heeft dit weer de aandacht kunnen krijgen die nodig is. Besloten is om 2021 ook te zien als een proefjaar voor deze werkwijze binnen de organisatie.

Structuur

Qua structuur zijn er een aantal ontwikkelingen van belang (geweest) die doorwerken naar 2021. Met name de inrichting van de eenheid Sociaal is langs logischer lijnen gebracht waardoor de dienstverlening meer gebiedsgericht kon plaatsvinden. Ondanks de Corona-beperking is wel langs die weg gewerkt en zal ook organisatiebreed deze werkwijze waar mogelijk worden toegepast.

Verder is van belang dat de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld. Op het moment van schrijven is nog niet bekend wat de nieuwe invoeringsdatum wordt, maar dit zal zeker voor het jaar 2021 een belangrijk speerpunt zijn voor de inrichting en processen van de organisatie.

Tenslotte wordt met betrekking tot de structuur opgemerkt dat het bestuurlijk overleg tussen de gemeenten Veendam en Pekela over de toekomst van de Kompanjie eveneens van invloed is op de ontwikkeling van de organisatie. Dat varieert van het niet invullen van bepaalde vacatures tot het meer opgavegericht werken waardoor de toekomstige structuur gemakkelijker veranderingen kan opvangen. Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes zal dit doorwerken in de organisatie in 2021.

Personele Ontwikkeling.

Professionaliteit.

De in 2018 opgezette Kompanjie Academie heeft in 2019 haar eerste volle jaar achter de rug. In de jaarrekening over 2019 is reeds melding gedaan van de diversiteit aan (interne) trainingen en het aantal medewerkers die langs deze weg een training hebben ontvangen. Hoewel in 2020 door de Corona-periode minder trainingen gegeven konden worden, is duidelijk geworden dat de Kompanjie Academie absoluut bestaansrecht heeft en in een behoefte voorziet. Daarom zal in 2021 dit worden gecontinueerd en zo mogelijk uitgebouwd.

Daarnaast wordt nog specifiek onderzoek welke opleidingsnoodzaak er binnen de organisatie is, zodat binnen het opleidingsplan steeds exacter de noodzaak kan worden geprioriteerd.

In-, door- en uitstroom.

In een veranderende arbeidsmarkt dient ook nagedacht te worden over de wijze waarop medewerkers worden geworven en in dienst komen. Die arbeidsmarkt is in 2020 voor de overheid reeds belangrijk gewijzigd door de invoering van de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren (WNRA). Een tweede aspect betreft de vergrijzing van de maatschappij en daarmee ook de organisatie. Weliswaar is de gemiddelde leeftijd lager geworden door natuurlijk verloop, maar er zullen de komende jaren nog veel medewerkers de organisatie gaan verlaten. In een schaarsere arbeidsmarkt is niet alleen creatief werven belangrijk, maar zeker ook het binden van medewerkers en het vitaal houden van medewerkers. Hoewel ook het Corona-virus van invloed is (geweest) op de arbeidsmarkt, kunnen wij de ogen niet sluiten voor deze ontwikkelingen en daarom krijgen deze zaken in 2021 zeker de aandacht

Dienstverlening

Klantcontacten

In 2021 worden er verder gewerkt aan het implementeren van het dienstverleningsconcept dat in 2018 is opgesteld. We sturen onder andere op de servicenormen die in 2020 zijn vastgesteld. De dienstverlening is meetbaar, dus er kan goed aangegeven worden waar we de vastgestelde servicenormen wel of niet halen. We blijven hierover in gesprek met de andere afdelingen en onze inwoners om dit te monitoren en te verbeteren. Tevens zijn we meer in contact met onze inwoners, door middel van het uitvoeren van klanttevredenheidsonderzoeken.

Ook in 2021 bedienen we al onze inwoners, ongeacht hun digitale vaardigheden. Verdere digitalisering wordt uiteraard gepromoot, maar niet opgedrongen. Het telefoonteam staat nog steeds stevig en ze zijn gespecialiseerd op het gebied van social media. Ze werken nog beter samen met de rest van de afdelingen, allemaal in het belang de inwoner zo snel mogelijk te voorzien van het juiste antwoord. Tevens kunnen ze beter meten hoe snel de vraag die zij hebben uitgezet naar een andere afdeling wordt opgepakt. Zij begeleiden hun collega in het tijdig oppakken van deze vraag.

In 2021 voldoen de sites van de beide gemeenten aan de wet digitale toegankelijkheid. Beide websites zijn ingericht op product en dienstniveau. De verantwoordelijkheid voor het goed up to date houden ligt bij de web redacteurs van de verschillende afdelingen. Hierdoor zijn de websites beter gevuld met de juiste informatie.

Informatievoorziening

Informatiebeleid

In 2019 is het informatiebeleid 2019-2021 opgesteld. Hier wordt in 2021 verder uitvoering aan gegeven. Het informatiebeleid bevat de ontwikkelagenda op het gebied van Informatisering en Automatisering (I&A). Tevens bevat het informatiebeleid de uitgangspunten op basis waarvan wordt gewerkt.

We spelen snel in op nieuwe wensen en eisen. We kiezen alleen voor bewezen technologie en we ontwikkelen geen eigen software. We blijven in rap tempo vernieuwen omdat dit goed is voor onze inwoner, de effectiviteit van onze medewerkers en om onze IT-talenten uitdaging te blijven bieden en ze daarmee te kunnen binden aan de organisatie.

In 2021 gaat de nieuwe Omgevingswet van start. Het digitaal platform daaromtrent, de DSO, wordt in 2020 voorbereid en in 2021 in gebruik genomen en verder doorontwikkeld. Tevens zal 2021 in het teken staan van procesbeschrijvingen van de afdelingen met behulp van Engage processoftware.

Omdat in 2020 zowel de nieuwe versie van het zaakstelsel van Roxit, als ook de nieuwste versie van Microsoft Office 365, zal in 2021 een doorontwikkeling op beide platformen noodzakelijk zijn.

Informatieveiligheid

Een betere beveiliging van onze informatie en het gebruik daarvan waarbij we voldoen aan wet- en regelgeving. We nemen technische- en procedurele maatregelen en we maken de medewerkers bewust hoe veilig en geautoriseerd om te gaan met informatie. Verantwoord gebruik van de beschikbare persoonsgegevens waarbij we voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Bewustwording

Medewerkers worden jaarlijks bewust gemaakt van de risico's op het gebied van informatiebeveiliging. Hiervoor worden diverse communicatie strategieën ingezet zoals presentaties, berichten op intranet, posters en trainingen.

Risico-inventarisatie en -evaluatie

Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie en -evaluatie op het gebied van informatiebeveiliging in relatie tot de BIO uitgevoerd. Mede op basis van de uitkomsten hiervan, en de resultaten van de ENSIA, wordt voor de periode 2021/2022 een herijkt uitvoeringsplan opgesteld.

Procesbeschrijving

Processen met een hoog informatiebeveiligingsrisico worden regelmatig getoetst op risico's en de maatregelen die hiertegen genomen kunnen worden.

ENSIA

De jaarlijkse zelfevaluatie informatiebeveiliging wordt uitgevoerd via de ENSIA systematiek (Eenduidige Normatieve Single Information Audit). Op de zelfevaluatie wordt een verplichte, externe controle, uitgevoerd. Het college van B en W legt vervolgens in het jaarverslag 2021 verantwoording af aan de gemeenteraad over de stand van zaken wat betreft informatieveiligheid. Het verantwoordingsproces sluit hierdoor aan op de planning- en control cyclus.

Beveiligingsmaatregelen en interne controles

De BIO-maatregelen waarvan de invoering is afgerond, worden op basis van een intern controleplan op naleving gecontroleerd en waar nodig aangescherpt. De resultaten van de interne controles zijn mede input voor de ENSIA.

Privacy bescherming

Actualiseren van het bestand van verwerkers en controle van hun beveiligingsmaatregelen. Herhaalde voorlichting aan de medewerkers om het niveau van 'privacy-bewust' op niveau te houden.

Grid NV

In 2021 gaat Grid verder met het werken onder architectuur. Dit om ervoor te zorgen dat de steeds complexere applicaties en koppelingen efficiënt, storingsvrij en veilig kunnen blijven werken. Tevens wordt ook in 2021 weer gekeken naar projecten die gezamenlijk met de Grid-partners kunnen worden gerealiseerd. De ontwikkelingen om applicaties naar de Cloud te brengen zullen hier onderdeel van zijn

Post & Archief

De afgelopen jaren is ingezet op een volledige digitalisering van de documentstromen. Met ondersteuning van het Zaaksysteem zijn hierin grote stappen gezet. In 2021 zullen de door de upgrade naar Rx Enterprise steeds meer mogelijkheden komen voor het verder optimaliseren en structureren van de digitale documentstromen. Tevens wordt doorontwikkeld aan het reeds opgezette kwaliteitssysteem.

Omgevingswet

Binnen de Kompanjie wordt ook in 2021 verder doorgewerkt door verschillende werkgroepen aan de invoering van de Omgevingswet. Thema's van de werkgroepen zijn: Omgevingsvisie, Processen, Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en Omgevingsplan.

Voor de uitwerking van de Omgevingsvisie van Veendam is een plan van aanpak vastgesteld. Op basis van het vastgestelde plan van aanpak wordt gewerkt aan een Omgevingsvisie als integraal strategisch beleidskader voor de fysieke leefomgeving.

Voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel zijn en worden alle technische randvoorwaarden in kaart gebracht, dit in nauwe samenspraak met de leveranciers van verschillende systemen. Een belangrijk punt is de doorvertaling van de wettelijke eisen, en de vernieuwde procesinrichting, naar deze techniek. Hierbij zal het uitgangspunt nog meer komen te liggen op "van Buiten naar Binnen" en het thematisch of wijkgericht werken.

Ook in 2021 vindt de doorontwikkeling plaats in de herinrichting van vergunning processen om te komen tot meer transparantie en om de wettelijke doorlooptijd van acht weken te halen. Een belangrijk onderdeel hierin is de omgevingstafel/kamer waarin een integrale afweging van de zaak wordt gemaakt.

Ook wordt de initiatiefnemer aan de voorkant van het proces veel beter gefaciliteerd, door ruimteteaches in te zetten en om de informatievoorziening via de website beter te ontsluiten via het omgevingsplein. Initiatiefnemers kunnen daardoor de benodigde informatie sneller vinden en veel betere plannen indienen waar de gemeente veel minder werk aan heeft.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt gelden de op dat moment vastgestelde bestemmingsplannen gezamenlijk met andere gemeentelijke ruimtelijke beleidskaders en rijksregelingen (bruidsschat) als het omgevingsplan van de gemeente. De keuzes die daarin moeten worden gemaakt door de gemeente worden op dit moment voorbereid.

Duurzaam

In het kader van de energiediscussie zullen we ook meer aandacht gaan besteden aan het verduurzamingsvraagstuk van de eigen organisatie. Hierbij gaat de aandacht uit naar afval, gebruik PMD en tractie.

Financiën:

De totstandkoming van de documenten binnen de P&C-cyclus organisatiebreed is een blijvend punt van aandacht binnen de organisatie.

Er zal worden ingezet op het optimaliseren van de onderlinge samenhang bij de verantwoording ten aanzien van taakvelden, waarbij meerdere disciplines binnen de organisatie zijn betrokken.

Dit is immers van belang om gestalte te kunnen geven aan het uitgangspunt ten aanzien van financiën.

Het uitgangspunt blijft om een adequate ondersteunende en adviserende rol te bieden teneinde de drie organisaties inzicht te geven in de (meerjarige) financiële positie op basis van bestaand (inhoudelijk en financieel) vastgesteld beleid. Daarbij is het van belang dat de organisatie voortdurend (inhoudelijk en financieel) in control is en dat wordt gehandeld binnen de gestelde (inhoudelijke en financiële) kaders.

Op die wijze kunnen de drie organisaties uiteindelijk keuzes maken ten aanzien van de continuering of bijstelling van hun beleid.

De organisaties hebben namelijk als doel om (meerjarig) sluitende begrotingen vast te stellen.

Rechtmatigheidsverantwoording 2021

Door een komende wetwijziging geeft het college van burgemeester en wethouders vanaf boekjaar 2021 zelf een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op dit moment verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening van de gemeente.

Vanaf 2021 geeft de externe accountant een controleverklaring af over de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, met alleen een oordeel inzake de getrouwheid.

Waarom deze wetwijziging

Het is een verantwoordelijkheid van het voltallige college om de rechtmatigheidsverantwoording af te geven aangezien het betrekking heeft op het beleidsterrein van de gehele gemeente.

Deze wijziging markeert de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid. Het is aan de raad om de rechtmatigheidsverantwoording van het college te bediscussiëren en te beoordelen.

Het Rijk verwacht dat het geven van een rechtmatigheidsverantwoording door het college zorgt voor

een kwaliteitsimpuls op de interne processen en beheersing. Het college moet steunen op een goed functionerend systeem van interne beheersing en -controle, om te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft.

Daarnaast verwacht het Rijk dat er meer vooruitgekeken wordt naar het oplossen van onrechtmatigheden omdat het college ook beheersmaatregelen moet formuleren.

Wijzigingen voor begrotingsjaar 2021

De verbijzonderde interne controle is voor de gemeente Pekela goed ingericht. Wij voeren het al jaren uit conform de Notitie verbijzonderde controle bij decentrale overheden die in februari 2019 is gepubliceerd. Extra werkzaamheden voor 2021 zijn op dit gebied niet noodzakelijk.

Controlebewustzijn organisatie vergroten

Aandachtspunt voor 2021 is het controlebewustzijn van de organisatie en de controles in de lijn. Al meerdere jaren geeft ook de accountant aan in de managementletter en in het accountantsverslag dat er in de lijn meer aandacht moet zijn voor (zichtbare) controles in het proces.

Controleplan vastgesteld door de raad

Jaarlijks wordt een controleplan opgesteld voor intern gebruik en voor de accountantscontrole. Dit controleplan wordt voor 2021 aangeboden door het college aan de raad. Op een paar actualisaties in verband met de gewijzigde regelgeving na, is het niet noodzakelijk het controleplan inhoudelijk te wijzigen.

Controleprotocol en Normenkader geringe wijzigingen

Het controleprotocol en normenkader 2021 moeten net als voorgaande jaren geactualiseerd en vastgesteld worden door de raad. Er worden geringe aanpassingen in aangebracht vanwege de gewijzigde regelgeving. Vanwege de gewijzigde wetgeving moeten de financiële verordening en de controleverordening voor 2021 wél geactualiseerd worden.

Rapportage bevindingen rechtmatigheid

De rapportage met bevindingen van de interne controles worden voor boekjaar 2021 (in het voorjaar 2022) verstrekt aan het college in plaats van aan de accountant. Op basis hiervan wordt de Modelmededeling rechtmatigheidsverantwoording ingevuld die in januari 2020 is gepubliceerd. De mededeling wordt opgenomen in de jaarrekening 2021 en aangeboden aan de raad.

Accountantscontrole

De rechtmatigheidsverantwoording wordt niet meer door de accountant opgesteld, maar valt als onderdeel van de jaarrekening 2021, onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. Het oordeel van de accountant is opgenomen in de controleverklaring van de accountant en wordt toegelicht in het verslag van bevindingen.

In de controleverklaring en het verslag van bevindingen van de accountant wordt geen oordeel meer gegeven over de rechtmatigheid enkel over getrouwheid.

Verbonden Partijen

Inleiding

'Verbonden Partijen' volgens het BBV

Het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)' geeft de volgende definitie: 'een verbonden partij' is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Dit betekent dat zowel bij garantstellingen als bij leningen de gemeente schuldeiser is. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat in dit geval om overdrachten van gelden (subsidiës).

Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een 'verbonden partij' als de burgemeester, de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht is strikt genomen géén sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen, dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Een stichting waarin een wethouder op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt (en dus niet de gemeente vertegenwoordigt) is geen verbonden partij. Uit bovenstaande definities vloeit voort dat er ook relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen en die dus niet in deze paragraaf vermeld worden. Het gaat dan om relaties waarbij slechts sprake is van een bestuurlijk belang of een financieel belang.

Dat deze relaties niet in de paragraaf Verbonden partijen worden vermeld wil overigens niet zeggen dat ze niet in de begroting worden opgenomen. Deze relaties kunnen wel elders in de begroting worden vermeld doordat bijvoorbeeld de gemeente jaarlijks subsidie verstrekt of uitsluitend een financieel belang heeft of een financieel risico loopt.

Algemeen

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen moet voortkomen uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Het participeren in een verbonden partij brengt altijd een zekere spanning met zich mee. Het op afstand plaatsen van een aantal taken én tegelijkertijd toch grip willen houden is inherent aan deze wijze van uitvoering geven aan gemeentelijke taken. Door iets op afstand te plaatsen geef je als gemeente een zekere invloed uit handen, zowel financieel als in de uitvoering. Gemeenten gaan geen verbonden partij aan met het doel verantwoordelijkheden af te schuiven of verder weg te zetten.

Samenwerking wordt gezocht omdat een bepaalde taak zelfstandig niet of nauwelijks kan worden uitgevoerd of omdat het bepaalde (veelal financiële) voordelen biedt.

Ondertussen blijft de taak die een verbonden partij moet uitvoeren, een publieke taak die met publieke middelen wordt gefinancierd. Om die reden is het van het grootste belang dat de gemeente waarborgen creëert die een goede uitvoering van die publieke taak en een juiste besteding van de middelen zoveel mogelijk garanderen.

Naast de potentiële voordelen die er aan verbonden partijen zitten, zijn er natuurlijk ook risico's: in financiële zin, maar ook op het vlak van uit handen geven van democratisch toezicht en onvoldoende transparantie.

De verantwoording van de verbonden partijen richting de gemeente Pekela vindt plaats door middel van een jaarverslag en jaarrekening. In sommige gevallen aangevuld door tussentijdse rapportages.

Deze paragraaf is in september 2020 opgesteld. Op het moment van behandeling in de gemeenteraad kan sommige informatie daardoor achterhaald zijn. Actualisatie zal uiteraard plaatsvinden in de paragraaf verbonden partijen in de jaarrekening 2020.

Verbonden partijen in de gemeente Pekela

De volgende 'verbonden partijen' worden onderscheiden:

Gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen (SOZOG)

<i>Vestigingsplaats</i>	Veendam
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	Het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost (SOZOG) is opgericht ten behoeve van het openbaar belang. Doel is te komen tot een doelmatige en een vanuit een oogpunt van milieuhygiëne, verantwoorde wijze van verwijderen van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied, overeenkomstig het bij of krachtens de Afvalstoffenwet (thans Wet Milieubeheer) bepaalde . De kosten voor het verwerken van restafval en GFT worden rechtstreeks in rekening gebracht bij de individuele gemeenten.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de exploitatie ad. € 1.000,- (begroting 2021).
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Pekela wordt vertegenwoordigd door wethouder Van Mannekes.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	nvt	nvt
Vreemd vermogen	nvt	nvt
Resultaat		nvt

Gemeenschappelijke Regeling Publiek vervoer Groningen Drenthe

<i>Vestigingsplaats</i>	Assen
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	Het belang waarvoor de Regeling wordt getroffen, is het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door de Bedrijfsvoeringsorganisatie van de uit-voerende taken in het kader van doorontwikkeling en con-tractmanagement van het Publiek Vervoer in het gebied van de deelnemers.
<i>Financieel belang</i>	Het aandeel van de gemeente Pekela in het uitvoeringsbudget bedraagt in 2021 € 13.605,-.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder mevrouw G. Brongers van de gemeente Stadskanaal, vertegenwoordigt de Oost-Groninger gemeenten.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	6	13
Vreemd vermogen	50	50
Resultaat		7

De Kompanjie

<i>Vestigingsplaats</i>	Veendam
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De Kompanjie werkt in opdracht van de zelfstandige gemeentebesturen van Pekela en Veendam aan de door hen gewenste dienstverlening. De Kompanjie faciliteert de gemeentebesturen in de uitoefening van hun maatschappelijke taken en leveren producten en diensten ten behoeve van de burgers, instellingen en bedrijven in de gemeenten Pekela en Veendam. Met die opdracht voor ogen werkt De Kompanjie aan de ontwikkeling van de organisatie tot een flexibele en professionele organisatie.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage € 8.167.869,- (begroting 2021). Dit betreft de exploitatiebijdrage in de loonsom inclusief overhead en tractie.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Voor de gemeente Pekela zitten de burgemeester Kuin en wethouder Hemmes in het dagelijks bestuur. Het gehele college vertegenwoordigt de gemeente in het Algemeen bestuur.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	6.697	6.274
Resultaat		0

Eems Dollard Regio (EDR)

<i>Vestigingsplaats</i>	Bad Nieuweschans
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De samenwerking in de Duits-Nederlandse grensregio stimuleren en wederzijdse contacten intensiveren. Kansen benutten en nadelen verminderen.
<i>Financieel belang</i>	De bijdrage in de exploitatie bedraagt € 2.150,- (begroting 2021). Dit bedrag is gebaseerd op het inwonertal.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Pekela wordt vertegenwoordigd door burgemeester Kuin.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	nvt	nvt
Vreemd vermogen	nvt	nvt
Resultaat		nvt

Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg

<i>Vestigingsplaats</i>	Groningen
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De regeling stelt zich in art. 5 van de regeling ten doel om door regeling en bestuur én door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de behartiging van de volgende belangen: bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het (doen) organiseren van zorg aan de bevolking.
<i>Financieel belang</i>	Het belang van de gemeente Pekela is beperkt tot een vast bedrag per inwoner.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder Busemann is lid van het Algemeen bestuur

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	2.313	1.520
Vreemd vermogen	17.856	17.756
Resultaat		0

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

<i>Vestigingsplaats</i>	Groningen
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	Ten behoeve van de uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's is in art 5. van de regeling vastgelegd dat door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering wordt gegeven aan de behartiging van de volgende belangen: brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, bevolkingszorg, melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.
<i>Financieel belang</i>	€ 678.068,- (begroting 2021).
<i>Bestuurlijk belang</i>	Burgemeester Kuin is lid van het Algemeen bestuur

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	nbn	nbn
Vreemd vermogen	nbn	nbn
Resultaat		nbn

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

<i>Vestigingsplaats</i>	Veendam
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De Omgevingsdienst Groningen voert VTH-taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving, in opdracht van de gemeenten en de provincie. Doel is effectiever samenwerken aan toezicht en handhaving door een bundeling van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
<i>Financieel belang</i>	€ 281.008,- (begroting 2021).
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder van Mannekes is lid van het algemeen bestuur.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	605	605
Vreemd vermogen	3.758	3.801
Resultaat		0

Afeer

<i>Vestigingsplaats</i>	Winschoten
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De gemeente heeft deels de uitvoering van de Participatiewet bij Afeer belegd. Het betreft hier het deel dat betrekking heeft op de 'oude' Wet sociale werkvoorziening. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Het doel van Afeer is enerzijds het voldoen aan de vraag uit de markt en anderzijds het bieden van passend werk aan gehandicapten woonachtig in de deelnemende gemeenten met als uiteindelijk doel hun kans op een baan in het reguliere bedrijfsleven te vergroten.
<i>Financieel belang</i>	De Rijksbijdrage en gemeentelijke bijdrage wordt door de gemeente doorbetaald aan Afeer.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouders Hemmes is lid van het dagelijks bestuur.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	34	34
Vreemd vermogen	6.678	6.854
Resultaat		0

Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (VKB)

<i>Vestigingsplaats</i>	Appingedam
<i>Rechtsvorm</i>	Gemeenschappelijke regeling
<i>Doelstelling</i>	De gemeenten hebben de werkzaamheden op het gebied van preventie, schuldhulpverlening en kredietverlening overgedragen aan de VKB. Dit met het oog op een uniforme en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van deze taken. De VKB vormt het aanspreekpunt voor inwoners uit de deelnemende gemeenten als het gaat om voorlichting over preventie, schuldhulpverlening en verantwoorde kredietverlening.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de exploitatie ad. € 266.800,- (begroting 2021).
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder Hemmes is lid van het algemeen bestuur.

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	414	309
Vreemd vermogen	6.538	6.508
Resultaat		0

Vennootschappen

N.V. Waterbedrijf Groningen

<i>Vestigingsplaats</i>	Groningen
<i>Rechtsvorm</i>	Naamloze Vennootschap
<i>Doelstelling</i>	Waterbedrijf Groningen richt zich op een duurzame winning, zuivering en distributie van schoon, veilig en smaakvol water.
<i>Financieel belang</i>	6 aandelen a € 454,- nominaal
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	nrb	nrb
Vreemd vermogen	nrb	nrb
Resultaat		nrb

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

<i>Vestigingsplaats</i>	's Gravenhage
<i>Rechtsvorm</i>	Structuurvennootschap
<i>Doelstelling</i>	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Pekela heeft 26.130 aandelen a € 2,50 nominaal
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	nrb	nrb
Vreemd vermogen	nrb	nrb
Resultaat		nrb

Deelneming Enexis N.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	's Hertogenbosch
<i>Rechtsvorm</i>	Naamloze vennootschap
<i>Doelstelling</i>	<p>Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Op basis van de wet worden de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van Enexis. De wetgever treedt in beginsel niet op in de wijze waarop gesplitst wordt. Bij de wijze van splitsing door Essent (afsplitsing van het Netwerkbedrijf) volgt de keuze voor deelname in Enexis Holding N.V., dit om een nevenschikking te creëren tussen de gereguleerde netwerkactiviteiten en de wettelijk toegestane nevenactiviteiten van het netwerkbedrijf.</p> <p>De vennootschap heeft ten doel:</p> <ul style="list-style-type: none">a. het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) waterb. het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energiec. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeldd. het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten. <p>De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.</p>
<i>Financieel belang</i>	106.587 gewone aandelen, nominale waarde van € 1,-.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	4.088.000	4.088.000
Vreemd vermogen	4.435.000	4.435.000
Resultaat		99.900

Deelneming Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	's Hertogenbosch
<i>Rechtsvorm</i>	Besloten Vennootschap
<i>Doelstelling</i>	RWE heeft geen claims ingediend m.b.t. verkoop van het belang van 50% in EPZ. Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
<i>Financieel belang</i>	70.255 aandelen van € 0,01 nominaal.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	1.590	0
Vreemd vermogen	0	0
Resultaat		0

CSV Amsterdam B.V. (v/h Claim Staat Vennootschap B.V.)

<i>Vestigingsplaats</i>	's Hertogenbosch
<i>Rechtsvorm</i>	Besloten Vennootschap
<i>Doelstelling</i>	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland); c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.
<i>Financieel belang</i>	1.400 aandelen van € 0,01 nominaal. De aandelen zijn in de balans opgenomen tegen aanschafwaarde (€ 14).

Bestuurlijk belang

Aandeelhouder

Bedragen x € 1.000

	1-1-2021	31-12 2021
Eigen vermogen	375	300
Vreemd vermogen	0	0
Resultaat		-75

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft een sterke relatie en samenhang met diverse programma's, zoals Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Ook heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van onze gemeente.

Financiële positie van het grondbeleid

De volgende complexen zijn actief:

- Industrierrein West, Oude Pekela
- Oud Alteveer II, Nieuwe Pekela
- Bosgrastraat/Gaslaan

De verkoop van bedrijventerrein en bouwgrond voor woningbouw is conjunctuurgevoelig en is afhankelijk van het economisch herstel en de woningbehoefte.

De volgende 'complexen' zijn als gevolg van de (nieuwe) BBV en in het kader van de invoering van de vennootschapsbelasting onderdeel van de materiële vaste activa:

- Pekelborgh/Schoolstraat is niet in exploitatie genomen
- Koertsmolen (Houtstek)

Winstverwachtingen

Het project Industrierrein West kent een negatief saldo, waarbij het project zelf de rentelast draagt. Voor dit negatieve tekort is een voorziening getroffen. De projecten Oud Alteveer II en Bosgrastraat/Gaslaan kennen beide een positief saldo.

Bevolgingskrimp

Inleiding

Sinds 2011 kende het gemeentefonds een ‘tijdelijke krimpmaatstaf’. Via deze maatstaf ontvingen gemeenten in de zogenaamde krimpgebieden een tegemoetkoming in de transitiekosten die met deze krimp gepaard kunnen gaan. Door het rijk is besloten de krimpmaatstaf niet te continueren. De middelen zijn vanaf 2016 overgegaan naar de decentralisatie-uitkering Bevolgingsdaling die ten goede komt aan de door het kabinet aangewezen krimpregio’s.

Voor Pekela is de gemeente Oldambt centrumgemeente.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provincie Groningen hebben uitdrukkelijk verzocht aan de betrokken gemeenten in hun begroting en hun jaarrekening een paragraaf bevolgingskrimp op te nemen. In de paragraaf kunnen de beleidsmatige gevolgen van de bevolgingskrimp worden toegelicht en wellicht in cijfers uitgedrukt worden.

De provincie heeft daarbij een drietal beleidsterreinen benoemd waar zij monitoring op wenst, te weten onderwijshuisvesting voor het basisonderwijs, riolering en buitensportaccommodaties.

Voor de individuele projecten verwijzen wij u naar de visies per thema (concreet: maatschappelijke functies, gezin, onderwijs, vrije tijd en zorg).

De gevolgen voor de gemeentelijke begroting en jaarrekening zijn zowel direct als indirect. Een direct gevolg van de bevolgingsdaling is een lagere uitkering uit de algemene uitkering gemeentefonds. De berekening hiervan vindt deels plaats op inwonersaantal en het aantal woningen. Indirecte gevolgen hebben te maken met bijvoorbeeld vermindering van het aantal jeugdleden van een sportvereniging, een grotere druk op WMO-voorzieningen, investeringen in de leefbaarheid van wijken en dorpen.

Missie

“Leefbare en vitale dorpen en wijken in Pekela”

De komende jaren veranderen de dorpen en wijken in de gemeente Pekela. Zowel op het sociale vlak als in de fysieke ruimte zullen de gevolgen van krimp steeds meer merkbaar worden.

Tot 2020 is een bevolgingsdaling te zien, waarna de bevolking gestaag verder daalt.

De afname van de bevolking hangt samen met de afname van het aantal jongeren (ontgroening) en een toename van ouderen (vergrijzing) en het daarmee samenhangend sterfteoverschot. Daarnaast zal de migratie de komende jaren licht negatief zijn.

Het aantal huishoudens zal naar verwachting tot 2022 stabiel blijven, wel zal de samenstelling van de huishoudens wijzigen en zullen er meer kleinere huishoudens gaan ontstaan.

Deze veranderingen zorgen voor nieuwe verhoudingen in de samenleving. Hierdoor ontstaat er een nieuwe situatie in de dorpen en wijken.

Door de krimp en de veranderende samenstelling van de bevolking wordt ook het draagvlak voor het huidige voorzieningenniveau ondermijnd. Leegstand, verpaupering, lege plekken (rotte kiezen) in de bebouwde ruimte en waarde verlies van vastgoed gaat ontstaan.

Om ook in de toekomst in krimpgebieden prettig te wonen, zullen overheid, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties gezamenlijk actief moeten inspelen op de gevolgen.

Onze missie is om leefbare en vitale dorpen en wijken te hebben. De gemeente zal binnen haar vermogen een faciliterende rol vervullen bij initiatieven die ontstaan om Pekela leefbaar te houden.

Concrete doelen/acties

Om als samenleving bewust te worden van de effecten van de bevolkingsdaling en wat dit betekent voor ons, hebben we de volgende doelen:

- De cijfers en mogelijke effecten van de bevolkingsdaling in Pekela in beeld brengen en in beeld houden
- Thema's benoemen waar de effecten van de bevolkingsdaling zichtbaar zullen worden
- Per thema een bewustwording van de effecten van de bevolkingsdaling bewerkstelligen
- Per thema een uiteindelijk beeld opstellen over de vragen en behoeftes van de samenleving rondom bevolkingsdaling
- Een actieve deelname aan een regionaal overleg over demografie in Oost-Groningen waar gezamenlijke initiatieven, projecten en experimenten per thema worden ontwikkeld en uitgevoerd (Regionale Woon- en Leefbaarheidplan), en vertaald naar de lokale demografie
- De beschikbare financiële middelen in te zetten voor de gevolgen van de bevolkingsdaling (o.a. de bijdrage uit het provinciale Krimpfonds)
- Inzicht in de financiële gevolgen van bevolkingsdaling op (in elk geval) de beleidsterreinen: Onderwijs, riolering en buitensportaccommodaties om zo aan het verzoek van de provincie te kunnen voldoen.

Visie per thema

Wonen

We sluiten aan bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma behorend bij het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan Oost-Groningen.

We bouwen niet voor de leegstand. We stimuleren (en hebben gestimuleerd) dat de kwalitatief ongeschikte woningen worden gesloopt en hebben we kwalitatief beter woningen voor de goede doelgroepen gebouwd. De vastgestelde woonvisie wordt hierbij als basis gebruikt. Een in het oog springend voorbeeld is de recente bouw van de woningen aan de Scholtenswijk door Acantus. Recentelijke is Acantus gestart met de bouw van 8 woningen aan de Meidoornlaan in Nieuwe Pekela.

Met Acantus is in het kader van de Prestatieafspraken 2017 het volgende concreet afgesproken (blz 8-9)

	2017	2018 t/m 2020
Woningverbetering klein pakket	0	40
Woningverbetering groot pakket	6	44
Sloop	2	68
Nieuwbouw	8	12
Verkoop	3*	12*
*geen verkoop tot uitkomsten woningmarktonderzoek		

In het woningmarktonderzoek regio Oost Groningen dat in juni 2017 in opdracht van het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan door Companen is opgesteld wordt verwacht dat het inwonertal de komende jaren verder afneemt, de gemeente ontgroent en de vergrijzing toeneemt.

	2017		2022		2027		2032		2037	
0-15 jaar	1.850	15%	1.750	15%	1.625	14%	1.510	14%	1.420	14%
15-29 jaar	2.135	17%	1.950	16%	1.760	15%	1.600	15%	1.450	14%
30-54 jaar	4.120	33%	3.840	32%	3.470	30%	3.270	30%	3.070	30%
55-74 jaar	3.350	27%	3.250	27%	3.235	28%	3.025	28%	2.735	26%
75+ jaar	1.070	8%	1.275	11%	1.450	13%	1.560	14%	1.660	16%
	12.525	100%	12.065	100%	11.540	100%	10.965	100%	10.335	100%

Tabel 3.2 Gemeente Pekela, bevolkingsprognose naar leeftijd 2017-2037 (blz 13)

Bij een gemiddelde economische ontwikkeling heeft dit volgens het rapport van Companen de volgende gevolgen voor de gewenste omvang van de sociale voorraad in 2017 – 2032 (blz 17)

	omvang	ontwikkeling
2017	1.520	
2022	1.495	-25
2027	1.450	-45
2032	1.380	-70
koop en overige huur		-320

Bron: Lokale monitor wonen, 2017; CBS, 2017; bewerking Companen

De cijfers van de laatste jaren laten zien dat de omvang van de bevolkingsaantallen minder snel daalt dan eerder voorzien.

We kijken ook regelmatig naar het soort woonruimtes waar onder de eigen bevolking veel vraag naar is. Daarbij valt op dat er relatief veel vraag is naar zowel goedkope als duurdere huur- en koopappartementen. Naar dit type woningen wordt dan ook nadrukkelijk gekeken naar de invulling van de vrijgekomen ruimtes is het centrum van Oude Pekela. Om het afbreken van verpauperde panden die particulier eigendom zijn te bevorderen is een sloopfonds ingesteld. Dit fonds bevat € 200.000 en is voor 50% gefinancierd met eigen middelen en voor 50% met een provinciale subsidie.

Ruimtelijk beleid

De vervangende woningen bouwen we zoveel mogelijk in het centrum van de dorpen. Open plekken ontstaan bij voorkeur niet in het centrum, maar aan de randen van de dorpen. Daar vormt de nieuwe openheid een nieuwe kwaliteit voor een krimpdorp: ruimte en een mooie overgang naar het buitengebied. In de centra staat levendigheid en leefbaarheid voorop.

Economie

Bedrijvigheid die bij het profiel van Pekela past wordt actief geacquireerd voor een beperkt aantal bedrijventerreinen. Ondanks de krimp zijn we geen 'afvalput', dus bijvoorbeeld bij Bedrijventerrein West staat kwaliteit voorop. De overcapaciteit aan detailhandel wordt waar mogelijk teruggebracht.

In het kader van de ontwikkeling van het Centrumplan Oude Pekela is aan de Feiko Clockstraat en de Raadhuislaan is een zestal panden aangekocht. Een vijftal daarvan en een pand dat de gemeente al in eigendom had zijn in 2017 afgebroken. Hierdoor is het aantal woningen met 6 verminderd en het winkeloppervlak met een 3.000 m² bruto vloeroppervlakte. Ook aan de Raadhuislaan in Oude Pekela is een aantal panden gekocht waaraan de winkelbestemming zal worden onttrokken.

Maatschappelijke functies: Cultuur en sport

Waar mogelijk worden sociaal maatschappelijk functies (en organisaties) onder 1 dak ondergebracht. Dit geeft schaalvoordelen en draagvlak. Gezondheidsvoorzieningen en sociale, culturele en sport Gerelateerde beleidsproducten worden geclusterd.

Zorg

Op het terrein van wonen, welzijn en zorg werkt de gemeente aan meer samenhang. In de visie Kwaliteit door participatie worden de pijlers wonen, welzijn en zorg nadrukkelijk met elkaar in verbinding gebracht. In de beleidsstukken wonen wordt verbinding gelegd met zorg en welzijn en in de beleidsdocumenten Wmo naar het beleid wonen. Verder maakt de gemeente concrete afspraken met corporaties over voldoende woningen voor inwoners met beperkingen. Zo komen de lijnen die tot voor kort nog naast elkaar liepen bij elkaar.

Beheer en realisatie

Zichtbaar maken welke lasten toe te rekenen zijn aan de bevolkingsdaling waar het in elk geval gaat om riolering, maar ook om onderhoud openbare ruimten. De beschikbare middelen voor het beheer en onderhoud van straten en plantsoenen worden optimaal ingezet.

In het centrumplan Oude Pekela is de fase van aankoop en afbraak van panden ver gevorderd. Binnenkort wordt begonnen met de herinrichting van het gebied waardoor de leefbaarheid van de openbare ruimte in Oude Pekela een impuls zal krijgen.

Over de voortgang van alle genoemde projecten zal in deze paragraaf in komende jaarrekeningen en begrotingen verantwoording worden afgelegd.

FINANCIËLE BEGROTING

Het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Realisatie 2019			Begroting ná wijziging 2020			Begroting 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<i>Programma</i>									
01 Bestuur & Organisatie	169.826	2.038.196	-1.868.371	201.982	1.873.771	-1.671.789	201.982	1.912.527	-1.710.545
02 Veiligheid	6.325	1.134.431	-1.128.106	8.700	1.263.157	-1.254.457	8.700	1.279.825	-1.271.125
03 Verkeer en Vervoer	185.368	1.034.174	-848.806	25.575	1.361.233	-1.335.658	25.575	1.815.123	-1.789.548
04 Economische Zaken	403	185.957	-185.554	80.000	343.187	-263.187		145.055	-145.055
05 Educatie	711.254	1.907.928	-1.196.675	728.999	1.868.152	-1.139.153	720.116	1.814.119	-1.094.003
06 Sport, cultuur & recreatie	345.894	2.699.110	-2.353.216	282.447	2.858.022	-2.575.575	228.922	2.742.868	-2.513.946
07 Sociale voorzieningen en sociaal beleid	6.811.149	27.398.414	-20.587.264	7.268.607	26.196.449	-18.927.842	6.691.383	26.993.134	-20.301.751
08 Gezondheid en milieu	2.767.917	3.383.848	-615.930	2.774.005	3.306.149	-532.144	3.031.770	3.469.909	-438.139
09 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.122.566	1.314.746	-192.180	246.374	1.499.044	-1.252.670	156.374	1.321.559	-1.165.185
10 Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien	31.320	570.460	-539.140	10.000	967.399	-957.399	10.000	1.379.488	-1.369.488
Subtotaal programma's (A)	12.152.022	41.667.264	-29.515.242	11.626.689	41.536.563	-29.909.874	11.074.822	42.873.607	-31.798.785
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>									
Lokale heffingen	2.611.788		2.611.788	2.864.724		2.864.724	3.058.881		3.058.881
Algemene uitkeringen	29.582.486		29.582.486	27.828.151		27.828.151	29.268.863		29.268.863
Dividend	131.754	6.153	125.601	90.379	2.046	88.333	90.379	2.046	88.333
Saldo financieringsfunctie	14.986	-235.853	250.839		-361.214	361.214		312.049	-312.049
Overige algemene dekkingsmiddelen	233.062	233.062		259.350	259.350		302.700		302.700
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen (B)	32.574.075	3.362	32.570.713	31.042.604	-99.818	31.142.422	32.720.823	314.095	32.406.728
Overhead	15.900	1.505.259	-1.489.359	45.217	1.953.528	-1.908.311	45.217	1.917.593	-1.872.376
Vennootschapsbelasting		213	-213						
Onvoorzien					35.000	-35.000			
Subtotaal overige middelen (C)	15.900	1.505.472	-1.489.572	45.217	1.988.528	-1.943.311	45.217	1.917.593	-1.872.376
Gerealiseerd/geraamd totaal baten en lasten (A+B+C=D)	44.741.998	43.176.099	1.565.899	42.714.510	43.425.273	-710.763	43.840.862	44.705.691	-864.829
<i>Toevoeging/onttrekking aan reserves</i>									
01. Bestuur en organisatie	71.610	-	71.610	70.206	-	70.206	56.165	-	56.165
03. Verkeer en vervoer	-	86.814	-86.814	202.131	272.927	-70.796	386.445	-	386.445
06. Sport, cultuur en recreatie	56.000	-	56.000	45.410	-	45.410	-	-	-
07. Sociale voorzieningen en sociaal beleid	6.595	-	6.595	31.806	-	31.806	-	-	-
08. Gezondheid en milieu	70.982	1.099.113	-1.028.131	-	-	-	-	-	-
09. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	15.537	-	15.537	15.537	-	15.537	15.537	-	15.537
10. Algemene dekkingsmiddelen	1.486.903	1.290.195	196.708	641.900	23.300	618.600	5.970	21.740	-15.770
Subtotaal mutaties reserves (E)	1.707.627	2.476.122	-768.496	1.006.990	296.227	710.763	464.117	21.740	442.377
Gerealiseerd/geraamd resultaat (D+E=F)	46.449.624	45.652.221	797.403	43.721.500	43.721.500		44.304.979	44.727.431	-422.452

Omschrijving	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<i>Programma</i>									
01 Bestuur & Organisatie	201.982	1.912.527	-1.710.545	201.982	1.912.527	-1.710.545	201.982	1.895.027	-1.693.045
02 Veiligheid	8.700	1.296.912	-1.288.212	8.700	1.314.430	-1.305.730	8.700	1.314.430	-1.305.730
03 Verkeer en Vervoer	25.575	1.488.687	-1.463.112	25.575	1.427.252	-1.401.677	25.575	1.425.418	-1.399.843
04 Economische Zaken	-	145.055	-145.055	-	145.055	-145.055	-	145.055	-145.055
05 Educatie	720.116	1.807.226	-1.087.110	720.116	1.801.923	-1.081.807	720.116	1.787.637	-1.067.521
06 Sport, cultuur & recreatie	227.024	2.754.072	-2.527.048	227.024	2.760.989	-2.533.965	227.024	2.765.438	-2.538.414
07 Sociale voorzieningen en sociaal beleid	6.691.383	27.077.978	-20.386.595	6.691.383	26.899.821	-20.208.438	6.691.383	26.767.665	-20.076.282
08 Gezondheid en milieu	3.031.770	3.512.455	-480.685	3.031.770	3.556.623	-524.853	3.031.770	3.599.922	-568.152
09 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	156.374	1.308.996	-1.152.622	156.374	1.298.492	-1.142.118	156.374	1.220.202	-1.063.828
10 Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien	10.000	2.328.987	-2.318.987	10.000	2.731.832	-2.721.832	10.000	3.255.308	-3.245.308
Subtotaal programma's (A)									
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>									
Lokale heffingen	3.116.671	-	3.116.671	3.174.461	-	3.174.461	3.232.251	-	3.232.251
Algemene uitkeringen	29.631.646	-	29.631.646	29.514.987	-	29.514.987	29.788.761	-	29.788.761
Dividend	90.379	2.046	88.333	90.379	2.046	88.333	90.379	2.046	88.333
Saldo financieringsfunctie	-	285.292	-285.292	-	260.375	-260.375	-	237.295	-237.295
Overige algemene dekkingsmiddelen	300.450	-	300.450	299.000	-	299.000	297.650	-	297.650
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen (B)	33.139.146	287.338	32.851.808	33.078.827	262.421	32.816.406	33.409.041	239.341	33.169.700
Overhead	45.217	1.914.693	-1.869.476	45.217	1.906.150	-1.860.933	45.217	1.903.725	-1.858.508
Subtotaal overige middelen (C)	45.217	1.914.693	-1.869.476	45.217	1.906.150	-1.860.933	45.217	1.903.725	-1.858.508
Gerealiseerd/geraamd totaal baten en lasten (A+B+C=D)	44.257.287	45.464.142	-1.206.855	44.196.968	45.675.323	-1.478.355	44.527.182	46.005.379	-1.478.197
<i>Toevoeging/onttrekking aan reserves</i>									
01. Bestuur en organisatie	56.165	-	56.165	56.165	-	56.165	56.165	-	56.165
03. Verkeer en vervoer	61.445	-	61.445	1.445	-	1.445	1.445	-	1.445
06. Sport, cultuur en recreatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07. Sociale voorzieningen en sociaal beleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
08. Gezondheid en milieu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
09. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	15.537	-	15.537	15.537	-	15.537	15.537	-	15.537
10. Algemene dekkingsmiddelen	5.970	20.492	-14.522	-	19.212	-19.212	-	17.900	-17.900
Subtotaal mutaties reserves (E)	139.117	20.492	118.625	73.147	19.212	53.935	73.147	17.900	55.247
Gerealiseerd/geraamd resultaat (D+E=F)	44.396.404	45.484.634	-1.088.230	44.270.115	45.694.535	-1.424.420	44.600.329	46.023.279	-1.422.950

De toelichting op de financiële begroting 2021-2024

1. De toelichting op het overzicht van baten en lasten 2021-2024

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op het overzicht van baten en lasten. De programma's worden gespecificeerd op het niveau van beleidsproducten. Per programma is in de tabel tevens de afwijking ten opzicht van het vorige begrotingsjaar opgenomen.

Programma Bestuur & Organisatie

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
001 Bestuursorganen	12.313	12.312	12.312	12.312	12.312	12.312
004 Baten secretarieleges burgerzaken	157.513	189.670	189.670	189.670	189.670	189.670
Totale baten	169.826	201.982	201.982	201.982	201.982	201.982
Lasten						
001 Bestuursorganen	887.434	666.016	681.751	681.751	681.751	681.751
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	1.945	4.250	4.250	4.250	4.250	4.250
003 Burgerzaken	885.730	887.591	905.091	905.091	905.091	887.591
004 Baten secretarieleges burgerzaken	87.774	146.760	146.760	146.760	146.760	146.760
005 Bestuurlijke samenwerking	68.530	69.160	69.160	69.160	69.160	69.160
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	106.784	99.994	105.515	105.515	105.515	105.515
Totale lasten	2.038.196	1.873.771	1.912.527	1.912.527	1.912.527	1.895.027
Saldo programma 01	-1.868.371	-1.671.789	-1.710.545	-1.710.545	-1.710.545	-1.693.045
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
001 Bestuursorganen			-	-	-	
004 Baten secretarieleges burgerzaken			-	-	-	
Totale mutaties baten						
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
001 Bestuursorganen			-15.735	-	-	-
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders			-	-	-	-
003 Burgerzaken			-17.500	-	-	17.500
004 Baten secretarieleges burgerzaken			-	-	-	-
005 Bestuurlijke samenwerking			-	-	-	-
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)			-5.521	-	-	-
Totale mutaties lasten			-38.756			17.500

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

001 Bestuursorganen/006 Bestuurondersteuning raad en rekenkamer(functie)

In verband met de loonontwikkelingen heeft er een bijstelling van de loonkosten plaatsgevonden.

003 Burgerzaken

De verhoging van €17.500 is het gevolg van de geplande Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021.

Programma Veiligheid

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
140 Openbare orde en veiligheid	6.325	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
Totale baten	6.325	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
Lasten						
120 Brandweer en rampenbestrijding	645.141	661.400	678.068	695.155	712.673	712.673
140 Openbare orde en veiligheid	489.290	601.757	601.757	601.757	601.757	601.757
Totale lasten	1.134.431	1.263.157	1.279.825	1.296.912	1.314.430	1.314.430
Saldo programma 02	-1.128.106	-1.254.457	-1.271.125	-1.288.212	-1.305.730	-1.305.730
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
140 Openbare orde en veiligheid			-	-	-	
Totale mutaties baten						
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
120 Brandweer en rampenbestrijding			-16.668	-17.087	-17.518	-
140 Openbare orde en veiligheid			-	-	-	-
Totale mutaties lasten			-16.668	-17.087	-17.518	

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

120 Brandweer en rampenbestrijding

De toename van € 16.668,- heeft betrekking op een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Groningen als gevolg van de autonome ontwikkeling voor loon en prijscompensatie conform de begroting van de Veiligheidsregio Groningen.

Programma Verkeer en Vervoer

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	178.410	19.090	19.090	19.090	19.090	19.090
221	Binnenhavens en waterwegen	1	-	-	-	-	-
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	6.957	6.485	6.485	6.485	6.485	6.485
Totale baten		185.368	25.575	25.575	25.575	25.575	25.575
Lasten							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	929.839	1.184.313	1.632.275	1.307.198	1.247.122	1.246.646
212	Openbaar vervoer	26.621	15.315	15.304	15.293	15.281	15.270
221	Binnenhavens en waterwegen	71.713	132.605	138.544	137.196	135.849	134.502
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	6.002	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Totale lasten		1.034.174	1.361.233	1.815.123	1.488.687	1.427.252	1.425.418
Saldo programma 03		-848.806	-1.335.658	-1.789.548	-1.463.112	-1.401.677	-1.399.843
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen			-	-	-	
221	Binnenhavens en waterwegen			-	-	-	
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning			-	-	-	
Totale mutaties baten							
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
210	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen			-447.962	325.077	60.076	476
212	Openbaar vervoer			11	11	12	11
221	Binnenhavens en waterwegen			-5.939	1.348	1.347	1.347
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning			-	-	-	-
Totale mutaties lasten				-453.890	326.436	61.435	1.834

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen/221 Binnenhavens en waterwegen

Er heeft is in 2020 incidenteel een bedrag van € 50.000,- voor schades en € 150.000,- voor trottoirs, elementverhardingen en asfalt beschikbaar gesteld en gedekt uit de reserve wegonderhoud.

Ten aanzien van het uitvoeringsprogramma bruggen is er in 2020 incidenteel een bedrag van € 115.000,- beschikbaar gesteld ten laste van de reserve onderhoud technische kunstwerken.

Voor het uitvoeringsprogramma bruggen is er in 2021 incidenteel een bedrag van € 225.000,- aan het budget groot onderhoud bruggen toegevoegd ten laste van de reserve onderhoud technische kunstwerken.

Voor een uitgebreide onderhoudsinspectie en toetsing verkeersbelasting is er in 2021 een bedrag van € 165.000,- toegevoegd aan het budget groot onderhoud bruggen waarvan € 160.000,- ten laste van de reserve onderhoud technische kunstwerken.

Bij de Voorjaarsnota 2020 is er ten behoeve van een snelheidsinformatiedisplay (SID) incidenteel € 5.000,- beschikbaar gesteld ten laste van de post onvoorzien.

Programma Economische Zaken

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
310 Handel, ambacht en industrie	403	80.000	-	-	-	-
Totale baten	403	80.000				
Lasten						
310 Handel, ambacht en industrie	185.957	343.187	145.055	145.055	145.055	145.055
Totale lasten	185.957	343.187	145.055	145.055	145.055	145.055
Saldo programma 04	-185.554	-263.187	-145.055	-145.055	-145.055	-145.055
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
310 Handel, ambacht en industrie			80.000	-	-	
Totale mutaties baten			80.000			
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
310 Handel, ambacht en industrie			198.132	-	-	-
Totale mutaties lasten			198.132			

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

310 Handel, ambacht en industrie

In 2020 zijn de niet bestede middelen van de Revitalisering Aa-stroom ad € 198.132,- opnieuw beschikbaar gesteld ten laste van de Algemene Reserve, waaronder de te verwachten inkomst vanuit de Provincie in dit kader ad € 80.000,-.

Programma Educatie

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
420	Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	155	507	507	507	507	507
421	Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	739	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	710.359	728.492	719.609	719.609	719.609	719.609
Totale baten		711.254	728.999	720.116	720.116	720.116	720.116
Lasten							
420	Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	43.721	45.184	45.246	45.033	44.820	36.090
421	Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	251.315	221.917	203.066	199.746	198.015	195.817
441	Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	36.893	36.277	39.411	39.146	38.881	38.617
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	1.576.000	1.564.774	1.526.396	1.523.301	1.520.207	1.517.113
Totale lasten		1.907.928	1.868.152	1.814.119	1.807.226	1.801.923	1.787.637
Saldo programma 05		-1.196.675	-1.139.153	-1.094.003	-1.087.110	-1.081.807	-1.067.521
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
420	Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)			-	-	-	
421	Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)			-	-	-	
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs			8.883	-	-	
Totale mutaties baten				8.883			
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
420	Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)			-62	213	213	8.730
421	Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)			18.851	3.320	1.731	2.198
441	Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)			-3.134	265	265	264
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs			38.378	3.095	3.094	3.094
Totale mutaties lasten				54.033	6.893	5.303	14.286

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

421 Huisvesting Basisonderwijs

De daling van de begrote lasten ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging heeft betrekking op de kapitaallasten.

480 Gemeenschappelijke Baten en Lasten van het onderwijs

In het begrotingsjaar 2020 is er incidenteel een bedrag van € 35.000,- beschikbaar gesteld inzake peuteropvang/VVE. Dit bedrag is niet opgenomen in de primitieve begroting 2021.

Programma Sport, cultuur & recreatie

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
510 Openbaar bibliotheekwerk	-	36.297	36.297	36.297	36.297	36.297
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	-	7.000	-	-	-	-
530 Sport	149.972	145.171	145.171	145.171	145.171	145.171
531 Groene sportvelden en terreinen	8.033	8.957	8.957	8.957	8.957	8.957
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	187.888	85.022	38.497	36.599	36.599	36.599
Totale baten	345.894	282.447	228.922	227.024	227.024	227.024
Lasten						
510 Openbaar bibliotheekwerk	281.416	322.217	273.822	273.461	273.099	272.737
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	21.440	30.361	13.361	13.361	13.361	13.361
530 Sport	554.732	609.991	611.140	620.481	626.240	626.457
531 Groene sportvelden en terreinen	224.343	251.583	255.201	258.642	263.648	268.656
540 Kunst	35.338	100.265	100.265	100.265	100.265	100.265
541 Musea	24.021	20.321	20.299	20.278	20.256	20.234
550 Natuurbescherming	12.632	12.721	12.721	12.721	12.721	12.721
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.526.276	1.468.257	1.413.753	1.412.557	1.409.093	1.408.701
580 Overige recreatieve voorzieningen	18.912	42.306	42.306	42.306	42.306	42.306
Totale lasten	2.699.110	2.858.022	2.742.868	2.754.072	2.760.989	2.765.438
Saldo programma 06	-2.353.216	-2.575.575	-2.513.946	-2.527.048	-2.533.965	-2.538.414
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
510 Openbaar bibliotheekwerk			-	-	-	
511 Vormings- en ontwikkelingswerk			7.000	-	-	
530 Sport			-	-	-	
531 Groene sportvelden en terreinen			-	-	-	
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie			46.525	1.898	-	
Totale mutaties baten			53.525	1.898		
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
510 Openbaar bibliotheekwerk			48.395	361	362	362
511 Vormings- en ontwikkelingswerk			17.000	-	-	-
530 Sport			-1.149	-9.341	-5.759	-217
531 Groene sportvelden en terreinen			-3.618	-3.441	-5.006	-5.008
540 Kunst			-	-	-	-
541 Musea			22	21	22	22
550 Natuurbescherming			-	-	-	-
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie			54.504	1.196	3.464	392
580 Overige recreatieve voorzieningen			-	-	-	-
Totale mutaties lasten			115.154	-11.204	-6.917	-4.449

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

510 Openbaar bibliotheekwerk

In 2020 is er incidenteel een bedrag van € 48.000,- beschikbaar gesteld ten behoeve van de bibliotheken in Pekela.

511 Vormings- en ontwikkelingswerk

Voor 2020 zijn incidentele uitgaven voor de viering van de 4 mei herdenking ad € 7.000,- geraamd die door de Provincie is verstrekt.

560 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Bij de Voorjaarsnota 2020 is een incidentele verkoopopbrengst ad € 31.125,- vanwege de verkoop vanwege de verkoop van een bouwkaavel verwerkt. Daarnaast zijn de niet bestede middelen vanwege het aanpakken van snoeiachterstand bij bomen ad € 25.000,- bij de Voorjaarsnota 2020 verwerkt in de begroting 2020 ten laste van de Algemene Reserve.

Programma Sociale voorzieningen en sociaal beleid

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	6.458.066	7.032.604	6.538.126	6.538.126	6.538.126	6.538.126
614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	41.043	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	34.923	-	-	-	-	-
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	3.770	-	-	-	-	-
663	Opvang en beschermd wonen WMO	125.222	-	-	-	-	-
667	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	37.052	-	-	-	-	-
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	8.794	8.795	8.795	8.795	8.795	8.795
677	Eigen bijdragen algemene voorzieningen WMO en Jeugd	102.279	184.462	134.462	134.462	134.462	134.462
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-	32.746	-	-	-	-
Totale baten		6.811.149	7.268.607	6.691.383	6.691.383	6.691.383	6.691.383
Lasten							
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	7.355.850	7.412.830	6.802.917	6.802.917	6.802.917	6.802.917
611	Sociale werkvoorziening	6.921.154	6.614.748	6.911.112	7.008.112	6.837.112	6.705.112
614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	1.374.576	1.233.563	1.284.593	1.272.593	1.265.593	1.265.593
621	Vreemdelingen Re-integratie- en	43.284	31.273	19.273	19.273	19.273	19.273
623	participatievoorziening Participatiewet	225.383	365.633	365.633	365.633	365.633	365.633
650	Kinderdagopvang	3.369	19.750	19.750	19.750	19.750	19.750
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	927.848	804.645	694.484	694.484	694.484	694.484
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	1.455.623	1.246.051	1.400.798	1.400.798	1.400.798	1.400.798
663	Opvang en beschermd wonen WMO	105.120	117.633	75.543	75.543	75.543	75.543
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	2.181.309	2.016.523	2.069.848	2.069.692	2.069.535	2.069.379
671	Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	407.615	739.358	342.564	342.564	342.564	342.564
672	PGB WMO en Jeugd	561.206	1.188.613	575.000	575.000	575.000	575.000
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	5.836.076	4.405.829	6.431.619	6.431.619	6.431.619	6.431.619
Totale lasten		27.398.414	26.196.449	26.993.134	27.077.978	26.899.821	26.767.665
Saldo programma 07		-20.587.264	-18.927.842	-20.301.751	-20.386.595	-20.208.438	-20.076.282
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en			494.478	-	-	

	subsidies				
614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	-	-	-	-
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	-	-	-	-
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	-	-	-	-
663	Opvang en beschermd wonen WMO	-	-	-	-
667	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO	-	-	-	-
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	-	-	-	-
677	Eigen bijdragen algemene voorzieningen WMO en Jeugd	50.000	-	-	-
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	32.746	-	-	-
Totale mutaties baten		577.224			
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)					
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	609.913	-	-	-
611	Sociale werkvoorziening	-296.364	-97.000	171.000	132.000
614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	-51.030	12.000	7.000	-
621	Vreemdelingen	12.000	-	-	-
623	Re-integratie- en participatievoorziening Participatiewet	-	-	-	-
650	Kinderdagopvang	-	-	-	-
661	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	110.161	-	-	-
662	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	-154.747	-	-	-
663	Opvang en beschermd wonen WMO	42.090	-	-	-
670	Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	-53.325	156	157	156
671	Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	396.794	-	-	-
672	PGB WMO en Jeugd	613.613	-	-	-
682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-2.025.790	-	-	-
Totale mutaties lasten		-796.685	-84.844	178.157	132.156

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

610 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers

De gemeenten hebben een beschikking ontvangen voor 2020 op grond van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers in verband met de Coronacrisis. De eerste bijdrage bedraagt € 118.549,- en is incidenteel door middel van de in de begroting 2020 verwerkt. Daarnaast is het budget voor kosten ten aanzien van de BUIG neerwaarts bijgesteld met € 500.000,- voor 2021.

611 Sociale werkvoorziening

De bijdrage aan Afeer is voor 2021 neerwaarts bijgesteld met € 195.000,- conform de begroting van Afeer.

614 Gemeentelijke armoede en schuldenbeleid

Het budget voor de bijzondere bijstand en de schuldhulpverlening waaronder de Volkskredietbank (VKB) is bijgesteld door middel van een verhoging van het budget met € 51.030,-.

621 Vreemdelingen

Het budget vluchtelingenwerk is structureel verlaagd met € 12.000,- in verband met een verminderde afname van het vluchtelingenwerk.

662 Maatwerkvoorziening Natura immaterieel WMO

De lasten voor WMO begeleiding zijn voor 2021 en verder opgenomen conform een prognose op basis van de werkelijke lasten in 2019. Dit leidt voor het onderdeel Maatwerkvoorzieningen Natura Immaterieel WMO voor een verhoging van het budget van € 48.000,- ten opzichte van de begroting na wijzigingen 2020.

670 Algemene Voorzieningen WMO

De lasten voor de Algemene Voorzieningen WMO zijn voor 2021 en verder opgenomen conform een prognose op basis van de werkelijke lasten in 2019. Dit leidt voor het onderdeel Algemene Voorzieningen WMO voor een verhoging van het budget van € 45.000,- ten opzichte van de begroting na wijzigingen 2020.

672 PGB WMO en Jeugd

De lasten voor PGB Jeugd en WMO zijn voor 2021 en verder opgenomen conform een prognose op basis van de werkelijke lasten in 2019. Dit leidt voor dit onderdeel tot een verlaging van het budget van € 613.000,- ten opzichte van de begroting na wijzigingen 2020.

677 Eigen bijdragen voorzieningen WMO en Jeugd

De baten uit eigen bijdragen WMO zijn structureel met € 50.000,- naar beneden bijgesteld vanwege de verwachte lagere inkomsten in verband met de invoering van het abonnementstarief WMO.

682 Individuele Voorzieningen Natura Jeugd

De lasten voor Individuele Voorzieningen Natura Jeugd zijn voor 2021 en verder opgenomen conform een prognose op basis van de werkelijke lasten in 2019. Dit leidt voor dit onderdeel tot een verhoging van het budget van € 2.026.000,- ten opzichte van de begroting na wijzigingen 2020.

Programma Gezondheid en milieu

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
714 Openbare gezondheidszorg	62.725	62.725	62.725	62.725	62.725	62.725
721 Afvalverwijdering en - verwerking	196.949	150.500	148.920	148.920	148.920	148.920
723 Milieubeheer	2.934	5.000	-	-	-	-
725 Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing	1.378.707	1.389.657	1.653.571	1.653.571	1.653.571	1.653.571
726 Baten rioolheffing	1.107.761	1.108.123	1.108.554	1.108.554	1.108.554	1.108.554
732 Baten begraafplaatsrechten	18.840	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
Totale baten	2.767.917	2.774.005	3.031.770	3.031.770	3.031.770	3.031.770
Lasten						
714 Openbare gezondheidszorg	260.808	255.603	166.375	166.375	167.010	167.010
715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	285.869	226.369	318.037	318.037	318.037	318.037
721 Afvalverwijdering en - verwerking	1.182.030	997.987	1.214.633	1.213.698	1.212.762	1.211.826
722 Riolering	935.608	1.080.834	1.026.536	1.059.195	1.094.943	1.130.196
723 Milieubeheer	528.450	497.431	496.438	507.295	516.051	525.069
724 Lijkbezorging	191.082	247.925	247.890	247.855	247.820	247.784
Totale lasten	3.383.848	3.306.149	3.469.909	3.512.455	3.556.623	3.599.922
Saldo programma 08	-615.930	-532.144	-438.139	-480.685	-524.853	-568.152
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
714 Openbare gezondheidszorg			-	-	-	
721 Afvalverwijdering en - verwerking			1.580	-	-	
723 Milieubeheer			5.000	-	-	
725 Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing			-263.914	-	-	
726 Baten rioolheffing			-431	-	-	
732 Baten begraafplaatsrechten			-	-	-	
Totale mutaties baten			-257.765			
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
714 Openbare gezondheidszorg			89.228	-	-635	-
715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)			-91.668	-	-	-
721 Afvalverwijdering en - verwerking			-216.646	935	936	936
722 Riolering			54.298	-32.659	-35.748	-35.253
723 Milieubeheer			993	-10.857	-8.756	-9.018
724 Lijkbezorging			35	35	35	36
Totale mutaties lasten			-163.760	-42.546	-44.168	-43.299

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

714 Openbare gezondheidszorg / 715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)

Tussen deze twee beleidsproducten heeft een budgettair neutrale budgetverschuiving plaatsgevonden van afgerond € 90.000,-. Hiermee sluit de gemeentelijke begroting beter aan bij de indeling van de beleidsproducten in de begroting van de GGD Groningen (PG&Z). Het totale budget van de beleidsproducten 714 en 715 stijgt ten opzicht van de begroting 2020 na wijziging met € 2.440,- dit is de inwonersbijdrage aan de GGD Groningen (PG&Z).

721 Afvalverwijdering en verwerking

Vanwege onder andere hogere kosten voor de afvalverwijdering en verwerking zijn de uitgaven in de begroting bijgesteld.

725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing

De actualisatie van de afvalstoffenheffing in relatie tot de volledige kostendekkendheid heeft geleid tot een hogere inkomsten raming.

Programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
810 Ruimtelijke ordening	-	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
821 Stads- en dorpsvernieuwing	92.193	91.700	1.700	1.700	1.700	1.700
822 Overige volkshuisvesting	2.349	7.474	7.474	7.474	7.474	7.474
823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	978.024	140.200	140.200	140.200	140.200	140.200
830 Bouwgrondexploitatie	50.000	-	-	-	-	-
Totale baten	1.122.566	246.374	156.374	156.374	156.374	156.374
Lasten						
810 Ruimtelijke ordening	256.890	289.479	289.479	289.479	289.479	289.479
820 Woningexploitatie / woningbouw	65.894	134.456	134.561	134.561	134.561	134.561
821 Stads- en dorpsvernieuwing	238.094	456.820	283.965	280.412	275.989	203.326
822 Overige volkshuisvesting	587.485	580.044	578.205	569.195	563.114	557.487
823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	22.488	13.205	13.205	13.205	13.205	13.205
830 Bouwgrondexploitatie	143.895	25.040	22.144	22.144	22.144	22.144
Totale lasten	1.314.746	1.499.044	1.321.559	1.308.996	1.298.492	1.220.202
Saldo programma 09	-192.180	-1.252.670	-1.165.185	-1.152.622	-1.142.118	-1.063.828
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
810 Ruimtelijke ordening			-	-	-	-
821 Stads- en dorpsvernieuwing			90.000	-	-	-
822 Overige volkshuisvesting			-	-	-	-
823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)			-	-	-	-
830 Bouwgrondexploitatie			-	-	-	-
Totale mutaties baten			90.000			
Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)						
810 Ruimtelijke ordening			-	-	-	-

820	Woningexploitatie / woningbouw	-105	-	-	-
821	Stads- en dorpsvernieuwing	172.855	3.553	4.423	72.663
822	Overige volkshuisvesting	1.839	9.010	6.081	5.627
823	Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	-	-	-	-
830	Bouwgrondexploitatie	2.896	-	-	-
Totale mutaties lasten		177.485	12.563	10.504	78.290

De belangrijkste verschillen tussen de begroting 2020 na wijziging en de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

821 Stads en dorpsvernieuwing

De niet bestede middelen in het kader van het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan ad € 115.000,- zijn bij de Voorjaarsnota 2019 opnieuw in de begroting 2020 verwerkt. Daarnaast maken de middelen uit de eerdere tranche ad € 74.000,- geen onderdeel uit van de begroting 2021.

Programma Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Beleidsproduct		Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten							
922	Algemene baten en lasten	5.028	-	-	-	-	-
940	Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	26.293	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totale baten		31.320	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Lasten							
913	Overige financiële middelen	638	638	625	625	625	625
922	Algemene baten en lasten	-	651.438	1.063.540	2.013.039	2.415.884	2.939.360
930	Uitvoering Wet WOZ	283.812	199.234	199.234	199.234	199.234	199.234
940	Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	286.010	116.089	116.089	116.089	116.089	116.089
Totale lasten		570.460	967.399	1.379.488	2.328.987	2.731.832	3.255.308
Saldo programma 10		-539.140	-957.399	-1.369.488	-2.318.987	-2.721.832	-3.245.308
Mutaties baten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)							
922	Algemene baten en lasten			-	-	-	
940	Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen			-	-	-	

Totale mutaties baten					
<i>Mutaties lasten (mutatie t.o.v. het vorige begrotingsjaar)</i>					
913	Overige financiële middelen	13	-	-	-
922	Algemene baten en lasten	-412.102	-949.499	-402.845	-523.476
930	Uitvoering Wet WOZ	-	-	-	-
	Baten en lasten heffing en				
940	invordering gemeentelijke belastingen	-	-	-	-
Totale mutaties lasten		-412.089	-949.499	-402.845	-523.476

Lokale heffingen

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	235.335	283.088	312.695	318.825	324.955	331.085
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	2.263.338	2.470.160	2.634.945	2.686.605	2.738.265	2.789.925
937	Baten hondenbelasting	113.115	111.476	111.241	111.241	111.241	111.241
Totale baten		2.611.788	2.864.724	3.058.881	3.116.671	3.174.461	3.232.251
Lasten							
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	-	-	-	-	-	-
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	-	-	-	-	-	-
937	Baten hondenbelasting	-	-	-	-	-	-
Totale lasten							
Saldo lokale heffingen		2.611.788	2.864.724	3.058.881	3.116.671	3.174.461	3.232.251

Algemene uitkeringen

Beleidsproduct		Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten							
921	Uitkeringen gemeentefonds	23.641.593	22.458.611	23.699.796	24.154.770	24.288.043	24.753.480
923	Uitkering deelfonds sociaal domein	5.940.893	5.369.540	5.569.067	5.476.876	5.226.944	5.035.281
Totale baten		29.582.486	27.828.151	29.268.863	29.631.646	29.514.987	29.788.761
Lasten							
921	Uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-	-
923	Uitkering deelfonds sociaal domein	-	-	-	-	-	-
Totale lasten							
Saldo algemene uitkeringen		29.582.486	27.828.151	29.268.863	29.631.646	29.514.987	29.788.761

Baten

921 Uitkering gemeentefonds/923 Uitkering deelfonds sociaal domein

De mutatie betreft de bijstelling van de Algemene Uitkering naar aanleiding van de mei- en septembercirculaire 2020.

Dividenden

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
913 Overige financiële middelen	131.754	90.379	90.379	90.379	90.379	90.379
Totale baten	131.754	90.379	90.379	90.379	90.379	90.379
Lasten						
913 Overige financiële middelen	6.153	2.046	2.046	2.046	2.046	2.046
Totale lasten	6.153	2.046	2.046	2.046	2.046	2.046
Saldo dividenden	125.601	88.333	88.333	88.333	88.333	88.333

Saldo financieringsfunctie

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	14.986	-	-	-	-	-
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	-	-	-	-	-	-
Totale baten	14.986					
Lasten						
911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	-595.130	-693.923	6.000	6.000	6.000	6.000
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	359.277	332.709	306.049	279.292	254.375	231.295
Totale lasten	-235.853	-361.214	312.049	285.292	260.375	237.295
Saldo financieringsfunctie	250.839	361.214	-312.049	-285.292	-260.375	-237.295

911 en 914 geldleningen en uitzettingen

De aanpassingen van de budgetten zijn het gevolg van rente ontwikkelingen. Verwezen wordt tevens naar de baten op deze onderdelen.

Overhead

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
922 Algemene baten en lasten	15.900	45.217	45.217	45.217	45.217	45.217
Totale baten	15.900	45.217	45.217	45.217	45.217	45.217
Lasten						
922 Algemene baten en lasten	1.505.259	1.953.528	1.917.593	1.914.693	1.906.150	1.903.725
Totale lasten	1.505.259	1.953.528	1.917.593	1.914.693	1.906.150	1.903.725
Saldo Overhead	-1.489.359	-1.908.311	-1.872.376	-1.869.476	-1.860.933	-1.858.508

922 Algemene baten en lasten

Binnen de functie 922 staat onder andere de ontwikkelingen vanuit De Kompanjie. Nadat de definitieve jaarplannen 2021 zijn vastgesteld. Zullen de effecten opgenomen worden in de begroting 2021. Hierdoor zullen zowel de financiële effecten als de urenverantwoording conform de jaarplannen door middel van een begrotingswijziging op de juiste manier worden verwerkt.

Onvoorzien

Beleidsproduct	Realisatie	Begroting ná wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
922 Algemene baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totale baten						
Lasten						
922 Algemene baten en lasten	-	35.000	-	-	-	-
Totale lasten		35.000				
Saldo Onvoorzien		-35.000				

Reservemutaties

Beleidsproduct	Realisatie 2019	Begroting ná wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0 tot en met 9	1.707.627	1.006.990	-	139.117	73.147	73.147
Totale baten	1.707.627	1.006.990		139.117	73.147	73.147
Lasten						
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0 tot en met 9	2.476.122	296.227	21.740	20.492	19.212	17.900
Totale lasten	2.476.122	296.227	21.740	20.492	19.212	17.900
Saldo Reservemutaties	-768.496	710.763	442.377	118.625	53.935	55.247

2. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd 2021-2024

In de begrotingsrichtlijnen worden de kaders weergegeven waar binnen de begroting en de meerjarenbegroting zullen worden opgesteld. Bij de vaststelling van de Voorjaarsnota heeft u de volgende uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van de begroting 2021-2024:

Bij de begroting 2021 houden we rekening met de volgende gegevens:

- Inwoners 12.207; capaciteit woningen 5.727;
- Stelpost onvoorzien € 40.000;
- Vervangingsinvesteringen;
- De tarieven rioolheffing te baseren op het geactualiseerde afvalwaterbeleidsplan.

Prijsontwikkelingen

Budgetten mogen alleen worden verhoogd indien de prijsstijging aantoonbaar (onontkoombaar) is en wordt aangetoond dat het bevriezen van budgetten leidt tot een aantasting van het voorzieningenniveau.

Eventueel in de primitieve begroting 2021 verwerkte budgetverhogingen als gevolg van marginale beleidswijzigingen zullen, voorafgaand aan de politieke besluitvorming in de raad, aan het college worden voorgelegd. Het college zal vervolgens beslissen of deze budgetverhogingen worden toegestaan.

Belastingen/leges

De trendmatige stijging van de opbrengst OZB en andere belastingen tot maximaal door rijk toegestane limiet. Gelet op de loongevoelige kosten van de diensten waarvoor leges worden geheven, relateren wij de stijging van de tarieven leges aan de loonontwikkeling zoals aangegeven in de meicirculaire algemene uitkering 2020.

Peildatum budgetten

Bij de raming van de budgetten 2021 is rekening gehouden met de vastgestelde wijzigingen in de raadsvergadering tot en met juni 2020.

Uitgangspunten meerjarenbegroting 2021-2024

1. Constant prijspeil, gecorrigeerd voor een prijsontwikkeling van conform het percentage vermeld in de circulaire van BZK m.b.t de algemene uitkering en een raming voor ontwikkeling secundaire arbeidsvoorwaarden en sociale premies en anciënniteit zoals blijkt uit de meerjarenbegroting van De Kompanjie;
2. Kapitaallasten op basis begroting 2021 (percentage renteomslag); kapitaallasten vervangingsinvesteringen op basis meerjarig vervangingsinvesteringsplan;
3. Licht dalend aantal inwoners per jaar;
4. Kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing en riolering;
5. Belastingtarieven en leges jaarlijks verhogen met 2% (indien niet op kostendekkend niveau, of de maximaal door het Rijk toegestane limiet);
6. Meerjarige vrijval van kapitaallasten (rente en afschrijving);

7. Kredieten van vervangingsinvesteringen maximaal 2 jaar beschikbaar houden voor vervanging.

De bespaarde rente en de renteomslag, alsmede de rente over de bouwgrondexploitatie treft u als afzonderlijk beslispunt aan.

3. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten 2021 - 2024

In het onderstaande overzicht zijn de geraamde incidentele baten en lasten opgenomen voor het begrotingsjaar 2021 inclusief het meerjarenperspectief. Onder incidentele baten en lasten worden de eenmalige baten en lasten verstaan die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen. In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. De structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in de volgende paragraaf opgenomen. De incidentele baten en lasten boven de € 25.000 worden specifiek vermeld. Bedragen onder de € 25.000 zijn, indien van toepassing, gesaldeerd opgenomen.

Programma	Omschrijving	2021		2022		2023		2024	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
7	Sociale voorzieningen	-	329.000	-	312.000	-	-	-	-
10	Algemene dekkingsmiddelen	334.970	39.970	317.970	-	-	-	-	-
	Totaal	334.970	368.970	317.970	312.000	-	-	-	-

4. Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 2021 - 2024

Nr	Omschrijving reserve	2021		2022		2023		2024	
		Ontr.	Toev.	Ontr.	Toev.	Ontr.	Toev.	Ontr.	Toev.
1	Onttrekking uitbreiding gemeentehuis	56.165	16.707	56.165	15.721	56.165	14.710	56.165	13.673
2	Onderhoud wegen	1.445		1.445		1.445		1.445	
3	WWB Inkomensdeel		2.181		2.235		2.291		2.349
4	Afkoopsummen Pekelder Hoofddiep	15.537	2.852	15.537	2.536	15.537	2.211	15.537	1.878
	Totaal structurele reserve mutaties	73.147	21.740	73.147	20.492	73.147	19.212	73.147	17.900

5. Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 2021 – 2024

Nr	Omschrijving reserve	2021		2022		2023		2024	
		Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging
1	Afgemene reserve	5.970	-	5.970	-	-	-	-	-
2	Afkoopsummen Pekelderhoofddiep								
3	Reserve sociaal domein	-							
4	Nationaal actieplan Sport en bewegen	-							
5	Sluiting azc	-							
	Totaal incidentele reserve mutaties	5.970	-	5.970	-	-	-	-	-

De uiteenzetting van de financiële positie 2021-2024

1. De financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid 2021 - 2024

De primitieve begroting is voornamelijk gebaseerd op besluitvorming door de raad, die reeds is genomen of die onderdeel uitmaken van de jaarschijf 2021 van de meerjarenbegroting 2021-2024.

Daarnaast zijn de structurele effecten Najaarsnota 2020 (die in dezelfde raadsvergadering als de begroting ter vaststelling wordt aangeboden) reeds verwerkt in de primitieve begroting.

2. Geprognosticeerde balans 2021 - 2024

Met ingang van 2017 is het verplicht om een geprognosticeerde balans op te nemen. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans, ook in de meerjarenraming, krijgt u als raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. De geprognosticeerde balans voor het begrotingsjaar en de meerjarenraming moet tenminste de posten bevatten die nodig zijn om het voor de gemeente geldende aandeel in het EMU-saldo te kunnen afleiden. De geprognosticeerde balans moet aansluiten op de balans in de laatst vastgestelde jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Geprognosticeerde balans per	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa						
Boekwaarde 1-1	20.250	20.126	25.385	25.298	25.216	25.103
Afschrijving	(1.047)	(1.016)	(1.213)	(1.202)	(1.190)	(1.109)
Aflossing	-	(27)	(29)			-
Desinvestering	-	-				-
Bijdragen van derden	(724)	-	-	-	-	-
Nieuwe investeringen	1.647	6.302	1.155	1.120	1.077	1.043
Totaal vaste activa	20.126	25.385	25.298	25.216	25.103	25.037
Vorraden (bouwgrondexploitatie)	2.896	2.896	2.436	2.019	1.604	1.229
Overige vlottende activa	8.710	6.902	6.902	6.902	6.902	6.902
Totaal vlottende activa	11.605	9.798	9.338	8.921	8.506	8.131
Totaal activa	31.731	35.183	34.636	34.137	33.609	33.168
Eigen vermogen	12.663	12.108	11.665	11.547	11.493	11.437
Voorzieningen						
Voorzieningen (t-1)	2.166	2.309	2.297	2.285	2.273	2.261
Dotaties	205	66	66	66	66	66
Onttrekkingen	(62)	(78)	(78)	(78)	(78)	(78)
Totaal voorzieningen	2.309	2.297	2.285	2.273	2.261	2.249
Vaste schulden	8.237	7.627	10.015	9.280	8.607	7.931
Totaal vaste passiva	23.209	22.032	23.965	23.100	22.361	21.617
Netto vlottende schuld	8.521	13.151	10.671	11.037	11.248	11.550
Totaal vlottende passiva	8.521	13.151	10.671	11.037	11.248	11.550
Totaal passiva	31.731	35.183	34.636	34.137	33.609	33.168

3. EMU-saldo 2021 - 2024

De definitie van het EMU-saldo is het geraamde (of het gerealiseerde saldo) van de ontvangsten en lasten van een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op zogeheten transactie-basis. Omdat gemeenten echter een gemodificeerd baten- en lasten stelsel hanteren en de sturing dus ook hierop geschiedt, krijgt het EMU-saldo in de begrotings- en verantwoordingscyclus meer aandacht met de invoering van de nieuwe BBV (Besluit begroting en verantwoording). Voor gemeenten is het van belang te weten of met het door hen berekende EMU-saldo, de voor hen geldende referentiewaarden van het EMU-saldo, die voor de afzonderlijke gemeenten berekend zijn, (meerjarig) overschreden worden. Omdat het overschrijden van deze macronorm consequenties kan hebben, is het voor afzonderlijke overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarde te sturen.

De berekende referentiewaarde voor de gemeente Pekela bedraagt: € 1.527 (vastgesteld voor de gemeente Pekela in de septembercirculaire 2020). De berekening van de EMU-referentie betekent het maximale tekort voor de individuele gemeente.

	2020	2021	2022	2023	2024
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	887	484	1.151	1.447	998
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.172	1.214	1.202	1.190	1.109
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	166	78	78	78	78
4 Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	9.167	1.155	1.120	1.077	1.043
5 Baten uit bijdrage van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	4	-	-	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op de exploitatie zijn verantwoord	-	-	-	-	-
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	638	638	638	638	638
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
11 a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee
b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	(7.584)	(18)	673	1.000	504

4. Investerings 2021 - 2024

In de paragraaf Financiering is inzicht gegeven in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitatie en taakvelden wordt toegerekend. Tevens is de financieringsbehoefte bepaald voor de komende jaren.

INVESTERINGEN 2021-2024 Pekela

Omschrijving	afschr. termijn	2021	2022	2023	2024	Kapitaal-last 2022	Kapitaal-last 2023	Kapitaal-last 2024	Kapitaal-last 2025
Openbare verlichting									
- masten 2021	40	19.500	-	-	-	975	-	-	-
- armaturen 2021	20	10.500	-	-	-	788	-	-	-
- masten 2022	40	-	19.500	-	-	-	975	-	-
- armaturen 2022	20	-	10.500	-	-	-	788	-	-
- masten 2023	40	-	-	19.500	-	-	-	975	-
- armaturen 2023	20	-	-	10.500	-	-	-	788	-
- masten 2024	40	-	-	-	19.500	-	-	-	975
- armaturen 2024	20	-	-	-	10.500	-	-	-	788
INVESTERINGEN T.L.V. GRP									
Vrijvervalriool jaarschijf 2021	60	840.000	-	-	-	35.000	-	-	-
Vrijvervalriool jaarschijf 2022	60	-	840.000	-	-	-	35.000	-	-
Vrijvervalriool jaarschijf 2023	60	-	-	840.000	-	-	-	35.000	-
Vrijvervalriool jaarschijf 2024	60	-	-	-	840.000	-	-	-	35.000
Gemalen Mechanisch jaarschijf 2021	15	35.000	-	-	-	3.208	-	-	-
Gemalen Mechanisch jaarschijf 2022	15	-	59.000	-	-	-	5.408	-	-
Gemalen Mechanisch jaarschijf 2023	15	-	-	45.000	-	-	-	4.125	-
Gemalen Mechanisch jaarschijf 2024	15	-	-	-	20.000	-	-	-	1.833
Gemalen Bouwkundig jaarschijf 2021	30	100.000	-	-	-	5.833	-	-	-
Gemalen Bouwkundig jaarschijf 2022	30	-	45.000	-	-	-	2.625	-	-
Gemalen Bouwkundig jaarschijf 2023	30	-	-	85.000	-	-	-	4.958	-
Gemalen Bouwkundig jaarschijf 2024	30	-	-	-	50.000	-	-	-	2.917
0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Sportvelden									
Sportvelden									
renovatie sportveld	15	60.000	-	-	-	5.500	-	-	-
renovatie sportveld	15	-	60.000	-	-	-	5.500	-	-
renovatie sportveld	15	-	-	60.000	-	-	-	5.500	-
renovatie sportveld	15	-	-	-	60.000	-	-	-	5.500
Binnensportaccommodaties									
Scoreborden sporthallen gemeente Pekela	10	20.000	-	-	-	2.500	-	-	-
Vervangen toplaag sportvloer de Spil	10	40.000	-	-	-	5.000	-	-	-
Vervangen toplaag sportvloer de Groenling	10	25.000	-	-	-	3.125	-	-	-
Geluidsinstallatie sporthal de Binding	10	-	11.000	-	-	-	1.375	-	-
Scheidingswand Sporthal de Spil	20	-	45.000	-	-	-	3.375	-	-
Inrichting sporthallen/gymlokalen	15	-	25.000	-	-	-	2.292	-	-
Geluidsinstallatie sporthal de Spil	10	-	-	12.000	-	-	-	1.500	-
Scheidingsnetten sporthallen Binding/Spil	8	-	-	-	12.500	-	-	-	1.875
Sportverenigingsmaterialen Indoor	10	-	-	-	25.000	-	-	-	3.125
Totaal		1.150.000	1.115.000	1.072.000	1.037.500	61.929	57.338	52.846	52.013
Totaal (cumulatief)		1.150.000	2.265.000	3.337.000	4.374.500	61.929	119.266	172.112	224.124

5. Financiering 2021 - 2024

In de paragraaf Financiering is inzicht gegeven in de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitatie en taakvelden wordt toegerekend. Tevens is de financieringsbehoefte bepaald voor de komende jaren (2021-2024).

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Langlopende geldleningen</i>						
Boekwaarde 1-1	8.236.708	8.236.708	7.627.001	10.014.928	9.280.396	8.606.837
Nieuwe geldleningen	-	-	3.000.000	-	-	-
Aflossing	(607.432)	(609.707)	(612.073)	(614.532)	(553.559)	(556.216)
Aflossing nieuwe geldleningen	-	-	-	(120.000)	(120.000)	(120.000)
Boekwaarde 31-12	7.629.276	7.627.001	10.014.928	9.280.396	8.606.837	7.930.621
<i>Rentelasten lange financiering</i>						
Rentelasten	359.277	332.709	306.049	279.292	254.375	231.295
Rentelasten nieuwe geldleningen	-	-	-	38.220	36.660	35.100
Totaal rentelasten	359.277	332.709	306.049	317.512	291.035	266.395
Gemiddeld rentepercentage	4,4%	4,0%	2,9%	3,2%	3,1%	3,1%

6. Stand en gespecificeerde verloop reserves

In het onderstaand overzicht wordt het gespecificeerde verloop van de reserves in het begrotingsjaar weergegeven inclusief de verwachte stand aan het begin en het eind van het begrotingsjaar. De reserves zijn per programma gesorteerd om de aansluiting te vinden met de in het programmaplan opgenomen tabel (Wat gaat het kosten?). Het meerjarenperspectief van het gespecificeerde verloop van de reserves is opgenomen als bijlage (zie bijlage nr. 2).

Nr.	Naam reserve	Geraamd saldo 1-1-2021	Begroting bespaarde rente (toevoeging)	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12-2021
1.	10. Uitbreiding gemeentehuis	668.283	16.707	(56.165)		628.825
2.	11. Samenwerking PV	381.368	-	-	-	381.368
Subtotaal programma 1		1.049.651	16.707	(56.165)	-	1.010.193
3.	12. Onderhoud Bruggen	16.458	-	-	-	16.458
4.	13. Onderhoud Wegen	196.159	-	(1.445)	-	194.714
5.	14. Onderhoud Kunstobjecten	-	-	-	-	-
6.	23. Onderhoud Technische Kunstwerken	559.214	-	(385.000)	-	174.214
7.	24. Sluiting AZC	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 3		771.831	-	(386.445)	-	385.386
8.	15. Onderwijsachterstandenbeleid	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 5		-	-	-	-	-
9.	16. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 6		-	-	-	-	-
10	17. Kwaliteit door participatie	181.162	-	-	-	181.162
11	23. Opvang asielzoekers	-	-	-	-	-
12	18. WWB Inkomensdeel	87.239	2.181	-	-	89.420
13	19. Sociaal Domein	11.649	-	-	-	11.649
Subtotaal programma 7		280.050	2.181	-	-	282.231
14.	21. Klimaatinitiatieven	12.584	-	-	-	12.584
15.	32. Proeftuin aardgasvrij	4.389.316	-	-	-	4.389.316
Subtotaal programma 8		4.401.900	-	-	-	4.401.900
16.	24. Afkoopsommen Pekelderhoofddeep	114.117	2.852	(15.537)	-	101.432
17.	25. Verliezen grondexploitaties	233.152	-	-	-	233.152
18.	26. Bovenwijkse voorzieningen	70.196	-	-	-	70.196
Subtotaal programma 9		417.465	2.852	(15.537)	-	404.780
19.	1. Algemene Risico reserve	2.628.947	-	-	-	2.628.947
20.	2. Algemene reserve	2.293.397	-	(5.970)	-	2.287.427
21.	27. Pott fonds	-	-	-	-	-
22.	28. Opbrengst Essentgelden	-	-	-	-	-
23.	29. Frichtiekosten MOT De Kompanjie	264.296	-	-	-	264.296
Subtotaal programma 10		5.186.640	-	(5.970)	-	5.180.670
Totaal geraamde reserves		12.107.537	21.740	(464.117)	-	11.665.160

7. Stand en gespecificeerde verloop voorzieningen

Omschrijving	Geraamd saldo 1-1-2021	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12-2021
50. Pensioenen wethouders	712.805	(12.312)	-	700.493
51. Verplichtingen spaarverlof	9.045	-	-	9.045
52. Dubieuze debiteuren algemeen *	63.122	-	-	63.122
53. Dubieuze debiteuren SOZA *	1.321.223	-	-	1.321.223
54. Dubieuze debiteuren Belasting *	73.655	-	-	73.655
55. Achtervang grondexploitatie *	863.190	-	-	863.190
56. Verkoop vennootschap Essent BV	9.620	-	-	9.620
57. Onderhoud gebouwen	32.750	(65.750)	65.750	32.750
58. Egalisatie tarieven riolering	1.357.526	-	-	1.357.526
59. Egalisatie tarieven afval	105.982	-	-	105.982
60. Afkoop groenonderhoud begr.plaatsen	69.218			69.218
Totaal voorzieningen	4.618.136	(78.062)	65.750	4.605.824
* Voorzieningen met een specifiek karakter	(2.321.190)	-	-	(2.321.190)
Totaal voorzieningen excl. specifiek karakter	2.296.946	(78.062)	65.750	2.284.634

8. De toelichting en uiteenzetting van de financiële positie

De belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar zijn de ontwikkelingen in de investeringen. In onderstaande tabel is het verloop van de investeringen in beeld gebracht ten opzichte van de primitieve begroting 2020 (jaarschijf 2021-2024).

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Investeringen primitieve begroting 2020	1.130.000	1.120.000	1.077.000	nvt
Investeringen primitieve begroting 2021	1.150.000	1.115.000	1.072.000	1.037.500
Verschil	20.000	-5.000	-5.000	-

BIJLAGEN

1. Het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld 2021

Taakvelden	Realisatie 2019			Begroting ná wijziging 2020			Begroting 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	12.313	1.064.693	-1.052.380	12.312	839.420	-827.108	12.312	860.676	-848.364
0.2 Burgerzaken	157.742	973.503	-815.761	191.670	1.034.351	-842.681	191.670	1.051.851	-860.181
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	0	0	0	42.046	-42.046	-	42.046	-42.046
0.4 Ondersteuning organisatie	15.900	1.505.259	-1.489.359	45.217	1.953.528	-1.908.311	45.217	1.917.593	-1.872.376
0.5 Treasury	379.802	4.000	375.802	349.729	-99.180	448.909	393.079	-84.884	477.963
0.61 OZB woningen	1.672.957	267.687	1.405.270	1.779.196	184.734	1.594.462	1.921.825	184.734	1.737.091
0.62 OZB niet-woningen	825.716	16.125	809.591	974.052	14.500	959.552	1.025.815	14.500	1.011.315
0.64 Belastingen Overig	139.408	286.010	-146.602	121.476	116.089	5.387	121.241	116.089	5.152
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	29.582.486	0	29.582.486	27.828.151	0	27.828.151	29.268.863	-	29.268.863
0.8 Overige baten en lasten	5.028	0	5.028	0	686.438	-686.438	-	1.063.540	-1.063.540
0.9 Vennootschapsbelasting	-	213	-213	0	0	0	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	1.707.627	2.476.122	-768.496	1.006.990	296.227	710.763	464.117	21.740	442.377
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	797.403	-797.403	0	0	0	-	-	-
Cluster 0. Bestuur en ondersteuning	34.498.977	7.391.016	27.107.960	32.308.793	5.068.153	27.240.640	33.444.139	5.187.885	28.256.254
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-	645.141	-645.141	0	661.400	-661.400	-	678.068	-678.068
1.2 Openbare orde en Veiligheid	6.325	489.290	-482.965	8.700	601.757	-593.057	8.700	601.757	-593.057
Cluster 1. Veiligheid	6.325	1.134.431	-1.128.106	8.700	1.263.157	-1.254.457	8.700	1.279.825	-1.271.125
2.1 Verkeer, wegen en water	178.410	929.839	-751.428	19.090	1.184.313	-1.165.223	19.090	1.632.275	-1.613.185
2.4 Economische Havens en waterwegen	1	71.713	-71.712	0	132.605	-132.605	-	138.544	-138.544
2.5 Openbaar vervoer	-	26.621	-26.621	0	15.315	-15.315	-	15.304	-15.304
Cluster 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	178.411	1.028.172	-849.761	19.090	1.332.233	-1.313.143	19.090	1.786.123	-1.767.033
3.1 Economische ontwikkeling	-	160.658	-160.658	0	134.679	-134.679	-	134.679	-134.679
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	50.000	143.895	-93.895	0	25.040	-25.040	-	22.144	-22.144
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	403	25.299	-24.896	80.000	208.508	-128.508	-	10.376	-10.376
3.4 Economische promotie	-	52.134	-52.134	0	45.924	-45.924	-	45.924	-45.924
Cluster 3. Economie	50.403	381.986	-331.583	80.000	414.151	-334.151		213.123	-213.123
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	0	0	0	2.374	-2.374	-	2.374	-2.374
4.2 Onderwijshuisvesting	219.663	781.771	-562.108	208.285	723.948	-515.663	208.285	705.199	-496.914
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	491.591	1.129.527	-637.936	520.714	1.161.580	-640.866	511.831	1.126.296	-614.465
Cluster 4. Onderwijs	711.254	1.911.298	-1.200.044	728.999	1.887.902	-1.158.903	720.116	1.833.869	-1.113.753

2.3	Recreatieve Havens	-	6.391	-6.391	0	0	0	-	-30	30
5.1	Sportbeleid en activering	92.489	204.737	-112.248	0	222.142	-222.142	-	222.142	-222.142
5.2	Sportaccommodaties	65.517	574.339	-508.822	154.128	639.432	-485.304	154.128	644.199	-490.071
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	60.180	-60.180	7.000	131.676	-124.676	-	114.676	-114.676
5.4	Musea	-	24.021	-24.021	0	20.321	-20.321	-	20.299	-20.299
5.5	Cultureel erfgoed	-	15.421	-15.421	1.700	22.339	-20.639	1.700	22.180	-20.480
5.6	Media	-	296.096	-296.096	36.297	352.798	-316.501	36.297	304.403	-268.106
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	26.318	1.230.111	-1.203.793	37.911	1.318.450	-1.280.539	6.786	1.264.500	-1.257.714
Cluster 5. Sport, cultuur en recreatie		184.324	2.411.296	-2.226.972	237.036	2.707.158	-2.470.122	198.911	2.592.369	-2.393.458
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	279.600	2.481.697	-2.202.096	246.853	2.204.075	-1.957.222	181.453	2.244.876	-2.063.423
6.2	Wijkteams	-	231.019	-231.019	0	562.762	-562.762	-	160.254	-160.254
6.3	Inkomensregelingen	6.499.109	8.315.766	-1.816.657	7.042.604	8.456.630	-1.414.026	6.548.126	7.856.717	-1.308.591
6.4	Begeleide participatie	-	7.624.171	-7.624.171	0	7.246.827	-7.246.827	-	7.688.745	-7.688.745
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	34.923	1.125.254	-1.090.331	0	942.358	-942.358	-	1.036.246	-1.036.246
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	40.822	1.834.583	-1.793.760	0	1.866.821	-1.866.821	-	1.471.116	-1.471.116
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	6.033.064	-6.033.064	0	4.972.637	-4.972.637	-	6.631.619	-6.631.619
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	125.222	6.595	118.627	0	48.122	-48.122	-	39.566	-39.566
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	0	0	32.746	32.746	0	-	-	-
Cluster 6. Sociaal Domein		6.979.676	27.652.148	-20.672.471	7.322.203	26.332.978	-19.010.775	6.729.579	27.129.139	-20.399.560
7.1	Volksgezondheid	62.725	546.678	-483.953	62.725	481.972	-419.247	62.725	484.412	-421.687
7.2	Riolering	1.107.761	935.608	172.153	1.108.123	1.080.834	27.289	1.108.554	1.026.536	82.018
7.3	Afval	1.575.657	1.182.030	393.627	1.540.157	997.987	542.170	1.802.491	1.214.633	587.858
7.4	Milieubeheer	2.934	528.450	-525.516	5.000	497.431	-492.431	-	496.438	-496.438
7.5	Begraafplaatsen	18.840	191.082	-172.242	58.000	247.925	-189.925	58.000	247.890	-189.890
Cluster 7. Volksgezondheid en milieu		2.767.917	3.383.848	-615.930	2.774.005	3.306.149	-532.144	3.031.770	3.469.909	-438.139
8.1	Ruimtelijke Ordening	92.193	256.890	-164.697	97.000	289.479	-192.479	7.000	289.479	-282.479
8.3	Wonen en bouwen	980.144	898.541	81.603	145.674	1.120.140	-974.466	145.674	945.710	-800.036
Cluster 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		1.072.337	1.155.430	-83.093	242.674	1.409.619	-1.166.945	152.674	1.235.189	-1.082.515
Totaal taakvelden		46.449.624	46.449.624		43.721.500	43.721.500		44.304.979	44.727.431	-422.452

2. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

Nr.	Naam reserve	Geraamd saldo 31-12-2021	Begroting bespaarde rente (toevoeging)	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12-2022	Begroting bespaarde rente (toevoeging)	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12-2023	Begroting bespaarde rente (toevoeging)	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12-2024
1.	10. Uitbreiding gemeentehuis	628.825	15.721	(56.165)	-	588.381	14.710	(56.165)	-	546.926	13.673	(56.165)	-	504.434
2.	11. Samenwerking PV	381.368	-	-	-	381.368	-	-	-	381.368	-	-	-	381.368
	Subtotaal programma 1	1.010.193	15.721	(56.165)	-	969.749	14.710	(56.165)	-	928.294	13.673	(56.165)	-	885.802
3.	12. Onderhoud Bruggen	16.458	-	-	-	16.458	-	-	-	16.458	-	-	-	16.458
4.	13. Onderhoud Wegen	194.714	-	(1.445)	-	193.269	-	(1.445)	-	191.824	-	(1.445)	-	190.379
5.	14. Onderhoud Kunstobjecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	23. Onderhoud Technische Kunstwerken	174.214	-	(60.000)	-	114.214	-	-	-	114.214	-	-	-	114.214
7.	24. Sluiting AZC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma 3	385.386	-	(61.445)	-	323.941	-	(1.445)	-	322.496	-	(1.445)	-	321.051
8.	15. Onderwijsachterstandenbeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma 5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	16. Nationaal Actieplan Sport en Beweging	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	17. Kwaliteit door participatie	181.162	-	-	-	181.162	-	-	-	181.162	-	-	-	181.162
11.	23. Opvang asielzoekers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	18. WWB Inkomensdeel	89.420	2.235	-	-	91.655	2.291	-	-	93.946	2.349	-	-	96.295
13.	19. Sociaal Domein	11.649	-	-	-	11.649	-	-	-	11.649	-	-	-	11.649
	Subtotaal programma 7	282.231	2.235	-	-	284.466	2.291	-	-	286.757	2.349	-	-	289.106
14.	21. Klimaatinitiatieven	12.584	-	-	-	12.584	-	-	-	12.584	-	-	-	12.584
15.	32. Proeftuin aanlegvrij	4.389.316	-	-	-	4.389.316	-	-	-	4.389.316	-	-	-	4.389.316
	Subtotaal programma 8	4.401.900	-	-	-	4.401.900	-	-	-	4.401.900	-	-	-	4.401.900
16.	24. Afkoopsommen Bekelderhoofddeep	101.432	2.536	(15.537)	-	88.431	2.211	(15.537)	-	75.105	1.878	(15.537)	-	61.446
17.	25. Verliezen grondexploitatie	233.152	-	-	-	233.152	-	-	-	233.152	-	-	-	233.152
18.	26. Bovenwijkse voorzieningen	70.196	-	-	-	70.196	-	-	-	70.196	-	-	-	70.196
	Subtotaal programma 9	404.780	2.536	(15.537)	-	391.779	2.211	(15.537)	-	378.453	1.878	(15.537)	-	364.794
19.	1. Algemene Risico reserve	2.628.947	-	-	-	2.628.947	-	-	-	2.628.947	-	-	-	2.628.947
20.	2. Algemene reserve	2.287.427	-	(5.970)	-	2.281.457	-	-	-	2.281.457	-	-	-	2.281.457
21.	27. Pott fondsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	28. Opbrengst Essentgelden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23.	29. Fictiekosten MOT De Kompanje	264.296	-	-	-	264.296	-	-	-	264.296	-	-	-	264.296
	Subtotaal programma 10	5.180.670	-	(5.970)	-	5.174.700	-	-	-	5.174.700	-	-	-	5.174.700
	Totaal geraamde reserves	11.665.160	20.492	(139.117)	-	11.546.535	19.212	(73.147)	-	11.492.600	17.900	(73.147)	-	11.437.353

3. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

Omschrijving	Geraamd saldo 31-12- 2021	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12- 2022	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12- 2023	Begroting (baten) (onttrekking)	Begroting (lasten) (toevoeging)	Geraamd saldo 31-12- 2024
50. Pensioenen wethouders	700.493	(12.312)	-	688.181	(12.312)	-	675.869	(12.312)	-	663.557
51. Verplichtingen spaarverlof	9.045	-	-	9.045	-	-	9.045	-	-	9.045
52. Dubieuze debiteuren algemeen *	63.122	-	-	63.122	-	-	63.122	-	-	63.122
53. Dubieuze debiteuren SOZA *	1.321.223	-	-	1.321.223	-	-	1.321.223	-	-	1.321.223
54. Dubieuze debiteuren Belasting *	73.655	-	-	73.655	-	-	73.655	-	-	73.655
55. Achtervang grondexploitatie *	863.190	-	-	863.190	-	-	863.190	-	-	863.190
56. Verkoop vennootschap Essent BV	9.620	-	-	9.620	-	-	9.620	-	-	9.620
57. Onderhoud gebouwen	32.750	(65.750)	65.750	32.750	(65.750)	65.750	32.750	(65.750)	65.750	32.750
58. Egalisatie tarieven riolering	1.357.526	-	-	1.357.526	-	-	1.357.526	-	-	1.357.526
59. Egalisatie tarieven afval	105.982	-	-	105.982	-	-	105.982	-	-	105.982
60. Afskoop groenonderhoud begr.plaatsen	69.218	-	-	69.218	-	-	69.218	-	-	69.218
Totaal voorzieningen	4.605.824	(78.062)	65.750	4.593.512	(78.062)	65.750	4.581.200	(78.062)	65.750	4.568.888
* Voorzieningen met een specifiek karakter	(2.321.190)	-	-	(2.321.190)	-	-	(2.321.190)	-	-	(2.321.190)
Totaal voorzieningen excl. specifiek karakter	2.284.634	(78.062)	65.750	2.272.322	(78.062)	65.750	2.260.010	(78.062)	65.750	2.247.698

4. Specificatie Overhead (Taakveld 0.4, Ondersteuning organisatie)

Omschrijving	2020			2021			2022			2023			2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Directie	-	133.552	-133.552	-	141.334	-141.334	-	141.334	-141.334	-	141.334	-141.334	-	141.334	-141.334
Beleidsvoorlichting/Website	-	19.880	-19.880	-	19.880	-19.880	-	19.880	-19.880	-	19.880	-19.880	-	19.880	-19.880
Representatie	-	24.818	-24.818	-	24.669	-24.669	-	24.519	-24.519	-	18.400	-18.400	-	18.400	-18.400
Commissie Bezwaar en Beroep	-	6.400	-6.400	-	5.150	-5.150	-	5.150	-5.150	-	5.150	-5.150	-	5.150	-5.150
Wachtgelders	-	39.886	-39.886	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Intranet/Intranet	-	21.011	-21.011	-	21.011	-21.011	-	21.011	-21.011	-	21.011	-21.011	-	21.011	-21.011
Archieven Pekela	-	1.700	-1.700	-	1.700	-1.700	-	1.700	-1.700	-	1.700	-1.700	-	1.700	-1.700
Overheadkosten Algemeen	-	135.243	-135.243	-	135.243	-135.243	-	135.243	-135.243	-	135.243	-135.243	-	135.243	-135.243
Overige diverse overheadkosten	24.620	217.019	-192.399	24.620	217.019	-192.399	24.620	217.019	-192.399	24.620	217.019	-192.399	24.620	217.019	-192.399
Huisvestingskosten	20.597	127.221	-106.624	20.597	124.789	-104.192	20.597	122.039	-101.442	20.597	119.615	-99.018	20.597	117.190	-96.593
Automatisering	-	78.976	-78.976	-	78.976	-78.976	-	78.976	-78.976	-	78.976	-78.976	-	78.976	-78.976
Accountantskosten	-	35.000	-35.000	-	35.000	-35.000	-	35.000	-35.000	-	35.000	-35.000	-	35.000	-35.000
Kosten Kompanjie prod. 002.1	-	1.112.822	-1.112.822	-	1.112.822	-1.112.822	-	1.112.822	-1.112.822	-	1.112.822	-1.112.822	-	1.112.822	-1.112.822
Taakveld 0.4	45.217	1.953.528	-1.908.311	45.217	1.917.593	-1.872.376	45.217	1.914.693	-1.869.476	45.217	1.906.150	-1.860.933	45.217	1.903.725	-1.858.508

5. Eerste begrotingswijziging 2021 Meerjarig Ombuigingstraject (MOT) 2022 -2024

nummer	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
1	Logopedie	26.000	26.000	26.000	26.000
2	De uitstroom van inwoners in de bijstand versnellen	50.000	50.000	50.000	50.000
3	Schoonmaken van bruggen	0	7.500	7.500	7.500
4	Blijhamsterbrug overdragen aan provincie	1.000	1.000	1.000	1.000
5	Beëindigen subsidie dierenweide / kinderboerderij	0	0	0	0
6	Minder onderhoud openbaar groen	0	50.000	100.000	100.000
7	Stoppen regulier onderhoud wegen	50.000	100.000	150.000	150.000
8	Onderhoudsbijdragen beëindigen aan de tennisverenigingen	12.000	12.000	12.000	12.000
9	Wijzigingen doorvoeren beheer en onderhoud scholen	15.000	15.000	15.000	15.000
10	Schuldhelpverlening	50.000	75.000	75.000	75.000
11	Verlagen bijdrage Afeer	0	200.000	200.000	200.000
12	Verlagen (subsidie) bijdrage jeugd- en jongerenwerk	50.000	100.000	100.000	100.000
13	Verplaatsen spreekuren consultatiebureau	15.000	15.000	15.000	15.000
14	Bibliotheekvoorziening	0	0	0	0
15	Minder taken afnemen van de Kompanjie	50.000	150.000	150.000	150.000
16	Innovatie Sociaal Domein	0	183.370	338.370	338.370
17	Terug naar 2 fte Wethouders	0	0	80.000	80.000
18	2% extra OZB verhoging	59.000	60.180	61.384	62.612
19	Beperken openingstijden gemeentehuis	25.000	25.000	25.000	25.000
20	Veldhuur verhogen voor de buitensportaccommodaties	6.000	6.000	6.000	6.000
21	Terug naar 2 beheerders sportzaal De Binding	14.000	14.000	14.000	14.000
Totaal MOT		423.000	1.090.050	1.426.254	1.427.482

Resume	2021	2022	2023	2024
Tekort primitieve begroting	-422.452	-1.088.230	-1.424.420	-1.422.950
1e begrotingswijziging 2021	423.000	1.090.050	1.426.254	1.427.482
Saldo begroting na 1e begrotingswijziging	548	1.820	1.834	4.532

Toelichting op de MOT maatregelen

1. Besparen op de kosten van logopedie € 26.000,-

De gemeente zorgt voor preventieve logopedie aan vooral de leerlingen van de basisscholen en daarnaast aan de peuterspeelzalen. Met ingang van 2021 wordt er structureel € 26.000,- bezuinigd op de preventieve logopedie door een bijdrage van de basisscholen hiervoor te vragen.

2. De uitstroom van inwoners in de bijstand versnellen € 50.000,-

Door inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren door toeleiding naar werk is een structurele besparing mogelijk op de uitgaven voor de uitkeringen van € 50.000,- met ingang van 2021.

3. Schoonmaken van de bruggen € 7.500,-

Door het op een andere wijze organiseren van het schoonmaken van de bruggen valt met ingang van 2022 structureel € 7.500,- per jaar te besparen.

4. Blijhamsterbrug overdragen aan de provincie € 1.000,-

Door de Blijhamsterbrug over te dragen aan de provincie kan er met ingang van 2021 structureel € 1.000,- op jaarbasis worden bespaard.

5. Beëindigen subsidie dierenweide / kinderboerderij

Deze voorgestelde MOT-maatregel is komen te vervallen.

6. Minder onderhoud openbaar groen

€ 50.000,-

Het terugbrengen van het onderhoudsniveau van het groenareaal levert een structurele besparing op van € 50.000,- vanaf 2022 oplopend naar € 100.000,- vanaf 2023.

7. Stoppen regulier onderhoud wegen

€ 50.000,-

Met ingang van 2020 wordt er geen regulier onderhoud meer aan de wegen verricht.

Vanaf 2020 wordt het volledig structureel budget gestort worden in de reserve onderhoud wegen voor calamiteiten inzake wegonderhoud. Hierdoor kan er met ingang van 2021 structureel € 50.000,- bezuinigd worden oplopend naar € 150.000,- vanaf 2023.

8. Onderhoudsbijdrage beëindigen aan de tennisverenigingen

€ 12.000,-

De tennisverenigingen ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage voor het onderhoud van de tennisbanen. Door deze bijdrage niet meer te verstrekken wordt er met ingang van 2021 structureel € 12.000,- bezuinigd.

9. Wijzigingen doorvoeren in het beheer en onderhoud scholen

€ 15.000,-

Er zal nader onderzocht worden welke wijzigingen er doorgevoerd kunnen worden in het beheer en onderhoud van scholen. Hierdoor kan er vanaf 2021 een bedrag van € 15.000,- structureel bezuinigd worden.

10. Schuldhulpverlening

€ 50.000,-

Door het op een andere manier aanbieden en uitvoeren van schuldhulpverlening is een structurele bezuiniging realiseerbaar vanaf 2021 van € 50.000,- oplopend naar structureel € 75.000,- vanaf 2022.

11. Verlaging bijdrage Afeer

€ 200.000,-

Het werkvoorzieningsschap is zich aan het doorontwikkelen van een productiebedrijf (Werkvoorzieningsschap) naar een Werkleerbedrijf voor een brede doelgroep. Nieuwe instroom van WSW is niet meer mogelijk. Door deze doorontwikkeling en beperking van de totale nieuwe instroom in het werkvoorzieningsschap is een toekomstige structurele bezuiniging op de bijdrage aan het werkvoorzieningsschap mogelijk met ingang van 2022 van € 200.000,-.

12. Verlagen (subsidie)bijdrage jeugd- en jongerenwerk

€ 50.000,-

Het niet langer verstrekken dan wel op een andere wijze inzetten van de subsidie voor het jeugd- en jongerenwerk vanaf 2020 levert reeds een structurele bezuiniging op van € 50.000,- oplopend naar structureel € 100.000,- in 2022.

13. Verplaatsen spreekuren consultatiebureau

€ 15.000,-

Door de spreekuren van het consultatiebureau te verplaatsen van De Kiepe naar De Groenling kan er structureel € 15.000,- worden bezuinigd op de bijdrage van de GGD doordat de GGD geen huur meer verschuldigd is voor het huren van een ruimte voor de spreekuren van het consultatiebureau.

14. Bibliotheekvoorziening

Deze voorgestelde MOT-maatregel is komen te vervallen.

15. Minder taken afnemen van de Kompanjie**€ 50.000,-**

Door het minder afnemen van taken van de Kompanjie ontstaat er een lagere bijdrage resulterend in een besparing van € 50.000,- met ingang van 2021 oplopend naar € 150.000,- vanaf 2023.

16. Innovatie Sociaal Domein**€ 183.370,-**

De transformatie van het sociaal domein krijgt nog maar mondjesmaat vorm.

We willen dit versnellen, door met voor onze inwoners belangrijke partners meer samen te werken en samen de verantwoordelijkheid voor de Wmo en de Jeugdwet vorm te geven. We zien hierbij belangrijke rollen voor huisartsen, scholen, de Badde, aanbieders, wettelijke verwijzers en de gemeente. Per 2022 lopen de huidige contracten voor inkoop in de Wmo en Jeugdwet af. We willen in de toekomst een beperkt aantal aanbieders contracteren die met vaste gezichten in onze buurten en straten aanwezig zijn om inwoners waar nodig te ondersteunen in hun participatie-, opvoed en opgroeivraagstukken. De transformatie komt tot stand door o.a.: meer ondersteuning naar de Algemene Voorziening, meer lichte zorg dichtbij, meer inzet op preventie, als gemeente zelf in gesprek met de aanbieders, minder administratieve lasten en minder uitgaven. We verwachten dat we het gezamenlijk met onze aanbieders elk jaar beter gaan doen, waardoor aanzienlijk minder kosten benodigd zijn. Uitgangspunt hierbij blijft dat de inwoners die zorg blijven houden die zij nodig hebben.

17. Terug naar 2 fte wethouders**€ 80.000,-**

Door terug te gaan naar 2 fte wethouders valt er met ingang van 2023 structureel € 80.000,- te besparen.

18. 2% extra OZB verhoging**€ 59.000,-**

Voorgesteld wordt om naast de trendmatige stijging, zoals gepresenteerd in de meerjarenbegroting, de OZB extra met 2% te verhogen met ingang van 2021. Dit levert een structurele extra inkomst op van € 59.000,- met ingang van 2021 oplopend naar structureel € 62.612,- vanaf 2024.

19. Beperken openingstijden gemeentehuis**€ 25.000,-**

Door de openingstijden van het gemeentehuis te beperken kan er bespaard worden op de personele inzet waardoor er met ingang van 2021 structureel € 25.000,- bezuinigd kan worden.

20. Veldhuur verhogen voor de buitensportaccommodaties**€ 6.000,-**

Door met ingang van 2022 een groter deel van de gemeentelijke kosten voor het onderhoud van de velden aan de sportverenigingen door te belasten in de vorm van de verhoging van de veldhuur, brengt dit een structurele extra inkomst van € 6.000,- met zich mee.

21. Terug naar 2 beheerders sportzaal de Binding**€ 14.000,-**

In verband met de teruggelopen bezetting van de sporthal kan er terug gegaan worden naar 2 beheerders. Hierdoor is een structurele besparing mogelijk van € 14.000,- met ingang van 2021.